

T.C.

TOROS ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İŞLETME ANA BİLİM DALI

İŞLETME YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN BANKALARIN
ETKİNLİKLERİNİN ANALİZİ**

Serkan YILMAZ

DANIŞMAN

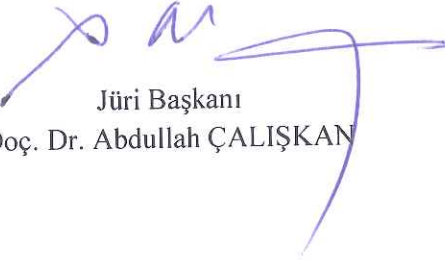
Yrd.Doç.Dr.Ayhan DEMİRCİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

OCAK 2018

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Serkan YILMAZ tarafından hazırlanan “Türkiye’de Faaliyet Gösteren Bankaların Etkinliklerinin Analizi” başlıklı bu çalışma 05/01/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonunda oybirliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından İşletme Ana Bilim Dalı’nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı
Doç. Dr. Abdullah ÇALIŞKAN

Jüri Üyesi
(Danışman)
Yrd. Doç. Dr. Ayhan DEMİRCİ

Jüri Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Özcan IŞIK
(Cumhuriyet Üniversitesi)

Savunma Sınav Jürisi Tarafından Tezin İmzalı Nüshasının Teslim Tarihi :_...../...../20...

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Haluk KORKMAZYÜREK
Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmada;

- Sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

05/01/2018

Serkan YILMAZ

TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN BANKALARIN ETKİNLİKLERİNİN ANALİZİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Serkan YILMAZ

TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
2018

ÖZET

Finansal sistem içindeki tasarruf sahipleri ve yatırımcılar arasında finansal aracılık fonksiyonunu üstlenen bankaların etkinlik düzeyleri, hem banka hissedarları ve diğer paydaşları hem de ülkenin sanayileşmesi ve ekonomik büyümesi için büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada Türk bankacılık sektöründe faaliyette bulunan 21 ticari ve 3 katılım bankasının 2010-2015 yıllarına ilişkin ekonomik girdi ve çıktı göstergeleri kullanılarak bankaların etkinliklerinin incelenmesi ve banka grupları bazında etkinliklerin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Etkinlik ölçüm yöntemi olan Veri Zarflama Analizi (VZA) kullanıldığı çalışmada ekonomik girdi olarak mevduat (toplanan fonlar), özsermaye ve faiz dışı gider (kâr payı dışı gider) rasyoları; ekonomik çıktı olarak ise kredi ve alacaklar ile net faiz geliri (net kâr payı geliri) rasyoları kullanılmıştır.

CCR etkinlik analizleri dikkate alındığında ticari bankalardan Alternatif Bank, Fibabank, ING Bank ve Ziraat Bankası genel olarak 6 yıllık dönemde etkin bulunurken, katılım bankalarından sadece Albaraka Türk 2010, 2014 ve 2015 yıllarında etkin bulunmuştur. Analiz sonuçları BCC etkinlik analizleri açısından değerlendirildiğinde ise Citibank ve HSBC bankaları dışında diğer tüm ticari bankalar en az bir yılda etkin bulunurken, katılım bankalarının etkinliğinde gözle görülür bir artış gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Ticaret Bankacılığı, Veri Zarflama Analizi, Performans.

EFFECTIVENESS ANALYSIS OF THE BANKS OPERATING IN TURKEY

(M. Sc. Thesis)

Serkan YILMAZ

TOROS UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCE INSTITUTE
2018

ABSTRACT

Efficiency levels of banks that undertake financial intermediation functions between savers and investors in the financial system are of great importance for both bank shareholders and other stakeholders and the industrialization and economic growth of the country. In this study, it is aimed to examine the efficiencies of the banks and compare the efficiencies of bank groups by using the economic input and output indicators of the 21 commercial and 3 participation banks in the Turkish banking sector for the years 2010-2015. In the study using Data Envelopment Analysis (DEA), an efficiency measurement method, while deposit (collected fund), equity and noninterest expense (non-profit share) ratios are employed as economic inputs, loans receivables and net interest income (net profit share income) ratios are used as economic output.

According to the CCR efficiency analysis, while the Alternative bank, Fibabank, ING bank and Ziraat Bank are generally effective in the 6-year period, only Albarakatürk as compared to the other participation banks is found effective in 2010, 2014 and 2015. When analysis results are evaluated in terms of BCC efficiency analyzes, a significant increase is observed in the efficiency of participation banks, whereas all commercial banks except for Citibank and HSBC banks are effective at least once a year.

Key Words: Participation Banking, Commercial Banking, Data Envelopment Analysis, Performance.

TEŞEKKÜR

“Türkiye’de Faaliyet Gösteren Bankaların Etkinliklerinin Analizi” konulu yüksek lisans tezimin hazırlanmasındaki en zor zamanlarımda bana desteğini esirgemeyen ve tüm gayretlerinden dolayı tez danışmanım saygıdeğer hocam Yrd. Doç. Dr. Ayhan DEMİRCİ’ye sonsuz saygılarımı ve teşekkürlerimi iletiyorum.

Tezimin hemen her aşamasında kıymetli zamanını benimle paylaşan ve her ihtiyacım olduğu zaman destek olan değerli hocalarımla hepsine ayrı ayrı teşekkürlerimi arz ederim.

Öğrencilik dönemim boyunca büyük bir özveri ve sabır gösteren, bir an olsun desteğini esirgemeyen başta aileme olmak üzere, arkadaşlarıma, akrabalarıma ve çevremdeki herkese sonsuz teşekkürler.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ	xii
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	xiii
SİMGELER ve KISALTMALAR	xxiii
GİRİŞ... ..	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKACILIK HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	3
1.1. Bankacılık Kavramı.....	3
1.1.1. Türk bankacılığının tarihi gelişimi	6
1.1.2. Bankacılık sistemi.....	8
1.1.2.1. Yatırım bankacılığı	9
1.1.2.2. Kalkınma bankacılığı	9
1.1.2.3. Ticaret bankacılığı.....	10
1.1.2.4. Özel finans kurumları ve katılım bankaları.....	10
1.1.2.5. Yabancı bankalar.....	10
1.1.2.6. Maden bankaları.....	10
1.1.2.7. İpotek ve emlak bankaları	11
1.1.2.8. Halk bankaları	11
1.1.2.9. Ziraat bankaları	11
1.1.3. Türkiye bankalar birliği (TBB).....	11
1.1.4. Bankacılık düzenleme ve denetleme kurumu (BDDK).....	12
1.2. Katılım Bankacılığının Tanımı.....	12
1.2.1. Katılım bankacılığının tarihi gelişimi	13
1.2.1.1. Katılım bankacılığın dünyadaki gelişimi	14

1.2.1.2. Katılım bankacılığının Türkiye'deki gelişimi.....	14
1.2.2. Katılım bankalarının kurulma nedenleri.....	16
1.2.2.1. Dini nedenler.....	16
1.2.2.2. Ekonomik nedenler.....	16
1.2.2.3. Sosyal nedenler.....	17
1.2.2.4. Politik nedenler.....	17
1.2.3. Katılım bankacılığının çalışma alanları.....	18
1.2.4. Katılım bankacılığının hedefleri.....	19
1.2.5. Türkiye'de faaliyet gösteren katılım bankaları.....	20
1.2.5.1. Albaraka Türk Katılım Bankası.....	21
1.2.5.2. Kuveyt Türk Katılım Bankası.....	21
1.2.5.3. Türkiye Finans Katılım Bankası.....	22
1.2.5.4. Bank Asya Katılım Bankası.....	23
1.2.5.5. Ziraat Katılım Bankası.....	23
1.2.5.6. Vakıf Katılım Bankası.....	24
1.2.6. Katılım bankalarının temel özellikleri.....	24
1.2.7. Katılım bankaların çalışma yöntemleri.....	25
1.2.7.1. Fon toplama yöntemleri.....	25
1.2.7.1.1. Cari hesaplar.....	25
1.2.7.1.2. Yatırım hesapları.....	25
1.2.7.1.3. Tasarruf hesapları.....	26
1.2.7.2. Fon kullandırma yöntemleri.....	26
1.2.7.2.1. Mudaraba.....	26
1.2.7.2.2. Muşaraka.....	26
1.2.7.2.3. Murabaha.....	27
1.2.7.2.4. Leasing.....	27
1.2.7.2.5. Mal karşılığı olan bir belgenin alım satımı.....	27
1.2.7.2.6. Bireysel finansman desteği.....	28
1.2.8. Türkiye'deki katılım bankacılığının durumu ve ekonomiye katkıları.....	28
1.2.9. Katılım bankalarının klasik bankalara benzeyen yanları.....	31
1.2.10. Katılım bankalarının dezavantajları.....	31
1.3. Ticari Bankacılık Kavramı ve Tarihi Gelişimi.....	32
1.3.1. Ticari bankaların yönetim ve organizasyon yapıları.....	32

1.3.1.1. Üst yönetim organizasyonu.....	33
1.3.1.1.1. Genel kurul	33
1.3.1.1.2. Yönetim kurulu.....	33
1.3.1.1.3. Kredi komitesi	34
1.3.1.1.4. Denetim komitesi	34
1.3.1.1.5. Teftiş kurulu	35
1.3.2. Ticari Bankaların amaçları	35
1.3.3. Ticari bankaların önemi.....	35
1.3.4. Ticari bankaların fonksiyonları.....	36
1.3.4.1. Birincil fonksiyonlar	36
1.3.4.2. İkincil fonksiyonlar	37
1.3.4.2.1. Şube hizmetleri.....	37
1.3.4.2.2. Genel yardımcı hizmetler	37
1.3.5. Ticari bankaların hizmetleri.....	37
1.3.6. Ticari bankaların türleri	38
1.3.6.1. Mevduat bankaları.....	38
1.3.6.2. Sanayi bankaları	39
1.3.6.3. Tasarruf bankaları	39
1.3.6.4. Tarım bankaları	39
1.3.6.5. Döviz bankaları	39
1.3.6.6. Çeşitli bankalar	40
1.3.7. Türkiye’de ticari bankacılık.....	40
1.3.8. Ticari bankaların fon kaynakları.....	41
1.3.8.1. Öz kaynaklar	41
1.3.8.2. Yabancı kaynaklar.....	42
1.3.9. Ticari bankalarda fon yönetimi.....	42

İKİNCİ BÖLÜM

VERİ ZARFLAMA ANALİZİ

2. VERİ ZARFLAMA ANALİZİNE GİRİŞ.....	43
2.1. Veri Zarflama Analizi Yöntemi	44
2.2. Veri Zarflama Analizinin Amacı.....	44
2.3. Veri Zarflama Analizinin Literatürde Kullanıldığı Bazı Çalışmalar.....	45
2.4. Veri Zarflama Analizinin Uygulama Alanları.....	46

2.5. Veri Zarflama Analizinin Avantajları ve Dezavantajları	46
2.6. Veri Zarflama Analizinin Uygulama Aşamaları	47
2.6.1. Karar verme birimlerinin seçimi.....	47
2.6.2. Modelde kullanılacak girdilerin ve çıktılarının seçilmesi.....	48
2.6.3. Veri zarflama analizi modelinin belirlenmesi ve etkinliğin ölçülmesi.....	48
2.6.4. Etkinlik değerlerinin belirlenmesi	49
2.6.5. Referans kümelerinin belirlenmesi	49
2.6.6. Etkin olmayan karar verme birimleri için stratejilerin belirlenmesi.....	49
2.6.7. Sonuçların yorumlanması	50
2.7. Temel Veri Zarflama Analizi Modelleri	50
2.7.1. CCR modeli	50
2.7.1.1. CCR - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik)	50
2.7.1.2. Dual CCR - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik).....	51
2.7.1.3. CCR - veri zarflama analizi modeli (çıkıya yönelik).....	52
2.7.1.4. Dual CCR - veri zarflama analizi modeli (çıkıya yönelik).....	52
2.7.2. BCC Modeli.....	53
2.7.2.1. BCC - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik)	53
2.7.2.2. Dual BCC - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik).....	54
2.7.2.3. BCC - veri zarflama analizi modeli (çıkıya yönelik).....	54
2.7.2.4. Dual BCC - veri zarflama analizi modeli (çıkıya yönelik).....	55
2.8. Veri Zarflama Analizinde Toplam Etkinlik	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FAALİYETTE BULUNAN BANKALARIN ETKİNLİKLERİNİN ANALİZİ

3. VERİLERİN ANALİZİ.....	56
3.1. Çalışmanın Amacı	56
3.2. Çalışmanın Yöntemi.....	56
3.3. Çalışmanın Kapsamı.....	57
3.4. Veri Setinin Oluşturulması.....	58
3.4.1. Girdi verilerinin belirlenmesi	58
3.4.2. Çıktı verilerinin belirlenmesi	59
3.5. Türkiye’de Faaliyette Bulunan Katılım Ve Ticari Bankalarının Veri Zarflama Analizi Uygulaması.....	59

3.5.1. Karar verme birimi ve değişkenlerin seçimi.....	59
3.5.2. Türkiye’deki bankaların ekonomik etkinliklerinin belirlenmesi	60

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	122
KAYNAKLAR	126
EKLER.....	134
Ek 1. Mevduat (Toplanan Fonlar) Oranı	134
Ek 2. Özsermaye Oranı	135
Ek 3. Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider) Oranı	136
Ek 4. Kredi ve Alacaklar Oranı	137
Ek 5. Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri) Oranı	138
Ek 6. 2010 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları	139
Ek 7. 2011 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları	143
Ek 8. 2012 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları	147
Ek 9. 2013 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları	152
Ek 10. 2014 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları	157
Ek 11. 2015 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları	162
ÖZGEÇMİŞ.....	168

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 1.1. Dünya bankacılık tarihi.....	5
Çizelge 1.2. Türkiye Finans Bankası ortaklık yapısı.....	22
Çizelge 1.3. Katılım bankalarının bankacılık sektöründeki aktif gelişimi.....	28
Çizelge 1.4. Toplama fon gelişimi.....	29
Çizelge 1.5. Kullanılan fon gelişimi.....	30
Çizelge 1.6. Türkiye’de kurulan ticari bankalar	40
Çizelge 3.1. Ekonomik etkinlik skorları (CCR Analizi).....	60
Çizelge 3.2. Ekonomik etkinlik skorları (BCC Analizi).....	62
Çizelge 3.3. 2015 yılı verilerine göre ekonomik açıdan etkin olmayan bankalar ve etkinlik skorları.....	71

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 1.1. Albaraka Türk ortaklığı	21
Şekil 1.2. Kuveyt Türk ortaklık yapısı.....	22
Şekil 1.3. Bankalarda üst yönetim organları	35
Şekil 1.4. Ticari banka türleri	38
Şekil 3.1. 2010 yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları... .	63
Şekil 3.2. 2011 yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları	64
Şekil 3.3. 2012 yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları	64
Şekil 3.4. 2013 yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları	65
Şekil 3.5. 2014 yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları	66
Şekil 3.6. 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları	66
Şekil 3.7. 2010 yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları	67
Şekil 3.8. 2011 yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları	68

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.9. 2012 yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları	68
Şekil 3.10. 2013 yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları	69
Şekil 3.11. 2014 yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları	70
Şekil 3.12. 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları	70
Şekil 3.13. ICBC Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	72
Şekil 3.14. Fibabank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	72
Şekil 3.15. Anadolubank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	72
Şekil 3.16. Alternatifbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	73
Şekil 3.17. Albaraka Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	73
Şekil 3.18. Ziraat Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	74
Şekil 3.19. Halk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	74
Şekil 3.20. Halk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	75
Şekil 3.21. Halk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Ziraat Bankası ile referans kıyaslaması	75

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.22. Halk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	76
Şekil 3.23. Halk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.....	76
Şekil 3.24. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	77
Şekil 3.25. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	77
Şekil 3.26. Vakıfbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması	78
Şekil 3.27. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	78
Şekil 3.28. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	79
Şekil 3.29. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	79
Şekil 3.30. Türkiye Finans Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	80
Şekil 3.31. Türkiye Finans Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.	80
Şekil 3.32. Türkiye Finans Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	81
Şekil 3.33. Türkiye Finans Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	81
Şekil 3.34. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.....	82

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.35. Şekerbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	82
Şekil 3.36. Şekerbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	83
Şekil 3.37. Şekerbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması	83
Şekil 3.38. Şekerbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AlternatifBank ile referans kıyaslaması	84
Şekil 3.39. Şekerbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	84
Şekil 3.40. Finansbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	85
Şekil 3.41. Finansbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	85
Şekil 3.42. Finansbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması	85
Şekil 3.43. Finansbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AlternatifBank ile referans kıyaslaması	86
Şekil 3.44. Finansbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	86
Şekil 3.45. Turkland Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	87
Şekil 3.46. Turkland Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	87
Şekil 3.47. Turkland Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması	88

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.48. Turkland Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Ziraat bankası ile referans kıyaslaması	88
Şekil 3.49. Turkland Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	89
Şekil 3.50. Turkland Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.....	89
Şekil 3.51. ING Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	90
Şekil 3.52. ING Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	90
Şekil 3.53. ING Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	91
Şekil 3.54. ING Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre ICBC Bank ile referans kıyaslaması	91
Şekil 3.55. ING Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	92
Şekil 3.56. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	92
Şekil 3.57. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	93
Şekil 3.58. ING Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması	93
Şekil 3.59. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	94
Şekil 3.60. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	94

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.61. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	95
Şekil 3.62. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.	95
Şekil 3.63. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması	96
Şekil 3.64. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	96
Şekil 3.65. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	97
Şekil 3.66. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.....	97
Şekil 3.67. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	98
Şekil 3.68. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	98
Şekil 3.69. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre ICBC Bank ile referans kıyaslaması.....	99
Şekil 3.70. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	99
Şekil 3.71. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.	100
Şekil 3.72. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları. ..	100
Şekil 3.73. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.....	101
Şekil 3.74. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	101

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.75. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması	102
Şekil 3.76. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	102
Şekil 3.77. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.....	103
Şekil 3.78. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.	103
Şekil 3.79. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.	104
Şekil 3.80. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	104
Şekil 3.81. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması	105
Şekil 3.82. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.	105
Şekil 3.83. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	106
Şekil 3.84. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	106
Şekil 3.85. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	107
Şekil 3.86. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	107
Şekil 3.87. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre ICBC Bank ile referans kıyaslaması	108

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.88. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	108
Şekil 3.89. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	109
Şekil 3.90. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	109
Şekil 3.91. Kuveyt Türk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	110
Şekil 3.92. Kuveyt Türk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları	110
Şekil 3.93. Kuveyt Türk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Albaraka Türk ile referans kıyaslaması.....	111
Şekil 3.94. Kuveyt Türk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.....	111
Şekil 3.95. Kuveyt Türk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması	112
Şekil 3.96. Kuveyt Türk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	112
Şekil 3.97. HSBC Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.	113
Şekil 3.98. HSBC Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları..	113

(devam) Şekillerin Listesi

Şekil 3.99. HSBC Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması	114
Şekil 3.100. HSBC Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	114
Şekil 3.101. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	115
Şekil 3.102. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	115
Şekil 3.103. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması.....	116
Şekil 3.104. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.....	116
Şekil 3.105. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	117
Şekil 3.106. TurkishBank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları	117
Şekil 3.107. TurkishBank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	118
Şekil 3.108. TurkishBank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması	118
Şekil 3.109. TurkishBank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.....	119
Şekil 3.110. TurkishBank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları	119
Şekil 3.111. Araptürk Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.....	120
Şekil 3.112. Araptürk Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları	120

(devam) Şekillerin Listesi

- Şekil 3.113.** Araptürk Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması..... 121
- Şekil 3.114.** Araptürk Bank 2015 Yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları 121

SİMGELER ve KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklama
ABG	Albaraka Türk Grubu
BDDK	Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu
BİST	Borsa İstanbul
BSMV	Banka Sigorta Muamele Vergisi
DESİYAB	Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası
DMI	Dar Al-Maal Al - İslam S.A.
IDM	İslam Kalkınma Bankası
IMF	İnternatonal Monetary Fund
İMKB	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
KDV	Katma Değer Vergisi
KKDF	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu
KZOB	Kar - Zarar Ortaklığı Belgesi
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TKBB	Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
VZA	Veri Zarflama Analizi

GİRİŞ

Yaygınlaşan hızlı teknolojik gelişmelerle birlikte pazar koşullarında büyük değişimler meydana gelmiştir. Buna bağlı olarak ihtiyaç duyulan ürün ve hizmetlere de oldukça kolay ulaşma imkânı sağlanmaktadır. Bu durum özellikle kâr amacı bulunan organizasyonlar için büyük rekabetin doğduğu anlamına gelmektedir. Dolayısıyla kâr amacı bulunan bu organizasyonlar büyümekte olan rekabette rakiplerine üstünlük kurmak zorunluluğu hissetmişlerdir.

Değişen ve gelişen ekonomik sistemde bankalar büyük önem taşımaktadır. Ekonomik sistemi ayakta tutan en önemli etken, performansları etkin olabilen bankalardır. Bankalar bireysel tasarruflardan uluslararası çok büyük şirketlere, küçük belediyelerden büyük devletlere kadar finans ihtiyacı bulunan her organizasyona finansman desteği sağlayarak ekonominin sürdürülebilirliğine büyük katkıda bulunmaktadırlar.

Kâr amaçlı kuruluşların içerisinde buldukları mevcut durumlarını belirlemek, pazar koşullarını değerlendirmek ve rakiplerinin ekonomik durumlarını belirleyebilmek amacıyla birçok performans ölçme ve değerlendirme yöntemi kullanılmıştır.

Rekabet üstünlüğü için değerlendirme yapan analizcilerin kullandığı önemli bir yöntem olan veri zarflama analizi, kâr amacı gütsün veya gütmesin çoklu girdilerin çoklu çıktılara dönüştürüldüğü süreçte, her bir girdi ve çıktıyı ayrı ayrı değerlendirmek koşuluyla performans değerlendirmesine imkân sağlayan bir analiz yöntemidir. Analizin uygulandığı organizasyonlar üzerinde performans etkinliklerini ölçen bu analiz 1,00 veya %100 etkinlik skoru elde etmektedir.

Ülkemizde genel olarak bankacılık, sigortacılık ve yöneylem piyasalarında kullanılan veri zarflama analizi, eğitim kurumları, kütüphaneler, hastaneler, yerel yönetimler gibi alanlarda da kullanılmaktadır.

Bu çalışmada Türkiye’de faaliyette bulunan ve verilerine ulaşılabilen 21 ticari banka ve 3 katılım bankası olmak üzere toplam 24 bankanın ekonomik performansları karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde, araştırma probleminin tanımı ve araştırmaya konu olan bankacılık sektöründeki kavramlara ve banka türlerine yer verilmiştir.

Çalışmanın içeriğini kapsayan banka türlerinden; ticari bankalar ve katılım bankalarının özellikleri genel olarak tanıtılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde, ticari ve katılım bankalarının performanslarını karşılaştırırken kullanılacak analiz yöntemi olan veri zarflama analizi (VZA) incelenmiştir. Veri zarflama analizinin matematiksel ve istatistiksel temelleri hakkında bilgi verilmiştir.

VZA ilk olarak Charnes, Cooper ve Rhodes tarafından kullanılmış ve bu yöntem CCR yöntemi olarak literatüre girmiştir. Model, çıktıların artırılmasına yönelik uygulanabildiği gibi girdilerin azaltılmasına yönelik de uygulanabilmektedir. CCR yöntemi daha sonralarda Banker, Charnes ve Cooper tarafından geliştirilerek BCC yönteminin çıkmasına neden olmuştur. Bu yöntemle, VZA ölçeğe göre değişken getiri durumunda da ölçüm yapabilir hâle gelmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde ise uygulamaya yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bu bölüme oldukça geniş ve detaylı alan ayrılmıştır. Çalışmanın amacı, yöntemi, kapsamı ve önemi ile ilgili bilgiler de bu bölümde detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Ayrıca bankalar hakkında genel bilgiler verilmekle birlikte, Türkiye’de faaliyette bulunan 24 bankanın 2010-2015 yıllarını kapsayan ekonomik performans etkinliklerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla 3 girdi (Mevduat, Özsermaye, Faiz Dışı Gider) ve 2 çıktı (Kredi Alacaklar, Faiz Gelirleri)’dan meydana gelen veri seti oluşturulmuştur. Oluşturulan veri seti, Frontier Anlyst Professional paket programı kullanılarak, CCR ve BCC yöntemi ile analiz yapılmıştır.

Ek olarak; bir sınır yöntemi analizi olan VZA’nin bu özelliğinden faydalanılarak, 2010-2015 yılları için ekonomik veriler incelenerek analizleri yapılmıştır. Ayrıca tez hacmi göz önünde bulundurularak sadece 2015 yılı ayrı ayrı olacak şekilde sınır analizleri yapılarak etkinlik skorları ölçülmüş ve yorumlanmıştır.

Çalışmanın dördüncü ve son bölümünde araştırma ile ilgili sonuç ve değerlendirilmelerde bulunulmuştur. Ayrıca araştırma sonucunda yaşanan kısıtlardan bahsedilmiştir ve daha sonra yapılması muhtemel araştırmalar için varsayımlarda bulunulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKACILIK HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Banka denildiğinde hemen hemen herkesin aklına öncelikle para gelir. Çünkü bankaların esas faaliyet konusu paranın (mevduatın) toplanması ve paranın (kredinin) kullandırılmasıyla ilgilidir. Bu nedenle bankacılığın gösterdiği tarihi gelişme ile para kavramının gösterdiği gelişme arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır.

Paranın bulunması ile birlikte güvenle saklanması ihtiyacı da meydana gelmiştir. Zamanla bu ihtiyacın basit çözümlerle karşılanamaması, bankacılık sektörünün doğmasına neden olmuştur. Bankacılık faaliyetleri mevduat toplamayla başlayıp, teminat mektupları verme, belgeler karşılığında ödeme yapma, akreditif açma gibi çeşitli ödeme ve kredilendirme yöntemlerini kullanmaya kadar uzanmaktadır.

1.1. Bankacılık Kavramı

Kişi ve kuruluşların birikimlerini toparlayarak gelir elde etmek amacıyla kredi verme işlemine yönlendiren, ödemelerde teması sağlayan, para transferi, senet toplanması gibi hizmetleri gören işletmelere banka denir. Günümüzde tasarruf toplayarak kredi veren kuruluşlar olarak nitelendirilen bankaların piyasa araçlarının çeşitli olması ekonomiye etkinlik kazandırmıştır (Pınar ve Erdal, 2003). Çok sayıda yazar tarafından bankanın tanımının yapılma sebebi gün geçtikçe bankada yapılan işlemlerin çeşitliliğinin artmasıdır. Ekonomik bir kuruluş olan bankalar, kabul ettikleri mevduatları verimli olarak kredi vermek amacıyla kullanan, temel işlemi mevduat toplamak ve dağıtmak olan bir yapıyı ifade eder (Altuğ, 2000).

Banka terimi, İtalyanca Banco kelimesinden Türkçe'ye çevrildiğinde masa, sıra veya tezgâh anlamına gelmektedir. Bankalar kredi alan ve veren ekonomik kuruluşlardır. Para, kredi ve sermaye işlemleri yaparak, işletmelerin parasal işlemlerini karşılayan mali bir kurumdur (Takan, 2001).

Bankalarda bir malın ödünç alınması ve ödünç verilmesi, saklanması her zaman bankaların ana özelliği olmuştur. Bankalar; gelirlerini faiz yoluyla kazanırlar (Akgüç, 1992).

Ekonomiyi destekleyen ve yön veren kuruluşlardır. Kuruldukları günden bu güne kadar düzenli işleyişe sahiptirler. Halkın refah düzeyini belirleyerek ve ekonominin kalkınmasını sağlayarak ülkelerin politikalarını belirlemeye yön veren kurumlardır.

Lombardiyalı Yahudiler yani il bankerleri pazarlama işlerini bir masa üzerinde yaparlardır (Parasız, 2001). Bankacılığın tarihinin çok eski yıllara dayanmasının nedenini şu şekilde açıklayabiliriz; Finans sistemleri piyasalar ve aracılardan oluşur. Fon kaynağı yurtiçi ve yurtdışı birikimlerden oluşur. Bu fonlar fon arz eden ve fon talep edenlere sunulur. Gelecekte ödeyeceklerinin taahhüdünü veren borçlular menkul kıymet satarak fon sağlayabilmektedirler. Tasarruf sahipleri fon kaynaklarını finansal sisteme aktarır, kredi isteyenler ise finansal sistemle görüşerek kredisini alır. Böylece iki grup finansal sistem aracılığıyla iş yaparak yüz yüze gelmez (Öçal ve Çolak, 2000). Bankacılığı gelişimi para kavramının gelişimiyle paralel olarak ilerlemiştir (Eyüpgiller, 2000).

MÖ.3500 yıllarında başlayan bankacılık yapısında en eski banka Mezopotamya'da Uruk kenti yakınlarındaki "Kızıl Tapınak" olarak bilinmektedir (Ataş, 1966). Babil hükümdarının Hammurabi Kanunları alacak-borç olayını kredi ve faiz olarak örneklendirmiştir (Urgancı, 1982). M.Ö. IV. yüzyıldan itibaren banker ve kamu bankalarının ortaya çıkmaya başladıkları görülmektedir.

M.Ö. III. yüzyılda Büyük İskender'in Mısır'ı işgal etmesi sonucu bankacılık girişimleri artmıştır. Bankacılık Batlamyus zamanında devletin tekeli altına girmiştir. Daha sonraları özel bankacılığın ortaya çıkması ile devletin denetiminden de çıkmıştır (Takan, 2001).

İslamiyet'te ve Hristiyanlarda faizin hoş görülmemesi sebebiyle parasal işler Yahudilerin eli altında toplanmıştır. Ortaçağ da meydana gelen savaşlar ve huzursuzluklar sebebiyle ekonomik faaliyetler azalmıştır (Sezgin ve Şendoğdu, 2008).

Orta çağın bitimine doğru; savaş ve politik huzursuzlukların sona ermeye başlaması ile ticari ilişkiler de artmaya başlamış böylelikle; bankacılıkta Avrupa'ya yayılması hız kazanmıştır. Önceleri kendi sermayelerinden kredi kullandıran

bankalar daha sonra emanet alınan paraları garanti altına alarak piyasalara kanalize etmeye başlamışlardır (Ataş, 1966).

Modern bankacılık 1609 da Amsterdam Bankası ile başlayıp, 1694 de İngiltere Bankası ile devam edip, 1907 yılında da ABD de Federal Reserve Bank ile devam etmiştir. (Altan, 2001). XIX. Yüzyılda bankacılık büyük ölçüde genişlemiştir. XIX. Yüzyıla kadar hemen hemen tüm bankalar kişilere ait iken bu tarihten itibaren sermaye şirketi şeklinde kurulup XIX. Yüzyıldan sonra anonim olarak kurulma ve örgütlenme şeklinde uygulanmaları başlamıştır. Böylece sermaye ve finansal imkânları fazla olan şubeler ve büyük banka kuruluşları başlamıştır (Altuğ, 2000). Dünya bankacılık tarihi kısaca Çizelge 1.1’de özetlenmiştir.

Çizelge 1.1 Dünya bankacılık tarihi

Tarihte İlk Banka	İlk Bankacılık Yasaları	Bankacılığın Gelişmesi ve Denetlenme	Milad	İlk Modern Banka	Çek ve Banknot Kullanımı	Goldsmithlerle Sertifikası	İlk Merkez Bankası	Modern Bankacılığın Başlaması
3500	2000	1000	0	1609	1637	1640	1694	1907
MÖ. 3500	Sümer ve Babililerin döneminde rahiplerin borç verdiğiine dair kanıtlar bulunmuştur.							
MÖ. 2000	Eshunanca Krallığı bankacılığın ilk yasalarını düzenlemişlerdir. Faiz oranı %20 olarak ayarlanmıştır.							
MÖ: 1000	İlk ve Orta Çağ’da Yunanlılar, Romalılar ve Mısırlılar bankacılığı geliştirmiştir. Eski Mısır’da faiz sınırlandırılırken Yunanistan’da bankacılık denetimlerine başlanmıştır.							
1609	Amsterdam’da ilk banka kurulmuştur.							
1637	Çek ve banknot kullanımına Venedik Bankası’nın kullanımı ile başlanmıştır.							
1640	Tüccarlar altınları senet karşılığında vermeye başlamışlardır.							
1694	Merkez bankası İngiltere’de kurulmuştur.							
1907	Sistem Federal Reserve Bank bankacılık sistemi kurulmuştur.							

Kaynak: (Aydın, 2006)

1.1.1. Türk bankacılığının tarihi gelişimi

Tüccarlar aracılığıyla Osmanlı döneminde başlayan bankacılık İslam dininde faizin yasaklanması sebebiyle gelişme gösterememiştir. Dinimiz gereği faizin yasak olması nedeniyle Osmanlı Devleti toplumun ihtiyacı olan kredi işlerini kendi himayesinde para vakıfları kurarak gidermiştir. Bu olayın önemli rol oynamasından dolayı bankaların kurulması uzun süre alarak yabancı girişimciler sayesinde olmuştur.

19. yüzyıldan sonra Tanzimat döneminde yapılan anlaşmalar ile Osmanlı Devletinin ekonomisi dünyaya açık hale gelmiştir. Bu dönemden sonra yabancıların ticaret yapabilmeleri sağlanmış ve yatırımlar artmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk bankacılık faaliyeti Avrupa sanayicilerinin hammadde ihtiyaçlarını karşılama ve mallarına pazar yaratma amacıyla yapılan girişimlerle sağlanmıştır (Al, 2000).

İngiliz sermayesi ile 1856 yılında kurulan Osmanlı Bankası dış borçların alınmasında yabancı yatırımcılarla aracılık yapmak için kurulmuştur. Osmanlı Bankası'nı diğer bankalardan farklı olarak para basma yetkisi verilmiştir. Osmanlı Bankası'na devlet bütçesini denetleme hakkı verilerek her yıl Osmanlı Devleti'nin bütçe örneği bankaya verilerek, tüm mal varlığı banka üzerinden işlenip tüm borçlar ve tahvilleri ödeme işlemleri yapılmıştır (Akgüç, 1992).

Osmanlı Bankası borçlanma bankacılığı adı altında nitelendirilmiştir. Bunun sebebi imparatorluk yıkılana kadar Osmanlı hazinesinin iç ve dış borçlanmalarının ödenmesi faaliyetlerini yürütmüştür. 1881 yılında Düyunu Umumiye'nin kurulması ile bankacılık yeni bir döneme girmiştir. Gelirlerinin uluslararası kurumlara aktarılması sonucu Osmanlı Devleti'nde yeni yabancı bankalar kurulmuştur (Akgüç, 1992).

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde 22'si yerli 15'i yabancı olarak toplam 35 banka faaliyet göstermekteydi. 1923 yılında yapılan Türkiye İktisat Kongresi'nde yerli yatırımcıların destekleri ile kurulacak ulusal bankaların gerekliliği dile getirilmiştir. Bu durumda devletin desteğinin de bu konuda olması gerektiğini savunmuşlardır (Korukçu, 1998).

Alınan kararlar üzerine 1924 yılında Türkiye İş Bankası kurulmuştur. 1925 yılında da Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası ilk katılım bankası olarak özel işletmelere kredi vermek amacıyla kurulsada gerekli yatırımı sağlayamayarak 1933

yılında Sümerbank'a devredilmiştir. 1924 yılında tarım sektörüne destek için Ziraat Bankası, 1927 yılında da emlak sektörüne kredi vermek için Emlak ve Eytam Bankası kurulmuştur. 1946 yılında da adı Emlak ve Kredi bankasına dönüştürülmüştür. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın kuruluşu ise 1930 yılında gerçekleşmiştir (Parasız, 2014).

Sanayinin kalkınmasını desteklemek amacıyla kurulan Sümerbank ve şehirlerin alt yapılarının oluşturulması ve yerel yönetimleri kalkındırmak için kurulan İller Bankası 1933, Etibank 1935, liman işletmelerinin giderini desteklemek amacıyla kurulan Denizbank ise 1937 yılında kurulmuştur (Yetiz, 2016).

1945-1956 yılları arası özel bankacılığın geliştiği dönemlerdir. Nüfusun artması, şehirlerin gelişmesi, yatırımların artması sonucu yeni bankalar kurulmaya başlamıştır. Bu dönemde Garanti Bankası, Akbank, Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası ve Pamukbank kurulmuşlardır. Bu dönemde merkez bankasının olmasının etkisiyle de rekabet şube bankacılığı ve mevduat toplama üzerinden artmıştır (Çankaya ve Mehmet, 2011).

1960-1980 yılları arasında geçen sürede; TC Turizm, Sınai Yatırım ve Kredi, Devlet Yatırım, Amerikan Türk Dış Ticaret Bankası, Türkiye Maden Bankası, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve Türk-Arap Bankası'nın kurulumu gerçekleşmiştir (Aydın 2006).

Liberalleşmeye başlayan aşamalar nedeniyle 1980 yılından itibaren bankacılık sektörü denetlenmeye başlanmıştır (Bakdur, 2003).

Bank of Creditand Commerce (1980), Bank of Melland (1981), Türk Bankası Ltd (1981), Habib Bank (1982), The First National Bank of Boston (1984), Manufacturers Hanover Trust Company (1984), Suudi American Bank (1984), Bank of Bahrainand Kuwait BSC (1985), Standard Chartered Bank (1985), Kıbrıs Kredi Bankası Ltd (1988) ve Societe Generale S.A.(1989)'nın Türkiye'de faaliyet göstermesine izin verilmiştir (Ertuğrul ve Zaim, 1996).

1986 yılında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) faaliyete geçmiştir (Keskin vd., 2008).

1990 yılında uygulanan para programı sonucu 1994 yılında ekonominin krize girmesine neden olmuştur (Çolak, 2002). Bu dönem sonucunda merkez bankası sabit kurunu koruyamayarak devalüasyon olmuştur (Zikeroğlu, 2014).

1995 yılından itibaren hızla ekonominin toplanması sağlanmıştır. 1996 yılında artan kamu borçlanma ihtiyacının bedelsiz ithalat, dövizli borçlanma, enflasyona endeksli borçlanmaları faizleri yükseltmeden sağlamışlardır (Doğan, 2011).

1997 yılında ise uluslararası para fonu ile anlaşma sağlanmıştır (Keskin vd., 2008). 1998 yılında IMF anlaşma imzalanmıştır (Zikeroğlu, 2014).

1999 yılında ekonomik faaliyet daralmıştır. Bu dönemde bankaların yeni politikaları düzenlenmiştir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (B.D.D.K.) kurulmuştur. Ayrıca, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (T.M.S.F.) da kurulmuştur. 2000 yılının “Stand-by” anlaşması ile IMF ile olan ilişki izlenmeye başlanmıştır. T.M.S.F.’ye Demirbank, Etibank, Bank Kapital yönetimleri devredilmiştir. 2001 yılında kriz nedeniyle döviz kurları ve faiz oranlarının yükselmesiyle 8 banka T.M.S.F.’ye devredilmiştir. Egebank, Yurtbank, Yaşarbank, Bank Kapital ve Ulusal Bank Sümerbank, Interbank ve Esbank ise Etibank in yönetimine geçmiştir. Yeniden yapılandırma sonucu bankalar kar eder duruma geçmişlerdir. Pamukbank da fona devredilirken, Şekerbank’ın sermaye ihtiyacı ortaklar tarafından nakden karşılanmıştır. Ayrıca, Vakıfbank’a sermaye benzeri kredi verilmiştir. 2003 yılında ekonominin iyi bir performans göstermesinin sonucunda büyüme, uzun dönem ortalamasının ve program hedefinin üstünde gerçekleşmiştir. 2004 yılında da iyi performans gösteren bankacılık sektörüne güven artmıştır. T.M.S.F.’ye mali durumu iyi olmayan bankaların devredilmiştir. T.M.S.F.’ye devredilen Pamukbank T.A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş. ile birleştirilmiştir (Yetiz, 2016).

1.1.2. Bankacılık sistemi

Banka ve bankacılığın tanımında da olduğu gibi farklı ülkelerde bankacılık anlayışları da farklıdır. Bankaların sınıflandırılmasında da güçlük yaşanmıştır. Ülkeler arasındaki farklılıklar banka sistemlerinin de farklı olmasına sebep olmuştur. Bu nedenle, bankacılık sisteminin hukuki boyutları, anapara hazinesi, aktif büyüklükleri, kredi süreleri gibi farklılıklara bağlı ayrımında uluslararası bir standardı yakalamaya çalışılmaktadır (Birdal, 1993).

Genel sınıflandırmada bankalar;

1-Hukuki yapılarına göre;

- a) Şahıs şirketi bankaları,
- b) Sermaye şirketi bankaları,
- c) Özel yasalarla kurulan bankalar.

2-Sermaye kaynaklarına göre;

- a) Özel sermayeli bankalar,
- b) Kamu sermayeli bankalar,
- c) Karma sermayeli bankalar,
- d) Yabancı sermayeli bankalar.

3-Kredi vadelerine göre;

- a) Kısa vadeli kredi açan bankalar,
- b) Orta ve uzun vadeli kredi açan bankalar.

4-Ekonomik fonksiyonlarının özelliklerine göre bankalar;

- a) Merkez bankaları,
- b) Ticaret bankaları (mevduat bankaları),
- c) Yatırım ve kalkınma bankaları,
- d) Ziraat bankaları,
- e) Maden bankaları,
- f) İpotek ve emlak bankaları,
- g) Halk bankaları (Birdal, 1993).

1.1.2.1. Yatırım bankacılığı

Yatırım bankaları, işletmeler ile menkul değer sahipleri arasında uzun vadeli aracılık yapan mali kurumlardır (Suiçmez, 1990). Sermaye piyasasının kurulması ve işletilebilmesi temelinde kurulurlar.

1.1.2.2. Kalkınma bankacılığı

Gelişmekte olan ülkelerde 2. Dünya Savaşı sonrasında kalkınmayı desteklemek, bu alandaki problemlerin çözülmesini sağlamak için geliştirilen bankalardır (Gücenme, 1994; Çonkar, 1988).

Piyasalarda yaşanan sermaye eksikliğini gidermek, teknik konularda yardımcı olarak, endişelerin ortadan kaldırılmasını orta ve uzun zamanlı krediler, kârlılığı sağlayan amaçlar için kurulmuşlardır (Akıncı, 1996).

1.1.2.3. Ticaret bankacılığı

Vadesiz ve vadesiz usulüne uygun çok şubeli bankalardır. Ülkemizde de yoğunluğu ticaret nedeniyle fazladır (Ergin ve Aypek, 1997).

Kısa vadeli ya da vadesiz verilen kredileri işletmelerin maliyetlerini karşılamak için kullanarak riski azaltan ticaret bankalarının, kâr oranını yükselterek çalışmaları gerekmektedir (Öcal ve Diğerleri, 1997).

1.1.2.4. Özel finans kurumları ve katılım bankaları

Bireyler biriktirdikleri tasarruflarını etkin kullanabilmek amacıyla gerek yurtiçinde gerekse yurt dışında döviz, altın, emlak almaktadırlar. Bu tür ihtiyaçlar için kâr-zarar ilişkisine bağlı kalan bu bankalar 1984 yılında faaliyete başlamıştır. Ayrıca tüm bankacılık hizmetlerini de sağlamaktadırlar.

Katılım bankacılığı ise, dini nedenlere bağlı olarak faizden kaçınan yatırımcılar için faaliyet göstermektedir. Faiz istemeyen yatırımcıların birikimlerini ekonomiye kazandıran katılım bankacılığı, fon sahipleriyle kâr-zarar ortaklığıyla işlem yapmaktadır.

1.1.2.5. Yabancı bankalar

Bu bankaların uluslararası finansmanlarıyla bağlantılarının kuvvetli olması sebebiyle son gelişmeleri takip ve transfer edebilirler. Bu şekilde şubelerinin sayılarını çoğaltarak rekabeti arttırabilirler. Üst düzey personel ve yöneticilerini şubelerine kazandıran yabancı bankalar hizmet kalitesini de arttırmaktadırlar.

1.1.2.6. Maden bankaları

Dünya ülkelerinde toprak altı doğal zenginliklerin işletilmesi ve ulusal gelire katkı sağlaması ve bu madenlerin işletilmesi için kurulan bankalardır. Ülkelerde gelişmişlik düzeyine göre devlet eli veya özel yasalarla kurulduğu görülmektedir (Başar ve diğerleri; 2006).

1.1.2.7. İpotek ve emlak bankaları

Orta ve uzun vadeli kredileri taşınmaz mallara ipotek getirerek kredi veren bankalardır. Belirli taşınmaz malları ipotek ederek fon sağlama durumları söz konusudur. Emlak bankaları ise; ipotek bankalarının özellikle ev ve bilumum yapı sektöründe uzmanlaşan banka türüdür. Çoğu zaman ipotek karşılığı müşterilerine ev, iş yeri ve benzeri taşınmaz ürünler edindirir. Bu işlemi yaparlarken büyük sermayeye ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden devlet bünyesinde ve devlet desteği ile kurulurlar (Başar ve diğerleri; 2006).

1.1.2.8. Halk bankaları

Şehir ve kasabalarda kişisel işleri ile ilgili faaliyetlerde bulunan küçük esnaf ya da çiftçileri ticaret bankalarının kural ve usullerine uymazlar. Bu işletmelerin üretim ve verimlerini arttırmak için orta vadeli krediler kullanırlar. Özel yapılı bankalardır. Kefalet sistemi genellikle kullanılır (Başar ve diğerleri; 2006).

1.1.2.9. Ziraat bankaları

Tarım sektörünün desteklenmesi amacıyla kurulan finans kurumlarıdır. Genelde kamu tarafından özel yasalarla kurulurlar. Ülkenin tarımsal ekonomisini ve teknik bilgi düzeyini yükseltmeyi amaçlar. Uzun vadeli ve düşük faizli krediler kullanırlar. Ülkenin tarımsal potansiyelinin güçlendirilmesi amacını güderler (Başar ve diğerleri; 2006).

1.1.3. Türkiye bankalar birliği (TBB)

Merkezi İstanbul'da kurulan ve tüzel kişiliğe sahip olan kamu kuruluşu 1958 yılında faaliyete geçmiştir.

Merkez bankası dışındaki tüm bankalar kuruluş izinlerini aldıktan sonra 3 ay içinde TBB'ye üye olmak zorundadırlar. Ülkelerin ekonomisini kalkındırmak, haksız rekabeti önlemek, banka sektörünün gelişmesini sağlamak ana amaçlarındandır.

TBB'nin giderleri bankalar arasında dağıtılarak yatırmak zorundadırlar (Günel, 2007).

1.1.4. Bankacılık düzenleme ve denetleme kurumu (BDDK)

1994 yılında başlayan kriz sebebiyle büyük hasar alan ekonomi 22 bankanın kapatılmasına da sebep olmuştur. Temel yapı taşlarını oluşturan Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası ve TMSF ile bankacılık sistemini düzenlenerek denetlenmesi sağlanmıştır. 4389 sayılı Bankacılık Yasası ile Haziran 1999'da bu yapıları kaldırarak 31 Ağustos 2000'de BDDK kurularak faaliyete geçirilmiştir. Bu kurumun ana görevi; devam ve güveni sağlamaktır. Ülkemizde bankanın kurulması ya da şube açması BDDK'ya bağlıdır. Ayrıca BDDK bankaların işlemlerine kısıtlama getirerek iflas durumunda iseler yetkilerini durdurarak TMSF'ye aktarabilme yetkileri vardır (Öztürk, 2011).

1.2. Katılım Bankacılığının Tanımı

Katılım bankacılığı diğer bir deyişle faiz kullanılmayan bankacılık dünyada insanların dini kaygılarından dolayı atıl durumda bekleyen tasarruflarının bankacılık sistemine dâhil olmamasından dolayı ortaya çıkmıştır. Bu durumda katılım bankacılığını; bankacılıkta faiz kullanmadan faaliyetlerini gerçekleştiren, fon toplayıp ortaklık ve finansal kiralama yöntemine kâr ve zarara da katılma prensibine dayalı bankacılık modeli olarak tanımlanabilir (Akhan, 2010).

Dünyada ve Türkiye'de insanların dini görüşleri sebebiyle yatırımlarını faiz almamak için yastık altında muhafaza ederlerken katılım bankacılığı ile atıl durumda bulunan yatırımın katkı sağlanması amaçlanmıştır. Diğer bir görüşle klasik bankalarda bankaya para yatıran kişilerden alınan 15 lira, 20 lira olarak ihtiyaç sahiplerine satılabilir. Ancak katılım bankacılığında para "eşit para" karşılığında verilir. Yani 15 lira, 15 lira olarak satılır. Mutlaka topluma sunulan bir mal ve hizmete karşılık gelmelidir (Özulucan ve Deran; 2009).

Katılım bankaları mevzuatlarınca uygun görülen usullerle risk sermayesi kuruluşu özelliği taşıyarak Türk sanayicilerin ihtiyaç duyduğu bir tüccar gibi elde

edeceği kar ve zararı ortaklarıyla paylaşmayı kabul eden; fon toplayıp ekonomiye fon tahsis etmek, yurt içi ve dışı özel cari hesaplar ile her çeşit ticari uygulama ve hizmet finansmanında yurt dışından teminat mektubu verilmesinde, ekipman alımında, firmalara kiraya verilmesi ya da satılması gibi olanakları kullandırabilen kuruluşlardır.

Katılım bankacığının diğer bankalardan ayıran en önemli husus kişilere faiz yerine kar payı verilmesidir. Türkiye’de özel finans kurumları olarak bilinen katılım bankaları diğer ülkelerde İslam bankacılığı veya faizsiz bankacılık olarak adlandırılmaktadır. Katılım bankası ile para sahipleri arasında kâr-zarar ortaklığı söz konusudur (Bayındır, 2007).

Katılım bankaları gelişmiş ülkelerden çok gelişmekte olan ülkelerde girişimcilerin sanayi alanlarına yatırım yapmaları konusunda teknik yardımlarda bulunarak ülkede kalkınmayı sağlamak için kurulurlar. Kalkınma bankacılığı genellikle orta-uzun vadeli kredi üzerinde çalışan kamu kontrolünde kurumlardır (Akıncı, 1996).

1.2.1. Katılım bankacılığının tarihi gelişimi

Faizsiz bankacılık 1950’li yıllarda ortaya çıkmış ve 1955 yılında bu konu üzerinde ilk araştırmayı Pakistanlı Muhammed Uzair yapmıştır. Mısır’da ise 1963 yılında Mit Ghambir Bankası açılarak katılım bankacılığı adına ilk adım atılmıştır. Faiz vermeyen ilk banka ise 1972’de Kahire’de kurulan Nasser Social Bank’tır. Faizsiz bankacılık sisteminin gelişmesi için 1975’te Türkiye Cumhuriyeti’nin de aralarında bulunduğu 43 ülkenin desteği ile İslam Kalkınma Bankası kurulmuştur. Sonraki yıllarda İsviçre’nin Cenevre kentinde Uluslararası Bankalar Birliği kurulmuştur. Faizsiz bankalardan en önemlisi olan Citibank 1997 yılında başlamıştır (Türkmenoğlu, 2007).

Türkiye’de 1970’lere kadar uzanan faizsiz bankacılık ilk olarak 1975 yılında Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası olarak başlamıştır. 16 Aralık 1983 tarihli 83/7506 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile faizsiz bankacılık sisteminin Türkiye’de işlem yapmasına müsaade edilmiştir. Türkiye’de bu kuruluşlar için Özel Finans Kurumları ismi konulmuştur. Bu kurumların statüleri 2005 yılından beri

19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı yeni Bankalar Kanunu ile Katılım Bankası'na dönüştürülmüştür.(Kaya, 2012).

1.2.1.1. Katılım bankacılığın dünyadaki gelişimi

Tarihsel gelişimleri dikkate alındığında önemli iki durum ortaya çıkıyor. Bunlar; Sürecin oluşum evreleri ve uygulamaya geçilmesi aşamalarıdır. Zaman içinde bu konuya dayalı pek çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar; faiz vererek ticari bankacılık işlevi göstermek yerine kâr-zarar ortaklığına bağlı çalışma standartlarına göre düzenlenen bir bankacılık sistemi önermektedir (ÖFKB, 2003).

1975 yılında Müslüman iş adamları tarafından Dubai Islamic Bank ilk özel faizsiz bankacılık olarak kurulmuştur. Mısır ve Sudan'da ise 1977 yılında Faisal Islamic Bank kuruldu. Kuveyt Hükümeti de Kuwait Finance House'u kurdu. Bundan sonraki on yıl içinde faizsiz banka sayısı 50'ye ulaşmıştır (Akın, 1986).

Son dönemlerde Körfez'de, artan Müslüman nüfusun faizsiz bankacılığa olan talebi ürün ve hizmetlerin artmasına sebep olmuştur (ÖFKB, 2003)

1.2.1.2. Katılım bankacılığının Türkiye'deki gelişimi

1970'li yıllara kadar Türkiye'de faiz durumu din çerçevesinde tartışılarak kâr durumu gündeme gelmemiştir. Faizsiz bankacılık dünyada artmaya başladıktan sonra 1975'lerde Türkiye'de çıkarılan 11.11.1975/13 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş. (DESİYAB) kâr zarar ortaklığını prensip edinmiş faizsiz kredi sağlayan ilk mali kuruluştur (Akın, 1986).

DESİYAB'a mevduat toplama özelliği verilmemiştir. Bankaya yurt içi ve dışında şube yetkisi verilmemiştir. Bu negatif durumdan sonra bankaya faizli işlem yapma durumu getirilince direk büro konumuna geçmiştir (Akın, 1986).

Türkiye'de ikinci uygulama 1975 yılında çıkarılan kararnamede adı geçen "Kâr-Zarar Ortaklığı Belgesi" (KZOB)'dir. 1981 yılında KZOB'nin adı "Kara İştirakli Tahvil" olarak değiştirilmiştir. Aynı yıllar içerisinde İslam Kalkınma Bankası kurucu üyeleri arasında yer almıştır. Böylelikle kalkınma bankasında etkili bir durum elde etmiştir. 1983 yılında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası kurulmuştur. 1984 yılında sermayeyi arttırarak büyük üyelerden olmuştur.

Türkiye’de Katılım Bankacılığı sistemine yönelik ilk tanımlama 1999’da faaliyete giren 4389 sayılı Bankalar Kanunu ekseninde geliştirilmiştir. Bu bağlamda 4389 sayılı Bankalar Kanuna 4491 sayılı kanun ile eklenen fıkranın daha sonrasında 4672 sayılı kanun ile değiştirilmiş şekline göre katılım bankaları “Nakit biriktirme yetkisi olmayan fakat, özel cari hesaplar ve kar-zarara ortak olma hakkı veren hesaplar yoluyla mevduat toplayan, ekonomik faaliyetleri ekipman veya emtia temini, kiralanması veya ortak yatırımlar yoluyla finanse eden kurumlardır” şeklinde tanımlanmıştır (4389 sayılı kanun Md 20/6).

2005 yılında yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3. maddesinde ise “Katılım bankası: Bu kanuna göre özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullanılmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini ifade eder” olarak katılım bankası tanımlanmıştır (5411 sayılı Bankacılık Kanunu, Md 3).

Türkiye liberalleşme adına yastık altı tasarruflarını ekonomiye kazandırmak için girişimlerde bulunmaya başlayarak özel finans kurumlarının kurulmasını sağlamıştır.

1985 yılında Albaraka Türk Finans Kurumu A.Ş. ve Faisal Finans Kurumu A.Ş. ilk özel finans kurumu kurulmuştur. Bunları 1989 yılında Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumu A.Ş., 1991 yılında Anadolu Finans Kurumu A.Ş., 1995 yılında İhlas Finans Kurumu A.Ş. ve 1996 yılında kurulan Asya Finans Kurumu A.Ş. açılmıştır. 2001 yılında uluslararası piyasalarda görülen ekonomik krizle İhlas Finans Kurumu A.Ş. iflas etmiş ve faaliyetlerine son verilmiştir. 2001 yılında Ülker Grubu’na devralınan Faisal Finans Kurumu A.Ş. adı Family Finans Kurumu A.Ş. olmuştur. Anadolu Finans Kurumu A.Ş. ve Family Finans Kurumu A.Ş. 2005 yılında birleşerek Türkiye Finans Katılım Bankası Adını almıştır. 2004 yılında yasal düzenleme yapılarak özel finans kurumları “Katılım Bankası” olarak isim değiştirmiştir.

Müslümanlar dinlerinde faizin yasaklı olması sebebiyle bankacılık işlerinden uzak durmuşlardır. Bu durum birikimlerinin altın, döviz gibi alanlarda değerlendirmelerine yol açarak üretimi ve ekonomiye katkı sağlamamıştır. Bu durumdan istifade eden faizsiz bankaların kurulması başlamıştır (Bulut,2009).

Türkiye’deki katılım bankacılığı uygulama şekli İslami bankacılık şekli ile tamamen aynı değildir. Ülkemizdeki hukuki ve ekonomik politika,

Müslümanlığın anlayışından farklı olarak çalışan katılım bankaları, faizsiz bankacılık faizli fon kullandırma durumunu dışında tüm bankacılık işlemlerini yapmaktadır. Bu durumda İslami prensiplere dayalı yönetilen bankalardan daha esnek durumadırlar (Özulucan, 2010).

1.2.2. Katılım bankalarının kurulma nedenleri

1.2.2.1. Dini nedenler

Katılım bankacılığının oluşma sebebi; İslam ve tüm dinlerde nedenine bakılmaksızın faizin yasaklanmasıdır. Faizin toplum üstünde olumsuz ve ekonomik eşitsizlik durumları yarattığı kabul edilmektedir.

Kâr ve faiz arasından ayırt edilebilir bazı ölçütler vardır.

- Faiz aynı borç üzerinden birçok kez alınabilirken, kâr ise fazla da olsa anapara üstünden bir defa yapılır.
- Ticarete alıcı ve satıcı arasında fırsatlar eşittir. Ancak; faizli işlemlerde alacaklı olanlar kendi işlerine yarar sağlayacak fazlalıkta para almasına rağmen borçlu olanların kazancı süre erteleme olup, aldığı borçtan kâr sağlayıp sağlamadığını bilemez.
- Faizli olan işlemlerde zaman ve risk alma durumu söz konusu değil iken ticarete ise; zaman ve imkânlarını harcayarak karşılığını alabilir. (Berooğlu, 2002; Uçar, 1993)

1.2.2.2. Ekonomik nedenler

Günümüzde İslam ülkeleri az gelişmiş ya da gelişmekte olan ekonomilere sahiptirler. Gelişmekte olanlarda petrol fiyatlarının artması ile birikimleri artmıştır. Ancak birikimlerinde batılı ülkelere aktarıldığı ve ekonomilerine katkı sağlanmadığı anlaşılmıştır. Bunun sonucunda tasarruf sahibi olan ülkelerle sermaye eksikliği olan ülkeler arasında işbirliği yapılarak olumlu sonuçlar alınabileceğine kanaat getirilmiştir.

Gelecek planı yapan ülkeler finansal tasarrufları kendi kontrollerine almak için teknolojik gelişmeler ile birlikte bankacılıkta da üretim ve hizmet sektörüne de

adım atmışlardır. HSBC Holding, Chase, Mantrust, Citi Corp, Bank of Tokyo Mitsubishi, ABN Amro Bank, Credit Suisse Corp, Rabobank gibi bankalar birleşerek diğer kuruluşlarla birlikte özellikle Ortadoğu'daki birçok İslam ülkesinde faizsiz bankacılık yapan özel kuruluşlar açmışlardır.

Faizsiz bankacılık ile ekonomiye katkısı olmayan birikimlerde sermaye olarak ekonomiye kazandırılması sağlanmıştır.

Petrolde gelen gelirler dışında faizsiz bankacılığın ortaya çıkmasına neden olan sebepler;

- Ticari bankalarda uzun süreli değil de kısa süreli kredi kullanılması istenmektedir bu yüzden ülkelerin kalkınmasında engel oluşmaktadır. Faizsiz bankalar yatırım projelerini destekleyerek gelişmekte olan ülkelere katkı sağlanması sağlanacaktır.
- Bankalar, ortakları olmadıkları için verdikleri kredilerin sahibi firmaların çalışmalarını denetlememektedir. Ancak faizsiz bankalar fonları ortaklık usulüne göre kullandıracaklarından fon kullanımını denetlemek zorundadır (Uçar, 1993)

1.2.2.3. Sosyal nedenler

Tüm dünya ülkelerinde sosyal devlet anlayışı faizsiz bankacılığın oluşmasında etkili olmuştur. Toplumda ekonomik farklılık gösteren sınıflar oluşmuştur. Halkın huzuru için bu sınıflar arasında farklılıkların kaldırılması gerekmektedir. Faizsiz bankacılık üretimi geliştirerek insanlar için çalışma alanı yaratılmaktadır. Bütünlüğün ve huzurun sağlanmasında en etkili yöntemlerdendir.

Faizsiz bankalar dinin yasaklamış olduğu konular dışında fon kullandırarak toplumunda güvenini kazanmaktadır (Uçar, 1993).

1.2.2.4. Politik nedenler

İslam ülkelerinin kalkınmak istemesinin en önemli sebeplerinden birisi de politik olarak üstün olmaktır. İran ve Pakistan gibi İslam ülkelerinde hem dini hem de sosyal adalet açısından faizsiz bankacılığın kurulması önem kazanmıştır.

Türkiye de 1980 yılından itibaren yabancı bankaların kurulmasına izin verilmeye başlanmıştır. 1985 yılından sonra da faizsiz bankacılık kuruluşu ekonomik hayatı zenginleştirmek amacı ile uygulanmaya başlamıştır (Uçar, 1993).

1.2.3. Katılım bankacılığının çalışma alanları

Faizsiz bankacılık yapan kurumlar, bankacılık kanunlarına sadık kalarak aşağıdaki alanlarda çalışma yapabilirler;

- Katılım fonu kabulü,
- Nakdî kredi verme,
- Nakdî ve kaydî ödeme, fon transferi işlemleri, her türlü ödeme ve tahsilat işlemleri,
- Yatırım danışmanlığı işlemleri,
- Faktoring ve forfaiting işlemleri,
- Garanti işleri,
- Para piyasası araçlarının alım ve satımı; kıymetli maden ve taşların alımı, satımı veya bunların emanete alınması işlemleri,
- Sigorta acenteliği ve bireysel emeklilik aracılık hizmetleri,
- Portföy işletmeciliği ve yönetimi,
- Sermaye piyasası araçlarının ihraç veya halka arz yoluyla satışına aracılık işlemleri,
- Çek ve diğer kambiyo senetlerinin iştirası işlemleri,
- Saklama hizmetleri,
- Kredi kartları, banka kartları ve seyahat çekleri gibi ödeme vasıtalarının ihracı
- Ekonomik ve finansal göstergelere, vadeli işlem sözleşmelerinin, finansal araçların alımı, satımı ve aracılık işlemleri,
- Daha önce ihraç edilmiş olan sermaye piyasası araçlarının aracılık maksadıyla alım satımının yürütülmesi işlemleri,

- Hazine Müsteşarlığı ve/veya Merkez Bankası ve kuruluş birlikleri nezdinde oluşturulan bir sözleşme kapsamında üstlenilen yükümlülükler çerçevesinde alım satım işlemlerine ilişkin piyasa yapıcılığı,
- Bankalar arası piyasada para alım ve satımı işlemlerine aracılık,
- Finansal kiralama işlemleri,
- Kurulca belirlenecek diğer faaliyetler (Arabacı, 2007).

1.2.4. Katılım bankacılığının hedefleri

Katılım bankacılığının temelindeki hedefleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz;

- Katılım bankacılığın en önemli amaçların birisi, İslam'ın değerlerine göre uygun ekonomiyi geliştirmektir (Omar ve Diğerleri, 1996). Getirilen faiz yasağı nedeniyle, bankacılık sektöründen uzak duran, dini kurallara uygun olmaya çalışan kişilerin birikimleri, ekonomiye katkı sağlayamamış ve atıl kalmıştır (Doğan, 2008). Kazanılamamış birikimlerin ekonomiye dahil edilmesinde katılım bankalarının etkisi büyüktür. Bu sayede ekonomi büyümüş ve istihdam sağlanmıştır. Katılım bankacılığı gibi kurumlar modern bankacılıkta, İslami kurallar dahilinde seri çözümler geliştirerek büyük adımlar atılmasını sağlamıştır. Böylece faizsiz bankacılığın temel amacı; İslam'ın prensiplerinin ekonomik düzene entegre edilmesidir (Cihangir, 1986).
- Sosyo-ekonomik amaçların da başarıya ulaşması ile katılım bankacılığı başarıya ulaşabilir. Toplumsal ve ekonomik alan arasındaki bağı güçlendirerek, sosyoekonomik hedeflerin başarılı olması için ana ihtiyaçları büyük oranda karşılamaktır.
- Katılım bankaları, bankacılığın yanında hak sahiplerine faizsiz seçenekler sunan ve topladıkları mevduatları ticaret ile "kar/zarar ortaklığı"na dönüştürme prensibiyle, faaliyetlerde kullanmaktadır (Özulucan ve Diğerleri, 2010).
- Alışverişin faizsiz olarak değerlendirilebilmesi için tarafların benimsediği karşılıklı rızaya dayalı olması gerekmektedir. Bu nedenle katılım bankacılığı

taraflar arasında kar/zarar dengesini kurmaktadır (Cihangir, 1986). Faizsiz bankacılığın başarıya ulaşarak, İslam dünyasının refah ve sosyal güvenliğini sağlamaktır (Cihangir, 1986).

- Katılım bankalarında da temel amaç kâr elde etmektir. Hesaplarda toplanan fonları, çeşitli bankacılık yöntemleri ile işleterek kar elde etmeye çalışarak, elde edilen kâr da fon sahipleri ile paylaşılmaktadır. Bankacılık toplumun ihtiyaçlarını gidermede kullanılacak bir kurum olarak görülmelidir. Başarılı olabilmesi içinde kâr elde edebileceği işlemler yapması gerekmektedir. (Cihangir, 2010) .

1.2.5. Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankaları

1985 yılından bu güne kadar Türkiye’de 6 özel finans kurumu kurulmuştur. 2006 yılından sonra özel finans kurumları “Katılım Bankası” adını almışlardır. Türkiye’deki katılım bankaları kuruluş tarihine göre sırasıyla şöyledir:

- Albaraka Türk Özel Finans Kurumu A.Ş. (1985)
- Faisal Finans Kurumu A.Ş. (1985)
- Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumu A.Ş. (1989)
- Anadolu Finans Kurumu A.Ş. (1991)
- İhlas Finans Kurumu A.Ş. (1995)

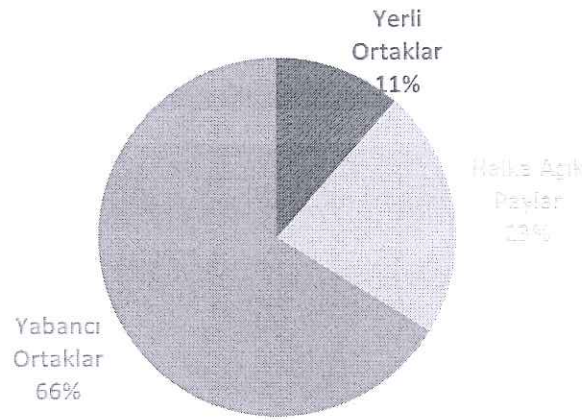
Family Finans ve Anadolu Finans 2005 yılında birleşerek Türkiye Finans Katılım Bankası olarak hizmete başlamıştır. Son yıllarda ise 4 katılım bankası faaliyet göstermektedir. Bunlar, kuruluş sırasına göre aşağıdaki gibidir:

- Albaraka Türk,
- Kuveyt Türk,
- Türkiye Finans Katılım
- Bank Asya

Bank Asya hariç diğer bankalar yerli ve yabancı ortaklı olarak kurulmuştur. Katılım bankacılığı kurulduğu günden bu güne giderek şube ve personeli arttırılarak ekonomiye katkı sağlamışlardır.

1.2.5.1. Albaraka Türk Katılım Bankası

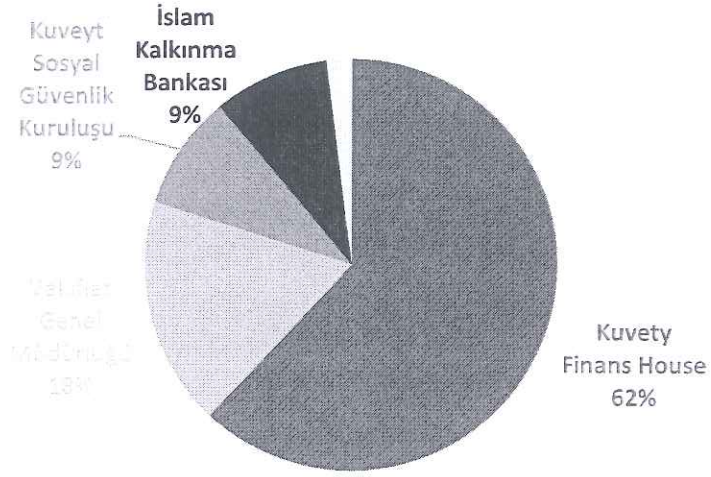
Faizsiz bankacılık olarak 1984 yılında kurulup, 1985 yılından itibaren çalışan Türkiye'nin ilk katılım bankasıdır. Albaraka Bankacılık Grubu (ABG), İslam Kalkınma Bankası (IDB) ve Topbaş Ailesi liderliğinde kurulan Albaraka Türk bankasının, 31.08.2010 tarihi ile birlikte ortaklık yapısının içinde yabancı ortakların oranı %66,16, yerli ortakların oranı %11,39 ve halka açık olan oran ise %22,45'dir. Ortaklık oranları Şekil 1.1 de gösterilmektedir (Albarakaturk group, 1987).

Şekil 1.1 Albaraka Türk ortaklık yapısı (Albaraka Türk, 2014)

1.2.5.2. Kuveyt Türk Katılım Bankası

Kuveyt Türk, 16.12.1983 gün ve 831/7506 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na göre özel finans kurumu olarak 1989 yılında kurulmuştur. 2006 yılında ismi değişerek Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş. olmuştur. Kuveyt Türk sermayesinin %62'si Kuveyt Finans Kurumu, %18'i Vakıflar Genel Müdürlüğü, %9'u Kuveyt Sosyal Güvelik Kuruluşu, %9'u ise İslam Kalkınma Bankası olmak üzere ortak olarak faaliyetlerine devam etmiştir.

Şekil 1.2 Kuveyt Türk ortaklık yapısı (Kuveyt Türk, 2014)

1.2.5.3. Türkiye Finans Katılım Bankası

1984 yılında Dar Al-Maal Al-İslami S.A. (DMI) Grubu tarafından kurulan Faisal Finans 1998’de OLFO S.A. şirketi tarafından satın alınmıştır. 2001’de adı Family Finans Kurumu A.Ş. olarak değiştirilerek %38,82’si Ülker’e devredilmiştir. Sonraki yıllarda Ülker’in kurum sermaye yapısındaki payı %98,63’e ulaşmıştır. 2005 yılında da Anadolu Finans Kurumu ile Family Finans birleşerek adını Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. olarak değiştirmiştir. 2008’de bankanın %60’ı S. Arabistan’ın en büyük bankası olan The National Commercial Bank tarafından satın alınmıştır. Son yıllarda ise S. Arabistan Ulusal Ticaret Bankası %64,67’si, Gözde Finansal Hizmetler A.Ş.’de %13,69’una sahiptir (BDDK, 2011). Türkiye Finans katılım bankasının ortaklık yapısı Çizelge 1.2’de gösterilmiştir.

Çizelge 1.2 Türkiye Finans ortaklık yapısı

ADI SOYADI/TİCARET ÜNVANI	PAY TUTARLARI (BİN TL)	PAY ORANLARI (%)
National Commercial Bank	517,413	64,68
Diğer Hisseler	68,420	8,55

Murat Ülker	42,039	5,25
Ahsen Özokur	27,680	3,46
Gözde Finansal Hizmetleri	27,500	3,44
Mustafa Boydak	18,109	2,26
Boydak Holding	17,247	2,16
Memduh Boydak	14,633	1,83
Bekir Boydak	14,633	1,83
Mustafa Boydak	14,624	1,83
Yusuf Boydak	13,771	1,72
Şükrü Boydak	12,197	1,52
Hacı Boydak	11,734	1,47
Toplam		100

Kaynak: Türkiye Finans, 2014

1.2.5.4. Bank Asya Katılım Bankası

1996 yılında kurulan Bank Asya Kurumu Türkiye'nin altıncı katılım bankasıdır. 2005 yılında Bank Asya Katılım Bankası olarak adını değiştirmiştir. Geniş ortaklı bir yapısı olan banka ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi'ne sahip ilk katılım bankasıdır.

1.2.5.5. Ziraat Katılım Bankası

Ziraat Katılım Bankası; tamamı T.C. Hazinesi tarafından ödenmiş 675.000.000 TL sermayesi ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 15/10/2014 tarih ve 29146 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10/10/2014 tarih ve 6046 sayılı izniyle kurulmuş, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 14/05/2015 tarih ve 29355 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 12/05/2015 tarih, 6302 sayılı kararı ile faaliyet izni almıştır.

1.2.5.6. Vakıf Katılım Bankası

Vakıf Katılım Bankası A.Ş.; tamamı T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü, Bayezid Han-ı Sani Vakfı, Mahmut Han-ı Evvel Bin Mustafa Han Vakfı, Mahmut Han-ı Sani Bin Abdülhamit Han-Evvel Vakfı ve Murat Paşa Bin Abdüsselam Vakfı tarafından Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 03.03.2015 tarih ve 29284 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan, 27.02.2015 tarih 6205 sayılı kuruluş izniyle 25.06.2015 tarihinde bir anonim şirket olarak kurulmuştur.

1.2.6. Katılım bankalarının temel özellikleri

- **Faizsiz olma:** Faizin yasaklandığı İslam ülkelerine kazanç ya da zarar ortaklık sistemi ile sağlanır. Bu bankaları diğerlerinden ayırt eden en önemli fark faizsiz olmalarıdır. Zaten katılım bankalarının amacı da faiz istemeyen kişilerle ortaklık usulüne göre çalışmaktır. İslamiyet'te para ile para kazanmak yasaklanmıştır. Faizsiz bankacılıkta birikim sahibinin bankaya katılımı kâr ve zarar üzerinedir (Uslu, 2010).
- **Ticaretle bağlantılı olma:** Müslümanlar ticaretin helal faizin ise haram olması nedeniyle kişileri ticarete yönlendirmektedir. Bu nedenle para ticareti değil de mal ticareti yapmak İslami düşünce sistemine uygundur. Önemli olan paranın nasıl değerlendirildiğidir.
- **Sermaye bağlantılı olma:** Sermaye sahibinin kâr durumunda kendine ne kadar ödeneceğini bilmesede kâr oranı önceden belirlenmiş durumdadır. Tasarruf sahipleri girişimci ile kâr oranını paylaşabilir. İştirakler sonucunda kârın ne kadar olduğu belli olmasa da zarar da aynı şekilde oranlanarak yansıtılır (Uslu, 2005).
- **Yatırımların ahlâka uygun olması:** Dünyada İslam bankacılığı yapan bankalarda ortak yönler; finansal işlemlerin ekonomik aktiviteye bağlı olması ve dinde yasaklanmış sektörlerde yatırım yapılmamasıdır. Katılım bankalarında dini yaptırımlar olmayıp işlemler laik ilkelere uygun yapılır (TKB, 2007).

1.2.7. Katılım bankalarının çalışma yöntemleri

Faizsiz bankalar fon toplama ve fon kullandırma hizmetlerinde kendi geliştirdikleri teknikleri kullanmaktadırlar.

1.2.7.1. Fon toplama yöntemleri

Faizsiz bankalar cari hesap, tasarruf hesabı ve yatırım hesabı olarak 3 farklı yolla fon toplarlar.

1.2.7.1.1. Cari hesaplar

İstenildiği zaman kâr payı ödenmeyen ve hizmet karından ücret alınabilen hesaplarıdır. Bu hesaplarda amaç paranın güvenliğinin sağlanmasıdır. Bankalar müşterilerinin kendilerine borç verdiğini varsayarak, müşterilere karşılığında herhangi bir kâr sağlamamak ile birlikte banka kişilere bir taraftan yatırdığı diğer tarafa çektiği cari hesaplarını açmaktadır. Bankalar cari hesapları müşterinin izni olmadan kullanmayarak emanet koruma görevi sağlarlar. Paranın kullanımından sonra zarar oluyor ise hak sahibi bundan etkilenmez (Mannan, 1980).

1.2.7.1.2. Yatırım hesapları

Yatırım yapmak için yapılan fon karşılığında faiz değil de kâr beklenen hesaplardır. Bu hesaplarda 3 üye arasında geçen mudaraba denilen bir hesap ilişkisi söz konusudur. Üçlü ilişki banka ile hesap sahibi ve iş adamı ile banka arasında bir fon hesabından oluşur. İş adamının tüm hesapları ve alışverişlerini cari hesap üzerinden yürütürler. Hesaplar 3, 6 ya da 1 yıl süreli olarak açılır. Mevduat sahibinin kârdan pay elde edebilmesi için süre sonuna kadar parasını hesapta bulundurmamak

zorundadır. Açılan hesaplar bankanın cari fonunda bir araya gelerek değerlendirilir (Es-Sadr, 1980).

1.2.7.1.3. Tasarruf hesapları

Küçük birikimleri bulunan mevduat sahipleri için açılan hesaplardır. Kâr payları yıllık bakiye, fon sürekliliği ve mali işlemler sonuçlarına dikkat edilerek yapılır. Hesap sahiplerine yıllık olarak kâr payları şeklinde ödenir. Önceden tasarruf sahibine kâr oranı hakkında bilgi verilmediği gibi garanti de edilmez (Akın, 1986).

1.2.7.2. Fon kullandırma yöntemleri

Toplanan fonları girişimcilere kullandırma hizmetini kapsamaktadır. Bu hizmet malın kiraya verilmesi ya da satılmasının yanı sıra ortaklık ile de sağlanabilir. Aşağıda fon kullandırma yöntemleri tek tek açıklanmıştır.

1.2.7.2.1. Mudaraba

Tarafların birinin bilgi ve deneyimini diğer tarafın ise sermayesinin ortaklığı ile oluşturulan faizin bulunmadığı bir yöntemdir. Burada bilgiyi veren girişimci sermayesini kullandıran ise bankalardır. Bu yöntemde finansman sağlanan kişi ya da kuruluşa “Mudarib”, projeyi finanse eden kişi veya kuruma da “Rabbul-mal” denilmektedir.

Hizmet sonunda tarafların önceden belirlenen oranlarda kâr bölüşmeleri esastır. Zarar söz konusu ise Rabbul-mal tarafından karşılanır. Yani banka bu durumda kâra ortak olduğu gibi zararı da karşılamaktadır (Akın, 1986).

1.2.7.2.2. Muşaraka

Bir işletme ile daha önceden belirlenmiş oranlarda kârı ve zararı paylaşmaya yönelik yapılan ortaklıktır. Bu ortaklık türünde tarafların sermaye miktarlarına göre kâr ve zararı paylaşıyor olmaları mudarabadan farklılığını ortaya

koymaktadır. Katılım bankaları sermayenin bir kısmını sağlarken diğer taraf olan mevduat sahibi ise projenin özelliğine göre kalan sermayeyi karşılar (Şekerci, 1981).

1.2.7.2.3. Murabaha

Finansman sağlayamayan müşteriye banka tarafında istenilen malın satın alınması sonucu kâr payı da eklenerek ödeme durumuna göre vadelenendirilerek yapılan hizmettir. Bankanın diğer bankalardan ayrı prensibi, satın alınan malı belli bir süre elinde ipotek olarak tutmasıdır. Ancak burada önemli risklerden birisi malı satın alan bankadan istenilen malı müşterinin geri almak istememesidir. Bu riski ortadan kaldırmak için banka kişinin yazılı beyanını alır (Ziauddin, 1994).

1.2.7.2.4. Leasing

Üretimde kullanılacak mal ve ekipmanın banka sahipli olması şartı ile kiraya verilerek yapılan hizmettir. 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu hükümleri çerçevesinde leasing işlemlerini taşınır ve taşınmaz malların, katılım bankası tarafından temin edilerek kiraya verilmesi adı altında tanımlanır. Tüm risk ve zarar kiralayana devredilir. Orta ve uzun vadeli bir yöntem olmasına rağmen Türkiye’de finansal kiralama şirketleri 1 yıl vadeli olacak şekilde ayarlama yaparlar. Kiracı vadenin sonunda çok düşük miktarlarla malın sahibi olabilir (Cengiz, 1992; Akgüç, 1992).

1.2.7.2.5. Mal karşılığı olan bir belgenin alım satımı

Dış ticaret ve kambiyo mevzuatı çerçevesinde, katılım bankası ile fon kullanan arasında düzenlenecek yazılı bir akde istinaden, mal karşılığı vesaikin kurumca peşin satın alınması ve vadeli olarak fon kullanana daha yüksek bir fiyattan geri satılması işlemidir. Türkiye’de bu yöntem faize benzetildiği için kullanılmamaktadır (Clifford, 1992; Homoud, 1994).

1.2.7.2.6. Bireysel finansman desteği

Kişilerin adına katılım bankasının ticaret işlerinde mal ve hizmet almak için satıcıya bedelini ödeyerek müşteriyi borçlandırma esasına dayanır. Bireysel ihtiyaç olarak tanımlanan konut, araç, tatil, eğitim vb. işlemlerde hizmet sağlar.

1.2.8. Türkiye'deki katılım bankacılığının durumu ve ekonomiye katkıları

1985 yılında Türkiye'de yayılmaya başlayan katılım bankacılığı 32 yıldır devamlılığını sürdürmektedir. 6 banka ile başlayan banka sayısı günümüzde 3 bankaya düşmüştür. Önceleri Körfez sermayesinin yurda çekilmesi amacını güden sonradan ise faiz istemeyen kesimin elindeki tasarrufların ekonomiye kazandırılmasının amaçlandığı görülmektedir (Önal, 2000). Katılım bankalarının şube sayısının artması ve yatırılan fonların artması ile gün geçtikçe talebin attığı da söylenebilir (Lee vd. 2007).

1985 yılında Türkiye'de kurulan özel finans kurumları 2005 yılında adını katılım bankacılığı olarak değiştirmişlerdir. Faizsiz bankacılık klasik bankaların yaptığı işlemlerin neredeyse tamamını faizsiz esasına uygun yapar.

Katılım bankacılığının, 2010-2011 yılları arasında bankacılık sektöründeki gelişimi çizelge 1.3'de gösterilmiştir.

Çizelge 1.3 Katılım bankalarının bankacılık sektörü içerisindeki aktif gelişimi

Yıllar	Katılım Bankaları	Büyüme (%)	Bankacılık Sektörü	Payı (%)
2000	2,266.000		106,549.000	2,13
2001	2,365.000	4,37	218,873.000	1,08
2002	3,962.000	67,53	216,637.000	1,83
2003	5,112.934	29,05	254,863.000	2,01
2004	7,298.601	42,75	313,751.000	2,33
2005	9,945.431	36,26	406,915.000	2,44
2006	13,729.720	38,05	498,587.000	2,75
2007	19,435.082	41,55	580,607.000	3,35

2008	25,769.427	32,59	731,640.000	3,52
2009	33,628.038	30,50	833,968.000	4,03
2010	43,339.000	28,90	1,006.671.000	4,30
2011	56,153.000	29,56	1,217.711.000	4,61

Kaynak: (TBB;2010)

Çizelge 1.4'de ise katılım bankalarının her yıl topladığı fon miktarının arttırdığı görülmektedir. Atıl durumda bulunan birikimleri ekonomiye kazandıran faizsiz bankalarda kriz zamanı dâhil ihracat ve istihdama destek vererek Türk ekonomisine büyük katkı sağlamıştır.

Çizelge 1.4 Toplanan fon gelişimi (1.000 TL)

YILLAR	KATILIM BANKALARI	BÜYÜME (%)	BANKACILIK SEKTÖRÜ	PAYI (%)
2000	1,863.000		70,305.000	2,65
2001	1,917.000	2,90	149,438.000	1,28
2002	3,206.000	67,24	145,594.000	2,20
2003	4,111.000	28,23	164,923.000	2,49
2004	5,992.000	45,76	203,386.000	2,95
2005	8,369.000	39,67	261,948.000	3,19
2006	11,237.000	34,27	324,069.000	3,47
2007	14,943.000	32,98	371,927.000	4,02
2008	19,210.000	28,56	472,695.000	4,06
2009	26,841.970	39,73	522,415.000	5,14
2010	33,276.000	23,97	626,141.000	5,31
2011	39,519.000	18,76	707,716.000	5,55

Kaynak: (TBB;2010)

Katılım bankalarının neredeyse her yıl artarak topladıkları fonları piyasaya kullandırma işlemi yapma konusunda da gelişme göstermektedir. Katılım

bankalarının 2000 – 2011 yılları arasında kullandığı fon gelişimi ve bankacılık sektörü içerisindeki payı, aşağıdaki gibidir

Çizelge 1.5 Kullandırılan fon gelişimi (1.000 TL)

YILLAR	KATILIM BANKALARI	BÜYÜME (%)	BANKACILIK SEKTÖRÜ	PAYI (%)
2000	1,726.000		32,939.000	5,24
2001	1,872.000	-37,89	58,413.000	1,84
2002	2,101.000	95,99	54,860.000	3,83
2003	3,001.000	42,84	72,169.000	4,16
2004	4,894.000	63,08	107,615.000	4,55
2005	7,407.000	51,35	160,005.000	4,63
2006	10,492.000	41,65	228,141.000	4,60
2007	15,332.000	46,13	293,928.000	5,22
2008	19,733.000	28,70	384,417.000	5,13
2009	24,911.000	26,24	418,684.000	5,95
2010	32,168.000	29,13	551,622.000	5,83
2011	41,140.000	27,90	708,257.000	5,81

Kaynak: (TBB;2010)

Çizelge 1.5 incelendiğinde her yıl nakit kullanımı arttırılarak katılım bankalarının ülke ekonomisine katkısı büyümüştür. Ekonomiye katkısı olmayan birikimleri sisteme dâhil ederek, sektöre kaynak sağlayarak ekonominin büyümesine etkisi, kayıt altına alınamayan ekonomik çalışmaların denetim altına alınması, kurumlar vergisi, KDV, KKDF ve BSMV ödemelerini yaparak, sektörün direk fonlanması nedeni ile istihdamın artması sağlanır.

Katılım bankacılığının Türk ekonomisine katkılarını kısaca sıralayacak olursak;

- Ekonomiye taze kaynak sağlar.
- Piyasada atıl ve verimi az olan fonları ekonomiye kazandırarak verimini arttırır (Angell, 1995).

- Katılım bankaları, geniş fon toplama çalışmaları ve ticaret esaslı ekonomisi ile faiz oranlarını aşağıya çekici bir fonksiyon yüklenmektedirler (TKBB, 2007).
- Kobilerin finansmanı ile ekonomiye katkı sağlar (Özcan ve Diğerleri, 2000)

1.2.9. Katılım bankalarının klasik bankalara benzeyen yanları

Tüm bankaların devlet karşısında sorumluluğu ve faaliyetleri aynı durumdadır. Katılım bankaları da hizmetlerinin çoğunu sadece faizsiz olarak yerine getirmektedirler. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile tasarruf mevduatı fonuna alınmışlardır. Tüm bankalar kurulurken bakanlar kurulunun izni ile kuruluşlar ancak katılım bankaları ayrıca Merkez Bankası, Hazine Müsteşarlığı ve Sanayi Ticaret Bakanlığı'nın olumlu önerileri ile açılırlar. Yönetimlerinde; yönetim kurulu, denetleme kurulu ve genel müdürlük gibi birimler bulunmaktadır (Akin, 1986).

1.2.10. Katılım bankalarının dezavantajları

Katılım bankalarının diğer bankalardan farklı olarak faizsiz çalışması sebebiyle dezavantajları bulunmaktadır. Bunlar;

- Mali enstrümanların azlığı,
- Acil ihtiyaçları karşılamada yetersizlik,
- Uzun vadeli projelere kaynak sağlayamama,
- Kamu finansmanına katılamama,
- Para piyasasına girememe,
- Verimli enstrümanlarla işlem yapamama,
- Senet karşılığı kredi kullandıramama
- Bilanço analizinde güçlük
- İkincil piyasalarda işlem yapamama
- Faizli bankalarla rekabeti olarak sıralanabilir.

1.3.Ticari Bankacılık Kavramı ve Tarihi Gelişimi

Ticari bankaların temeli Irak'ta kurulan Bâbil İmparatorluğu döneminde atılmıştır. Günümüzdeki ticari bankalar ise 13. ve 14. yüzyılın son dönemlerinde ortaya çıkmıştır. 1401'de kurulan Barcelona Bankası en eski bankadır. 1578 yılında ise Venice'de ilk devlet bankası kurulmuştur. 1609 yılında Amsterdam'da iki banka birleşerek halka daha kaliteli ve hızlı hizmet sunmayı amaçlamışlardır. Birleşmeden sonra ticaret Akdeniz, Atlantik Okyanusu ve Avrupa sahili arasında yapılmaya başlanmıştır. İspanya, Portekiz, Hollanda, İngiltere ve Fransa'da bankacılık işlemlerine başlanmıştır. 18. yüzyılın başlarında da şube sayıları artmaya başlamıştır. 19. yüzyılda bankacılığın genişlemesi ile özel bankalar ortaya çıkmaya başlayarak uzun vadeli krediler verilmeye başlanmıştır.

Mevduat hesabı olarak faaliyet gösteren tarihin ilk bankaları, topladıkları mevduatların bir bölümünü ticari senet yoluyla borç verme işlemi sağlamışlardır. Çek kullanımı ise 19. yüzyılın başlarında mevduat hacminin hızla artması sonucu genişlemiştir. Ticari bankaların en önemli hizmeti kısa vadeli mevduat kabulü ve ticari senetlerin ikrazı olmuştur (Takan ve Boyacıoğlu, 2011; Öçal ve Çolak, 1999; Şendoğdu, 2011).

1.3.1. Ticari bankaların yönetim ve organizasyon yapıları

Ulusal ve uluslararası rekabette üstünlük sağlanmasının başında temel alanı yönetim ve organizasyon yapısının etkisi gelmektedir. Başarılı bir bankanın taşıması gerektiği özellikler ise; (Şendoğdu, 2011; Kırılıoğlu, 1992):

- **Aktif kalitesi:** Organizasyonu ve yönetimi iyi olan bankalar kredi verdiklerinde çoğunlukla geri dönüşüm sağlanır; aksi durumunda ise mali yapılar olumsuz etkilenir.
- **Mali yapıyı güçlendirme:** Aktif kalitesinin güçlü olması ile banka, kısa sürede aşılamayacak sorunlar yaşamaz.
- **Dönem sonunu kârla kapatma:** İşletmenin bilançosunun kârla kapatması gerekmektedir. Böylece detaylı incelemelere gerek kalmaz.
- **Nakit akışlarında risk ve kârlılık dengesini sağlama:** Bankaların mevduat sahiplerinin isteklerini karşılayacak durumda olması gereklidir. Bu nedenle

bankalarda para hareketliliği fazla miktarda olur, bankalar önceden çalışacakları bölge ve sektörler göre likit ayırımı yapmalıdırlar. Bu şekilde başarılı bir banka olabilirler.

- **Bankalar portföylerindeki müşterilerine en kaliteli hizmeti verecek durumda organize edilmelidir:** Kendilerine özel yapılan yasalar dışındaki tüm bankalar aynı yönetim ve organizasyona sahiptirler. Bir bankanın organizasyon şemasında bulunması gereken birimler; yönetim kurulu, kredi komitesi, genel müdür ve yardımcıları, bölüm müdürleri ve yardımcıları, şube müdürü ve yardımcıları, servis şefleri ve memurlardır (Güney, 2012; Şakar, 2000; Uzkesici, 1993). Başarılı olmak için; bilgiyi verimli ve etkin şekilde kullanmak gerekmektedir. Bankaların yönetim organları: üst yönetim, genel müdürlük ve şubelerinden oluşur (Şendoğdu, 2011).

1.3.1.1. Üst yönetim organizasyonu

Üst yönetim organizasyonunun hiyerarşik sıralaması; genel kurul, yönetim kurulu, kredi komitesi, denetim komitesi, teftiş kurulu ve genel müdür şeklinde oluşmaktadır (Uzkesici, 1993).

1.3.1.1.1. Genel kurul

Yılda bir kez toplanılarak faaliyetlerin denetimini yapıp, yönetim kurulu üyelerini belirleyen en yüksek karar organıdır. Toplantıya mevduat sahipleri de katılırlar. Genel kurula katılan ortakların; organların atanması, mali çizelgelerin onayı, kâr dağıtımı, ortaklık sözleşmesini değiştirmek, sermaye artırımına gitmek ve ortaklığın feshine karar verme yetkileri arasındadır (Yazıcı, 2011).

1.3.1.1.2. Yönetim kurulu

Genel kurul üyelerinden sonra mevcut en yetkili karar verme mercii yönetim kuruludur. Genel müdürü de kapsamakla birlikte 5 kişiden az olamaz ve bir başkan, bir veya daha fazla başkan yardımcısı ve üyelerden oluşur. Kredi açma yetkisi olan 3

kuruldan birisi de yönetim kuruludur ve belli bir miktarı geçen krediler için yönetim kurulunun izni gerekmektedir. Yönetim kurulunun görevleri (Şendoğdu, 2011; Uzkesici, 1993; Yazıcı, 2011):

- Bankanın vizyonunun ve misyonunun belirlenmesi,
- Üst yönetimin görev ve sorumluluklarının belirlenmesi,
- Personel temini ve ücret politikasının belirlenmesi,
- Kredi komitesinin denetlenmesi,
- Mevduat sahiplerinin haklarını korumak için yeterli sermayenin sağlanması,
- Banka faaliyetlerinin kârlı bir şekilde sürdürülmesinin sağlanmasıdır.

1.3.1.1.3. Kredi komitesi

Banka yönetiminin ve yönetim kurulu üyelerinin altında çalışan ve yönetim kurulu üyeleri içerisinde seçilen 2 üye ile banka genel müdürü veya banka genel müdürü vekilinden meydana gelmektedir. Komitenin aldığı kararlar oybirliğiyle alınıyorsa direk uygulanır ancak oy çokluğu ile alınan kararlarda yönetim kurulunun onayı gereklidir (TBB, 2011).

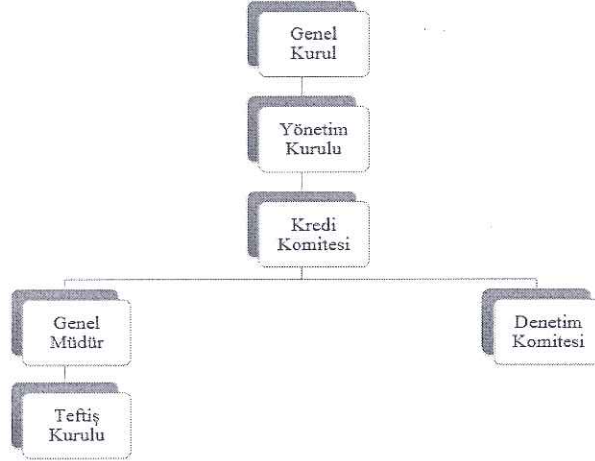
Kredi komitelerinin yapmakta zorunlu olduğu başlıca görevleri: yüksek miktarda olan kredilerin onaylanması ya da reddedilmesi, problemlili kredileri denetleme ve kredi riskini en aza indirerek faaliyetlerini devam ettirmektir (Şendoğdu, 2011).

1.3.1.1.4. Denetim komitesi

İdari görev yapmayan en az 2 yönetim kurulu üyesinden genel kurul tarafından atanarak oluşturulur (Eyüpgiller, 1986). Denetçilerin görevlerinden biri ise yönetim kurulu adına iç kontrol, risk yönetimi ve bağımsız denetim kuruluşlarının faaliyetlerini takip etmektir (Yazıcı, 2011).

1.3.1.1.5. Teftiş kurulu

Yasalara uygunluk açısından denetlenmek için müfettiş çalıştırma zorunlulukları bankaların vardır (Uzkesici, 1993). Şekil 1.3'de üst yönetim organlarında olması gereken bölümler hiyerarşik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1.3 Bankalarda üst yönetim organları (Uzkesici, 1993)

1.3.2. Ticari Bankaların amaçları

Ticari bankaların ulaşmak istedikleri ana amaç kâr sağlamaktır. Kâr sağlamanın amacı ise bankanın piyasadaki değeri ve hisse sahiplerinin birikimlerinin artmasıdır (Takan ve Boyacıoğlu, 2011). Ticari bankaların hedefleri; mevduatları kullanarak artı mevduat kazanmak, mevduat kayıplarını önlemek, iflas sorunu riskini önlemek ve tasarruf sahiplerinin güvenini kazanmaktan oluşmaktadır (Idiab, Haron ve Ahmad, 2011).

1.3.3. Ticari bankaların önemi

Dünyada para dengesinin içinde bulunulan devletleri, merkez bankaları ve ticari bankalar denetler ve düzenler (Geylan, 1985). Mevduat bankalarını yani ticari bankaları diğer bankalardan ayıran en önemli özellik tasarruf sahiplerinin istediği zaman geri alabileceği veya çek ile üçüncü kişilere devredebileceği bir banka hesabı

olan; vadesi olmayan para toplamalarıdır (Timberlake, 1965, Steiner ve Solomon, 1965). Çek hesabı açabilen tek finansal kurum ticari bankalardır. Ticari bankalar mevduat sahiplerinden topladıkları fonları işletmelerin kredi ihtiyacını karşılamada kullanırlar. Sağladıkları kaydi para ile ülke ekonomisinin nefes almalarına yardımcı olurlar ve ülkenin iktisadi devamlılığının gelişimine önemli derecede etki ederler (Takan ve Boyacıoğlu, 2011).

1.3.4. Ticari bankaların fonksiyonları

Gelişmiş devletlerde ve gelişmekte olan devletlerde yaygın olan çeşitli fonksiyonları ticari bankaların işleme koymaları gerekmektedir. Ticari bankacılığın genel bankacılık işlemleri ikiye ayrılır (Business Economics, 2008).

1.3.4.1. Birincil fonksiyonlar

Ticari bankaların temel bankacılık işlemleri şunlardır (Somashekar, 2009):

Mevduat kabulü: Mevduat toplama ticari bankaların en önemli hizmetlerindedir. Mevduatlar 3'e ayrılırlar. Cari, tasarruf ve sabit mevduatlardır (Somashekar, 2009).

Kredi oluşturma: Bankaların ikinci temel işlevleri ise nakit avans sağlamak ve kredi oluşturmaktır. Bunları da hisse senetleri, altın, gümüş ve diğer varlıklar karşılığında yapabilirler. En yaygın olanlar ise; kredili mevduat tesisleri, nakit kredi, iskonto edilmiş senet takası, kısa vadeli borç, vadeli krediler, tüketici kredisi, çeşitli avanslardır (Somashekar, 2009).

Kredi verme: Bankaların yapması gereken hizmetlerin bir diğeri de kredi vermektir. En önemli finans kuruluşu olan bankalar, işletmeciler ve üreticilerden mevduat talep eder ve onlar için para oluşturmaya, üretmeye çalışırlar (Somashekar, 2009).

Çek takası: Kredi piyasasında en gelişmiş mali araçlardandır (Somashekar, 2009).

Dış ticaret finansmanı: İç ve dış piyasalarda iskonto bankalar kullanılmaktadır. Ayrıca tüccarlara kısa vadeli krediler verebilmektedirler (Somashekar, 2009).

Para gönderme: Havale, elektronik fon transferi gibi işlemlerdir. Ticari banka kuruluşları uluslararası alanda var olan şubeleri sayesinde bir uçtan başka bir uca banka dekontu, internet şubesi gibi yollarla para akışını sağlamaktadırlar (Somashekar, 2009).

1.3.4.2. İkincil fonksiyonlar

1.3.4.2.1. Şube hizmetleri

Bankaların müşterileri için önemli olan en ciddi hizmetleri arasında şubeleşme hizmetleri de bulunmaktadır. Bankaların vermiş oldukları çeşitli şube işlemleri; kredi ödeme ve tahsil etme, menkul kıymet satın alma ve satma, hisselerden kâr payı toplama, muhabir banka olarak hareket etme, gelir vergisi danışmanlığı, daimi emirleri uygulama, vekil ve vasi yetkilerine sahip olma gibi işlemlerden oluşur (Somashekar, 2009).

1.3.4.2.2. Genel yardımcı hizmetler

Ticari bankaların müşterilerine sundukları hizmetler arasında; kiralık kasa, seyahat çekleri ve kredi kartları, akreditif, istatistik toplama, bilirkişi olma, hediye çekleri, menkul kıymetleri sigorta etme, müşteriler adına kambiyo senetleri kabul etme gibi etkinliklerde vardır (Somashekar, 2009).

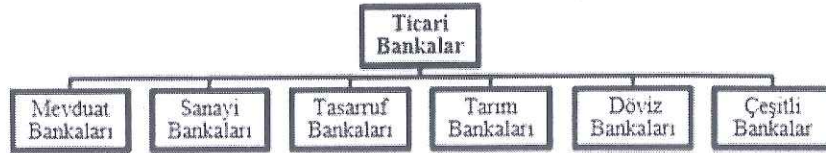
1.3.5. Ticari bankaların hizmetleri

Elektrik faturası, telefon faturası, doğalgaz faturası, internet faturası gibi ödemelerin tahsilatı, müşterilere kiralık kasa temini, nakit havale işlemleri, maaş

ödemeleri, vergi, sigorta ve emeklilik primlerinin tahsili, çek, poliçe, bono gibi kambiyo senetleri tahsili, sermaye piyasası araçlarının alım-satımı, repo-ters repo işlemleri, türev araçların alım-satımı, bankamatik kartı uygulamaları, telefon ve internet bankacılığı, leasing, factoring ve forfaiting işlemleri, menkul kıymet alım-satımı, iş adamlarına banka referans mektubu vermek, müşterilere finansal danışmanlık yapmak, kefalet ve teminat mektubu vermek, ithalat-ihracat işlemlerine aracılık etmek, müşterilere seyahat çeki ve kredi kartı gibi avantajlar sağlamak, çek ve akreditif işlemleri yapmak, sigorta acenteliği ve bireysel emeklilik aracılık hizmetleri, mevduat kabulü gibi hizmetler ticari bankacılığın hizmetleri arasındadır (Öztürk, 2011).

1.3.6. Ticari bankaların türleri

Ticari bankacılık sistemi, ticari bankalar ve merkez bankaları olarak 2'ye ayrılırlar. Ticari bankalar kâr sağlamak amacıyla bankacılık faaliyetinde bulunurken, Merkez Bankası ise finansal hareketleri ve ticari bankaları kontrol etmek zorundadır. Şekil 1.4'te ticari bankacılığın 6 ayrı gruba ayrıldığı görülmektedir (Somashekar, 2009).

Şekil 1.4 Ticari banka türleri (Somashekar, 2009)

1.3.6.1. Mevduat bankaları

Ticari sınıfa sahip bireylerle iletişim kanalları kullanılarak yapılan en önemli ticari banka işlemidir. Mevduat toplayarak vadesi 3 ay ve 6 ay arasında değişen kısa süreli kredi verirler. Fonları uzun vadeye de yatırmaz aynı zamanda uzun vadede kredi de kullandırmaz (Somashekar, 2009).

1.3.6.2. Sanayi bankaları

Endüstride sanayi için araç ve makine alımında uzun vadeli krediler kullandıran bankalardır. Ayrıca şirketlerin hisselerini ve tahvillerini alarak sigortalarlar. Sanayi bankalarının başlıca özellikleri: vadesi uzun mevduat toplamak ve yine vadesi uzun kredi arz ederek endüstrilerin kredi ihtiyaçlarını karşılama ve tahvil ve hisse senedi alma konusunda firmaları teşvik etmektir (Somashekar, 2009).

1.3.6.3. Tasarruf bankaları

Çok büyük olmayan birikim sahiplerini teşvik eden bankalardır (Somashekar, 2009).

1.3.6.4. Tarım bankaları

Kırsal kesimi destekleyerek yaşanan sorunların çözümünü bulmak ve tarım üretimini en verimli duruma getirmek, tarımdan kazanılan paranın ve tarım gelirleriyle hayatını devam ettiren halkın yaşam standardını daha iyi noktalara taşınmasını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren bankalardır (Kaya, 2012).

1.3.6.5. Döviz bankaları

Temel hizmeti kambiyo senetleri toplamak, kabul etmek ve iskonto yapmak olan döviz bankaları genellikle dış ticaret finansmanını sağlamakta yükümlüdürler. Bu bankalar; yabancı paraları satın alarak ve satarak iş adamlarına yardımcı olurlar. Ayrıca genel bankacılık faaliyetlerini de gerçekleştirebilirler (Somashekar, 2009).

1.3.6.6. Çeşitli bankalar

İnsanların özel ihtiyaçlarını giderebilmek amacıyla faaliyette olan yatırım bankaları vardır. Amerikan Sendikaları Federasyonu'na ait olan, işçilerin birikimleriyle oluşturulmuş işçi ya da emek bankaları vardır (Somashekar, 2009).

1.3.7. Türkiye'de ticari bankacılık

Türkiye'de bankacılık sektörü oldukça fazla gelişmiş durumda olduğundan, bankaların gelişmesi ve büyümesi ülke ekonomisine katkı sağlar. Bankacılık sektöründeki pazar payının büyük bölümü ticari bankalardadır. Geçmişten günümüze birçok banka iflas ederek kapanmıştır. Günümüzde faal olarak faaliyetlerini sürdüren ticari bankalar Çizelge 1.6'da gösterilmektedir.

Çizelge 1.6 Türkiye'de kurulan ticari bankalar

TÜRKİYE'DE KURULAN YABANCI SERMAYELİ BANKALAR	TÜRKİYE'DE ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI
Alternatif Bank A.Ş.	Adabank A.Ş.
Arap Türk Bankası A.Ş.	Akbank T.A.Ş.
Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ Turkey A.Ş.	Anadolubank A.Ş.
Burgan Bank A.Ş.	Fibabanka A.Ş.
Citibank A.Ş.	Birleşik Fon Bankası A.Ş.
Denizbank A.Ş.	Şekerbank T.A.Ş.
Deutsche Bank A.Ş.	Tekstilbank A.Ş.
Finans Bank A.Ş.	Turkish Bank A.Ş.
HSBC A.Ş.	Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
ING Bank A.Ş.	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Odeabank A.Ş.	Türkiye İş Bankası A.Ş.
Rabobank A.Ş.	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
T-Bank A.Ş.	KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI

TÜRKİYE'DE ŞUBE AÇAN YABANCI SERMAYELİ BANKALAR	Aktif Yatırım Bankası
Bank Mellat	Bank Pozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.
Habib Bank Limited	Diler Yatırım Bankası A.Ş.
Intesa Sanpaolo S.P.A	GSD Yatırım Bankası A.Ş.
JP Morgan Chase Bank N.A.	İller Bankası A.Ş.
Société Générale S.A.	İstanbul Takas ve Saklanma Bankası A.Ş.
The Royal Bank of Scotland PLC	Merrill Lynch Yatırım Bank A.Ş.
TÜRKİYE'DE KURULAN KAMU SERMAYELİ BANKALAR	Nurul Yatırım Bankası A.Ş.
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.	Pasha Yatırım Bankası A.Ş.
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	Standart Chartered Yatırım Bankası Türk A.Ş.
Türkiye Vakıf Bankası A.Ş.	Türk Eximbank
	Türkiye Kalkınma Bankası
	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.

Kaynak: TBB,2015

1.3.8. Ticari bankaların fon kaynakları

Ticari bankaların genellikle iki fon kaynakları vardır. Bunlar: öz sermayeleri ve yabancı kaynaklardır. Öz sermayeler işletmelerin kendi bünyesinden, yabancı kaynaklar ise dışardan borçlanma yoluyla sağlanan kaynaklardır (Hatipoğlu, 2007).

1.3.8.1. Öz kaynaklar

Öz kaynak; ana sermaye ve katkı sermaye toplamı ile bu toplam sermayeden indirilecek değerlerin düşülmesi sonucu bulunacak tutarı ifade eder (BDDK, 2005).

3 gruba ayrılır: ödenmiş sermaye, yedek akçeler ve dağıtılmayan kârlar (Öçal ve Çolak, 1999). Ödenmiş sermaye öz kaynakların en temeli ve en önemli birimidir. Sermaye; bir firmayı kurmak için koyulan paradır (Parasız, 2005). Yedek akçeler ve dağıtılmayan kârlar kalemleri ise öz kaynakların diğer yardımcı kalemleridir.

1.3.8.2. Yabancı kaynaklar

Ticari bankalarda fon kaynaklarının çoğu yabancı kaynaklarla oluşur. Ticari bankaların borçlanarak fon almak için yapılan işlemlerine angajman denir. Bu şekilde fon temini, mevduat kabulü, tahvil ihracı, Merkez Bankası kredileri ve diğer krediler şeklinde sağlanır (Erdem, 2008).

1.3.9. Ticari bankalarda fon yönetimi

Bankaların yasal zorunluluklar nedeniyle bütün mevduatları piyasaya sürüp dağıtmaları imkânsızdır. Çünkü net harcanabilir kaynaklar bankaların tedavüle çıkardıkları fonlara eşit olmalıdır. Bankalar fonlarını yönetirken; tatminkâr bir sermaye getirisi elde etme ve para talebini karşılama gibi birbirini tamamlayan ikili fonksiyonları vardır. Diğer bir ifadeyle fon kaynakları ve kullanımlarını mümkün olduğunca likit olması gereklidir (Padmini, 1997).

İKİNCİ BÖLÜM

VERİ ZARFLAMA ANALİZİ

2. VERİ ZARFLAMA ANALİZİNE GİRİŞ

Veri Zarflama Analizi, doğrusal programlama prensibi ile çalışarak aynı tür veri girişlerinden aynı tür çıktıları üreten birimlerin, aralarında etkinliklerini ölçmek için programlanmış, parametrik olmayan bir yöntemdir (Akal, 1993). Etkinlik analizi olarak bilinen yöntem bugünlerde veri zarflama analizi olarak da adından söz ettirmektedir (Banker ve diğerleri, 2006).

Genellikle çoklu girdi ve çıktının gözlemlendiği olaylarda tek girdi ve çıktıları dönüştürülemeyen durumların etkinliğini ölçmek için kullanılan bir yöntemdir.

Charnes, Cooper ve Rhodes tarafından ilk olarak, üretilen mal ve hizmet gibi ekonomik açıdan karar verme birimlerinin performanslarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş parametresi olmayan bir etkinlik yöntemidir. En önemli özelliklerinden biri, birimlerdeki etkinsizlik miktarını ve kaynaklarını açıklayabilmesidir. İyi ve kötü etkinlik değerlerini ortaya koyan, kötü etkinlik değerlerinin sebeplerini araştıran ve iyi olabilmeleri için girdi azaltma veya çıktı miktarını arttırmak yoluna giden bir yöntemdir (Eroğlu, 2007).

Strateji belirlemede pozitif katkılar sağlamasına sebep olmasının nedeni; yönetici çalışma sonucunu değerlendirerek performansı güçlü olmayan birimlerin girdi azaltma veya çıktı arttırmak için karara varabilir (Öner, 2008).

Çalışmalar sonucunda ölçek ve teknik etkinliğin ayrı olarak ölçülmesine de imkan sağlar. 1987 yılında Banker, Charnes ve Cooper, "Some Models for Estimating Technical and Scale Inefficiencies in Data Envelopment Analysis" adlı çalışması ile teknik etkinliği ve ölçek etkinliğini belirlemek için BCC (Banker, Charnes, Cooper) modelini ortaya çıkarmışlardır. Banker, Charnes, Cooper tarafından ortaya atılan ve kullanılmaya başlanan BCC modeli, CCR modelinin içeriği olan ölçeğe göre sabit getiri modelini geliştirmek için ortaya çıkmıştır. Çoklu girdi ve çıktının sabit getiri altında gelişmesine imkan sağlamıştır (Özcan, 2007).

Kâr amacı gütmeyen firmalar tarafından etkinliği ölçmek için geliştirilen bu yöntem yarı parametrik tekniklerin üretilmesine yarar sağlamıştır. Bu teknikler kamu sektöründe uzun zamandır kullanılmaktadır (Sengupta,1995).

2.1. Veri Zarflama Analizi Yöntemi

Veri zarflama analizi ile etkin karar veremeyen birimler, karar verme yetisine sahip birimlerden ayrılabilirler. Karar veremeyen birimler içinde referans oluşturmaktadırlar (Banker ve diğerleri, 2006). Etkin olmayan karar verme birimlerin sorunlu kaynağına inerek problemleri giderecek önlemler alırlar (Golany ve diğerleri, 1989). Etkinlik analizinin kullanılmasının en büyük sebebi aynı birimdeki girdiler ve çıktılardır. Böylelikle etkinliği ya da performansı saptanamayan işlemlerde de ölçüm yapılabilmektedir (Ferrier ve diğerleri, 1998). Sağlık kurumları, okullar, üniversiteler, madenler, havaalanları, banka şubeleri, eczaneler, tarım alanları gibi sayısız birçok alanda performans ölçümlerinde uygulamam alanları bulmuştur (Depren, 2008).

2.2. Veri Zarflama Analizinin Amacı

Gözlem değerlerini kullanarak performansı yüksek sınır oluşturmak için homojen birimlerin performansını değerlendirmektedir. Etkin olamayan birimlerin iyi olan birimlerle karşılaştırılarak bileşik birimler gibi davranmaya çalışarak yüksek performanslı hale getirmektir (William, 2000). Veri zarflama analizinin amaçları şu şekilde sıralanabilir;

- Etkinliğe göre birimlerin sınıflandırılması,
- Karşılaştırılan birimlerin her biri için girdi-çıkıtı boyutlarından herhangi birinde etkinsizliğin kaynaklarının ve oranlarının belirlenmesi,
- Karşılaştırılan birimlerin yönetimlerinin değerlendirilmesi,
- Birimler arasındaki karşılaştırma ile doğrudan ilişkisiz amaçlar için birimlerin ya da etkin girdi-çıkıtı ilişkilerinin belirlenmesi,
- Spesifik girdi ve çıktılarının ilişkileri için mevcut standartların gerçekleşen performans baz alınarak incelenmesi,
- Önceki çalışmalardaki sonuçların karşılaştırılması.

2.3. Veri Zarflama Analizinin Literatürde Kullanıldığı Bazı Çalışmalar

1984 yılında Sherman'ın yaptığı çalışmada, eğitim veren hastanelerde, yönetsel etkinsizliği belirlemede ve performansın artması amacına yönelik çalışmaların değerlendirilmesinde veri zarflama analiz yöntemleri kullanılarak etkili olduğu saptanmıştır (Sherman, 1984).

1995 yılında Kavuncubaşı ve Ersoy tarafından yapılan 350 hastanenin etkinlik değerleri ölçülmüştür. Yine Kavuncubaşı tarafından 1996 yılında yapılan çalışmada eğitim amacı olmadan çalışan hastanelerin örgütsel başarı seviyeleri veri zarflama analizi ile değerlendirilmiştir (Yavuz, 2001).

1995 yılında Chilingerian tarafından hastanede çalışan 36 hekimin 6 aylık çalışması incelenerek etkinlikleri araştırılmıştır. Veri zarflama analizi ve tobit regresyon analizi kullanılarak yapılan projede 2 kademeli işlem uygulanarak hekimlerden 24'ünün verimli performans sergilemediği saptanmıştır (Chilingerian, 1995).

2001 yılında Yavuz'un çalışmasında, iller bazında hastanelerin performansları ölçülmüştür. Hastanelerin il bazında etkinlik değerlendirmesinde ortalama 0,86, teknik etkinlik değerleri ortalaması 0,92, ölçek etkinliği ortalaması ise 0,93 olarak belirlenmiştir (Yavuz, 2001).

2007 yılında Demir, Bilen ve Büyüklü'nün çalışmasında, Dünya Sağlık Örgütü verilerinden alınan bilgiler ile ülkelerin sağlık verilerini aktif kullanımında ki performansları veri zarflama analizi kullanılarak ölçülmüştür. Verimsiz olan ve olmayan ülkeler belirlenerek verimsiz olmayan ülkelere ne gibi önlemler alınması gerektiği üzerine çalışmalar yapılmıştır (Depren, 2008).

2003 yılın da Akyol ve arkadaşları, "VZA ile Hastane Verimliliklerinin Ölçülmesi Ve Örnek Bir Uygulama" adlı çalışmalarında Ankara'da özel alan konularında çalışan üniversite hastanelerini veri zarflama analizi ile CCR yöntemi kullanılarak etkinliği değerlendirilmiştir (Bakırcı, 2006).

2010 yılında Öner tarafından yapılan tez çalışmasında 1999-2003 yılları arasındaki Denizli’de faal 117 sağlık ocağının verimliliğini veri zarflama analizi ile incelemiştir. Araştırma sonucunda 66 Sağlık Ocağı verimli (%56,4), 51 Sağlık Ocağı ise (%44,6) verimsiz bulunmuştur (Öner, 2010).

2010 yılında Yoluk tarafından yapılan çalışmada; Hastane performansının veri zarflama analizi yöntemi ile değerlendirilmiş. Ankara’da kamuya ait 9 eğitim ve araştırma hastanesinin verimlilik düzeyleri saptanmıştır. Bu çalışma sonucunda araştırma kapsamındaki hastanelerin %89’nun teknik etkin olarak hizmet verdiği, %11’nin teknik etkinlikte olmadığı saptanmıştır (Yavuz, 2001).

2.4. Veri Zarflama Analizinin Uygulama Alanları

İlk zamanlarda tekli girdi-çıkıtı ile çalışılan yöntem daha sonraları farklı olarak çoklu girdi-çıkıtı ile de çalışmasını arttırmıştır (Gülcü ve diğerleri, 2004). Ülkemizde yaygın olarak birçok sektörde kullanılan yöntem; kolay programların geliştirilmesi ile birlikte kullanımının arttığı görülmüştür (Mecit, 2005).

Veri zarflama analizi ile;

- Karşılaştırılan birimlerin etkinsizlik kaynağı ve miktarının belirlenmesine;
- Birimlerin etkinliklerine göre ayrılmasına,
- Yönetimlerinin değerlendirilmesine,
- Programların ve prensiplerin verimliliklerine bakarak yönetsel mi yoksa programsal mı sıkıntı olduğunun belirlenmesine,
- Değerlendirmede niceliksel bir birim oluşturmasına,
- Karşılaştırılmalar sonucunda etkin birimlerin incelenmesine,
- Önceki verilerle karşılaştırılarak kurumların gelişmişliğine bakılabilir.

2.5. Veri Zarflama Analizinin Avantajları ve Dezavantajları

Etkili performans değerlendirme aracı olan veri zarflama analizi avantajları;

- Parametrik ve doğrusal yöntemlerle fonksiyonel bir bağıntıya ihtiyaç duyması,

- Çoklu girdi ve çıktıya sahip olup, karar verme birimlerinin etkinliğinin ölçümünde kullanılabilmesi
- Girdi ve çıktıların aynı türden olması sebebiyle dönüşeme ihtiyaç duyulmaması,
- Girdi ve çıktı değerlerinin farklı birimlerde olabilmesi,
- Üretimden ya da ölçekten kaynaklanan sorunların belirlenebilmesi,
- Karar verme birimlerinin etkinlikleri incelenirken tam verimliliğe sahip birimlerle karşılaştırılabilmesi.

Veri zarflama Analizinin dezavantajları;

Değişken farklılığına ve değerlendirme hatalarına hassas olması, girdi ve çıktının büyük veya küçük olması karar biriminin farklı değerlerde olmasına ve verimlilik sınırının ihlal edilmesine yol açar. Böylece etkinlik gerçekten değerlerden uzak bir hal alır ve tüm karar verme skoru etkilenmiş olur. Büyük çaplı problemlerin veri zarflama analizi ile çözümü, hesaplama süre bakımından kısıtlıdır. Verimlilik değerlerinin sonuçlarının gözlem kümesi için geçerli olması, farklı sonuçlar çıkaran karar verme birimlerinin verimlilik değerleri ile karşılaştırılmaması dezavantaj yaratır.

Analizin yapımında ortaya çıkan önemli bir sıkıntıda serbestlik derecesidir. Çıkan sonuçlarının güvenilir olabilmesi için birimlerin sayısının, girdi ve çıktı değişkenlerinin toplam sayısının en az 3 katı olmalıdır (Küçükşimşek, 2004).

2.6. Veri Zarflama Analizinin Uygulama Aşamaları

2.6.1. Karar verme birimlerinin seçimi

İlk aşamada aynı tür girdi ve çıktılar seçilmelidir. Bu birimler karar verme birimi olarak adlandırılır. Benzer türde olmaları sonuçların değerlendirilmesinde çok önemlidir (Küçükşimşek, 2004). Anlamlı bir sonuç elde ederek değerlendirme yapabilmek için karar verme birim sayısının yeterli sayıda olması gerekir (Özcan, 2007). Diğer önemli nokta ise zamandır. Uzun periyotların önemli farklılıkları

aktaramayacağı, kısa periyotların ise birim etkinlikleri hakkında bilgi veremeyeceği unutulmamalıdır (Bakırcı, 2006).

İki temel prensibi vardır;

- Çıkan kaynaklar üretilen çıktılardan sorumlu birim olarak tanımlanmalıdır,
- Örnek sayının yeterli olması çıkan sonuçların anlamı çıkması için önemlidir.

Sayıların önemli olduğunu ortaya koyan çalışmalarda, girdi sayısının çıktı sayısına oranının en az 3 katı olması gerektiğini söyleyenlerin yanı sıra, bu sayının en az 20 olması gerektiğini düşünenlerde bulunmaktadır. Uygulama yapılırken ise girdi biriminin çıktı birimine oranının 2 olması gerektirir. Sistemik olarak ise karar verme birim sayısının girdi sayısı + çıktı sayısı +1 olması gerekir (Özcan, 2007)

2.6.2. Modelde kullanılacak girdilerin ve çıktıların seçilmesi

Üretime nedensel bağlı girdi ve çıktıların seçilmesi sonuçların değerlendirilebilmesi için çok önemlidir. Değerlendirmeye alınmayan değişken analiz sonucu etkinliğin düşük çıkmasına sebep olur. Aynı zamanda fazla girdi ve çıktı eklenmesi de analizde karar verme mekanizmasının ayırım yapmada zorlar. Dolayısıyla tam etkinliği sağlayan değişkenler seçilememiş olur (Öncü ve diğerleri, 2007). Girdi ve çıktıların sayısının arttığı durumlarda karar verme birim sayısının da artması gerekmektedir. Veri elde edilememesi durumunda ise karar verme birimi çalışmadan çıkarılır. Böylelikle kalan karar verme birimlerinin etkinliği yükselir (Küçükşimşek, 2004). Veri kümesinin güvenilirliği çok önemlidir çünkü tüm işlem onun üzerine kurulur ve sonucuna göre yorumlama yapılır.

2.6.3. Veri zarflama analizi modelinin belirlenmesi ve etkinliğin ölçülmesi

Araştırmaya uygun veri zarflama analiz modeli seçilerek; girdi yönlü modelin, verimliliği fazla olacak şekilde en çok çıktıyı elde etmek için uygulanacak girdi bileşimini oluşturmaktadır. Çıktı yönlü modelin ise, en fazla ne kadar çıktı bileşimi elde edilebileceğini araştıran model olması gerekir.

2.6.4. Etkinlik değerlerinin belirlenmesi

Karar verme birimi etkinlik sağlayabilmek için (Küçükşimşek, 2004).

- Girdinin fazladan arttırılması,
- Çıktılardan sayıca fazla değer azaltılması durumları dışında hiçbir çıktının dışarı atılamaması,
- Çıktının fazladan azaltılamaması,
- Girdilerin arttırılması durumları dışında hiçbir girdi dışında azaltılamaz.

Hesaplamalar sonucu karar verme birimi 0 ile 1 arasında değişen değer elde edilir. Etkinlik değeri 1'e eşit olanlarda etkin karar verme birimi olarak bilinir ve etkinlik düzeyi saptanır. Etkinlik değeri 0 ile 1 arasında ise etkin olmayan karar verme birimi olarak ifade edilir ve etkinlik değerleri, etkinlik düzeyine olan mesafeyi gösterir. Etkin olmayan karar verme birimlerinin 1 değerinden farklı olması, bu birimlerin etkinsizlik değerlerini verir (Bakırcı, 2006).

2.6.5. Referans kümelerinin belirlenmesi

Verimli olan ve olmayan karar verme birimleri tüm birimler kıyaslanarak belirlenir. Etkin olmayan birimler etkin birimlere benzeme yoluna gider. Böylelikle etkin olabilirler. Benzetmeye çalıştıkları etkin karar verme birimlerine referans kümesi adı verilir. Referans gücü, toplam referans kümesi içerisindeki verimli olmayan birimlere ne kadar çok sayıda referans olarak gösterildiğidir. Çıkarılan grafik üzerinde homojen dağılım göstermiyorsa etkili olmadığı söylenebilir (Depren, 2008).

2.6.6. Etkin olmayan karar verme birimleri için stratejilerin belirlenmesi

Gözlem kümesi içerisinde bulunan birimlerden hareket ederek veri zarflama analizinde karşılaştırma yapılır. Etkinliği olmayanlar stratejilerini net belirlerler. Genel olarak, referans kümesinde bulunan verimli olmayan birimlerin verimli olan

birimlere olan ağırlıklı ortalamasıdır. İyi bir teknoloji kullanıldığında verimli görülmeyen değerlerinde verimli olarak kabul görülebileceğidir.

2.6.7. Sonuçların yorumlanması

Girdi ve çıktılarının sonuçları en son değerlendirmeye alınır. Gözlem kümesindeki etkin ve etkin olmayan birimler araştırılarak hangi endüstri grubunda değerlendirmeler yapabileceği araştırılır. İstenilen amaca ulaşılmasa bile, sonuçların daha sonraki çalışmalarda kullanılabilmesi için önemlidir

2.7. Temel Veri Zarflama Analizi Modelleri

Veri zarflama analizinin CCR ve BCC modelleri olarak 2 temel yöntemi vardır. “Girdiye ve çıktıya yönelik” olmak üzere 2 grupta incelenebilir.

2.7.1. CCR modeli

Charnes, Cooper ve Rhodes’un çalışmaları sonucu geliştirilen bir modeldir (Bakırcı, 2006). Getirinin sabit olduğu varsayılarak birimlerin toplam etkinlik değerlerinin hesaplanmasıdır. Toplam etkinlik değerini, teknik etkinlik ve ölçek etkinliği değerlerinin çarpımı sonucu bularak kaynaklar belirlenir (Tarım, 2001; Altun, 2006).

2.7.1.1. CCR - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik)

Girdi sayısı “m”, çıktı sayısı “s”, n sayıda karar birimi için en yüksek değerin elde edilmesi için çıktı/girdi oranının matematiksel formülü:

$$Maxh_k = \frac{\sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rk}}{\sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ik}}$$

Formülde belirtilen $X_{ij} > 0$ simgesi j karar-birimi tarafından kullanılan i girdi miktarını, $Y_{ij} > 0$ ifadesi de j karar-birimi tarafından kullanılan r çıktı miktarını

göstermektedir. “i” girdi ve “r” çıktıları için verilen değişkenler k karar-biriminin vereceği ağırlıklardır. Sırasıyla ağırlıklar v_{ik} ve u_{rk} olarak ifade edilir.

k karar-biriminin ağırlıklarını diğer karar-birimleri de kullandığı zaman etkinliklerinin %100'ü geçmemesini sağlayan kısıt formülü:

$$\frac{\sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rj}}{\sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ij}} \leq 1; \quad j=1, \dots, n$$

Girdi ve çıktı değerlerinin negatif olmaması için ise aşağıdaki ifade ile belirtilir.

$$u_{rk} \geq 0; \quad r=1, \dots, s$$

$$v_{ik} \geq 0; \quad i=1, \dots, m$$

Simpleks gibi algoritmalar kullanarak çözüm yolunu bulmak için maksimizasyon formunun da paydanın 1'e eşitlenmesi yeterlidir. CCR modeli ise, Ölçeğe Göre Sabit Getiri (ÖGSG) varsayımı ile açıklanmıştır (Ulucan, 2002)

$$\begin{aligned} \text{Max } h_k &= \sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rk} \\ \text{st} \\ \sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rj} - \sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ij} &\leq 0 \quad ; \quad j=1, \dots, n \\ \sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ik} &= 1 \\ u_{rk} &\geq 0 \quad ; \quad r=1, \dots, s \\ v_{ik} &\geq 0 \quad ; \quad i=1, \dots, m \end{aligned}$$

2.7.1.2. Dual CCR - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik)

“ λ ” dual parametresi etkin performanslı değişkenleri bulmada kullanılır. Pozitif olarak verilen λ_{kj} dual değişkenlerinin k organizasyonel karar-biriminin primal

modelinde karşılık geldikleri karar-birimleri etkindir. Etkin değerlerin oluşturduğu sete karar-birimi k 'nın "referans seti," denilir. Verimli olan k değeri ise, referans setindeki tek karar-birimi olur ve dual değişken λ_{kk} 'nin değeri 1'e eşit bulunur (Ulucan, 2002).

Model Dual CCR;

$$\begin{aligned}
 & \min w_k = q_k \\
 & \text{st} \\
 & \sum_{j=1}^n \lambda_{kj} Y_{rj} \geq Y_{rk} \quad ; \quad r = 1, \dots, s \\
 & - \sum_{j=1}^n \lambda_{kj} X_{ij} + q_k X_{ik} \geq 0 \quad ; \quad i = 1, \dots, m \\
 & \lambda_{kj} \geq 0 \quad ; \quad j = 1, \dots, n \\
 & -\infty \leq q_k \leq +\infty
 \end{aligned}$$

2.7.1.3. CCR - veri zarflama analizi modeli (çıkıya yönelik)

CCR- Veri Zarflama Analizi Modeli ise aşağıdaki formül ile ifade edilir (Tarım, 2001).

$$\begin{aligned}
 F_k &= \text{Min} \sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ik} \\
 - \sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rj} + \sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ij} &\geq 0; \quad k \text{ ve } j = 1, \dots, n \\
 \sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rk} &= 1 \\
 u_{rk} &\geq 0 \quad ; \quad r = 1, \dots, s \\
 v_{ik} &\geq 0 \quad ; \quad i = 1, \dots, m
 \end{aligned}$$

2.7.1.4. Dual CCR - veri zarflama analizi modeli (çıkıya yönelik)

Dual CCR- Veri Zarflama Analizi Modeli aşağıdaki gibi ifade edilir (Yavuz, 2003).

Bu formülde;

Φ : genişleme katsayısı çıktı için kullanılan

s_i : k karar biriminin i 'inci girdisine ait çıktı vektörü

s_r^- : k karar biriminin r'inci çıktısına ait çıktı vektörü

λ_j : gözlem kümesinde yer alan KVB nin yoğun gösterildiği değer

$$F_k = \text{Max} \Phi + \varepsilon \sum_{i=1}^m s_i^- + \sum_{r=1}^s s_r^+$$

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j X_{ij} + s_i^- = X_{ik} \quad i = 1, \dots, m$$

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j Y_{rj} - s_r^+ = \Phi Y_{rk} \quad r = 1, \dots, s$$

$$\lambda_j, s_i^-, s_r^+ \geq 0 \quad j = 1, \dots, n$$

2.7.2. BCC Modeli

Banker, Charnes, Cooper'ın çalışmaları sonucu geliştirilen bir modeldir (Ulucan, 2006). Artan, azalan veya sabit getiri altında teknik etkinlik ölçülerek, teknik ve ölçek etkinliğinin farklılığı anlaşılır (Banker, 1984). Sabit getiri altında CCR modeli ölçeğe göre toplam etkinliği ölçerken, değişken getiri altında BCC modeli ölçeğe göre teknik etkinliği ölçmektedir (Yavuz, 2001).

2.7.2.1. BCC - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik)

BCC modelinin ifade edilişi aşağıdaki gibidir:

$$\max h_k = \sum_{r=1}^s u_r Y_{rk} - u_0$$

si

$$\sum_{r=1}^s u_r Y_{rj} - u_0 - \sum_{i=1}^m v_i X_{ij} \leq 0 \quad ; \quad j = 1, \dots, n$$

$$\sum_{i=1}^m v_i X_{ik} = 1$$

$$u_{rk} \geq 0 \quad ; \quad r = 1, \dots, s$$

$$v_{ik} \geq 0 \quad ; \quad i = 1, \dots, m$$

$$u_0: \text{MFS}$$

u_0 değişkeninin DRS durumunda değerini "+", IRS olduğunda "-" ve CRS durumunda olduğun da ise "0" değerini aldığı anlaşılır (Cingi ve Tarım, 2000).

2.7.2.2. Dual BCC - veri zarflama analizi modeli (girdiye yönelik)

$$\begin{aligned}
 &\text{Model Dual BCC} \\
 &\min w_k = q_k \\
 &\text{st} \\
 &\sum_{j=1}^n \lambda_{kj} Y_{rj} \geq Y_{rk} \quad r = 1, \dots, s \\
 &-\sum_{j=1}^n \lambda_{kj} X_{ij} + q_k X_{ik} \geq 0 \quad i = 1, \dots, m \\
 &\sum_{j=1}^n \lambda_{kj} = 1 \\
 &\lambda_{kj} \geq 0 \quad j = 1, \dots, n
 \end{aligned}$$

Banker ve arkadaşlarının yaptığı çalışmalar sonucunda tek bir optimal durumun geçerli olacağı kanıtlanmıştır. birden çok optimal durumun söz konusu ise, u_0 'ın, $u_0^- \in R^-$ ve $u_0^+ \in R^+$ olmak üzere sırasıyla $u_0^- \leq u_0 \leq u_0^+$, $u_0 \in R^-$, ve $u_0 \in R^+$ için durumlarında CRS, IRS ve DRS u_0^- alt ile u_0^+ üst sınırlarının bulunuşu hesaplanmıştır (Cingi ve Tarım, 2000).

2.7.2.3. BCC - veri zarflama analizi modeli (çıktıya yönelik)

BCC-VZA modelinin formülü (Cooper ve diğerleri, 2000).

$$\begin{aligned}
 F_k &= \text{Min} \sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ik} - v_k \\
 &-\sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rj} + \sum_{i=1}^m v_{ik} X_{ij} - v_k \geq 0; \quad k \text{ ve } j = 1, \dots, n \\
 &\sum_{r=1}^s u_{rk} Y_{rk} = 1 \\
 &u_{rk} \geq 0 \quad ; \quad r = 1, \dots, s \\
 &v_{ik} \geq 0 \quad ; \quad i = 1, \dots, m
 \end{aligned}$$

2.7.2.4. Dual BCC - veri zarflama analizi modeli (çıktıya yönelik)

Dual BCC modeline ait gösterim aşağıdaki gibidir (Cooper ve diğerleri, 2000).

$$\begin{aligned} F_k &= \text{Max} \Phi + \varepsilon \sum_{i=1}^m s_i^- + \sum_{r=1}^s s_r^+ \\ \sum_{j=1}^n \lambda_j X_{ij} + s_i^- &= X_{ik} \quad i = 1, \dots, m \\ \sum_{j=1}^n \lambda_j Y_{rj} - s_r^+ &= \Phi Y_{rk} \quad r = 1, \dots, s \\ \sum_{j=1}^n \lambda_j &= 1 \\ \lambda_j, s_i^-, s_r^+ &\geq 0 \quad j = 1, \dots, n \end{aligned}$$

2.8. Veri Zarflama Analizinde Toplam Etkinlik

Teknik Etkinlik: İmalat girdilerinin çıktılara dönüştürülme sürecine denir. Günümüz teknolojisi bakımından, belirli girdi kullanılarak maksimum çıktı üretmesine endekslenir (Özcan, 2007).

Ölçek Etkinliği: CCR modelinin toplam etkinlik değerinin BCC modelinden elde edilen teknik etkinlik değerine bölünmesiyle ölçek etkinliğine ulaşılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FAALİYETTE BULUNAN BANKALARIN ETKİNLİKLERİNİN ANALİZİ

3. VERİLERİN ANALİZİ

3.1. Çalışmanın Amacı

Ülkelerin ve o ülke içerisinde yaşayan toplumların gelişmesinde ve yaşam kalitesinin artırılmasındaki en önemli faktör şüphesiz ekonomidir. Ekonominin doğru ve etkin yönetilmesi toplumun refah seviyesi için çok önemlidir. Yerel yönetimler dâhil olmak üzere tüm hükümetler ve bu hükümete bağlı kuruluşlar kâr amacı gözetmeden toplumun menfaati için çalışmakla yükümlüdür.

Tüm dünyada ekonominin ayakta durmasını sağlayan en önemli kuruluşların başında da bankalar gelmektedir. Tasarruf sahiplerinin nakitlerini toplayarak yatırımcılara kullanarak ekonomik işleyişin temelini oluşturan bankalar, topladıkları mevduatları ne kadar faydalı kullanırlarsa ülke ekonomisi de o kadar işlevini devam ettirirler.

Bu çalışmanın amacı Türkiye içerisinde faaliyette bulunan ticari ve katılım bankalarından 24 tanesinin önemli ekonomik girdi ve çıktılarını kullanarak performanslarının analizini yapmaktır. Bu amaçla katılım ve ticari bankacılığın 2010-2015 yılları arasındaki verileri kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda bankaların ayrı ayrı ekonomik performansları belirlenmiştir.

Bulunan sonuçlar değerlendirilerek verimli olmayan bankaların performans skorları, bu skorlara bağlı olarak hangi girdi ve çıktılarını hangi oranda arttırmaları ya da azaltmaları gerektiği belirlenmiştir.

3.2. Çalışmanın Yöntemi

Bankaların performanslarının ölçülmesi oldukça zor bir sorundur. Bunun sebebi çok fazla sayıda girdilerin ve çıktılarının bulunmasıdır. Buna bağlı olarak seçilecek analiz yöntemi büyük öneme sahiptir. Bu çalışma da tüm bu karışıklığın ve zorluğun üstesinden gelebilen bir yöntem olan veri zarflama analizi kullanılmıştır.

Böylece girdi ve çıktılar ne kadar fazla ve çeşitli olursa olsun veri zarflama analizi yöntemiyle istenilen sonuca rahatlıkla ulaşılabacaktır.

Veri zarflama analizi, çok fazla girdi ve çıktılarının performans analizinde yaygın olarak kullanıldığı doğrusal yöntemle yapabildiği matematiksel tabanlı bir modeldir.

Yöntem Charnes, Cooper ve Rhodos tarafından bulunması sebebiyle adlarının baş harfleri olan CCR yöntemi olarak tanımlanmıştır

İlerleyen dönemlerde CCR yönteminin Banker, Charnes ve Cooper tarafından ölçeğe göre değişken getiri varsayımı altında ölçüm yapabilecek şekilde geliştirilmesiyle BCC yöntemi de literatürde kendine yer bulmuştur.

3.3. Çalışmanın Kapsamı

Çalışmanın kapsamı Türkiye’de faaliyet gösteren katılım ve ticaret bankaları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada şu an faaliyette olan bankalardan 24 adet banka üzerinde çalışılmıştır. Bu bankaların üçü katılım, 21 tanesi ise ticari bankalardır. Bu bankalar alfabetik sıraya göre; Akbank T.A.Ş., Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş., Alternatifbank A.Ş., Anadolubank A.Ş., Arap Türk Bank A.Ş., Citibank A.Ş., Denizbank A.Ş., Fibabanka A.Ş., Finansbank A.Ş.(QNB), Garanti Bankası A.Ş., HSBC Bank A.Ş., ICBC Turkey Bank A.Ş., ING Bank A.Ş., Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş., Şekerbank T.A.Ş., Turkishbank A.Ş., Turkland Bank A.Ş., Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Ekonomi Bankası A.Ş., Türkiye Finans Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası Anonim Ortaklığı, Yapı Kredi A.Ş. olarak sıralanabilir.

Çeşitli resmi kaynaklardan elde edilen ve 2010-2015 yıllarını kapsayan bazı veriler kullanılmıştır ve her yıl için ayrı ayrı etkinlik analiz yapılmıştır. Analizde 3 ekonomik girdi ve 2 ekonomik çıktı kullanılmıştır ve analize konu olan bankaların etkinlikleri belirlemiştir.

Bankalarla ilgili çok sayıda veri mevcuttur. Fakat VZA’nın zayıf noktalarından birisi olan serbestlik derecesi problemi sebebiyle elde edilen verilerin tamamı kullanılmamıştır ve kapsam dışında kalmıştır.

3.4. Veri Setinin Oluşturulması

Çalışmanın uygulama aşamasında VZA'nın işleyişindeki aşamalar dikkate alınmış ve bu aşamalar sırasıyla uygulanmıştır.

Çalışmada Türkiye'de bulunan katılım ve ticari bankaların ekonomik yönlerinden faydalanılarak etkinliklerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan 24 tanesi baz alınmıştır. Bu bankaların 3' katılım, 21'i ticari banka olarak seçilmiştir. Çalışmaya konu olan bankaların 2010-2015 yıllarını kapsayan birçok ekonomik veri elde edilmiştir. Fakat çok fazla sayıda verinin kullanılması analiz etkinliğini zayıflatacağı düşüncesiyle, girdi ve çıktı veri sayısı kısıtlanmıştır.

Bu maksatla çalışmayı en iyi açıklayacak uygun veri setleri oluşturulmuştur. Çalışma için bankaların ekonomik göstergelerinden 2010-2015 yıllarına ait 3 girdi ve 2 çıktı kullanılmıştır. Daha sonraki aşamada kullanılan verilerle etkinlik analizi yapılmıştır.

Veriler elde edilirken bankaların etkinliğini gerçekçi bir Şekilde yansıtacak biçimde analize dahil edilmiştir. Verilerin analizi temsil edebilecek özellikle olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca verilerin tüm bu temsil yeteneklerine rağmen veriler arasındaki korelasyon dikkate alınarak, birbirleriyle doğrudan ilişkili ve aralarında korelasyon olan bazı veriler analiz dışında tutulmuştur.

3.4.1. Girdi verilerinin belirlenmesi

Analizde kullanılacak 3 girdi belirlenmiştir. Bu veriler için öncelikle BDDK, BİST ve TBB başta olmak üzere birçok güvenilir kaynaktan yararlanılmıştır.

Analizde bankalar için girdi verilerinin en önemlileri olan mevduat (toplanan fonlar), zsermaye ve faiz dışı giderler (kap payı dışı giderler) kullanılmıştır. Kullanılan veriler 2010-2015 yıllarını kapsayacak Şekilde elde edilmiştir. VZA' nde bankaların ekonomik etkinlikleri için bu 3 girdi yeterli grlmştir.

3.4.2. Çıktı verilerinin belirlenmesi

Analizde kullanılacak 2 çıktı belirlenmiştir. Girdilerde olduğu gibi çıktılarda da BDDK, BİST ve TBB başta olmak üzere birçok güvenilir kaynaktan yararlanılmıştır.

Analizde bankalar için çok büyük öneme sahip olan kredi ve alacaklar ile faiz gelirleri (kar payı gelirleri) çıktı olarak belirlenmiştir. Seçilen bu 2 çıktı ile bankaların etkinlik analizlerine ulaşılmıştır.

3.5. Türkiye’de Faaliyette Bulunan Katılım Ve Ticari Bankalarının Veri Zarflama Analizi Uygulaması

Çalışmada Türkiye’de faaliyette bulunan bankalardan 19’u ticari, 4’ü katılım bankası olmak üzere toplam 24 banka baz alınmıştır. Bu bankaların performanslarının ölçülmesi amacıyla çeşitli resmi kaynaklardan elde edilen 3 girdi ve 2 çıktı göstergesi kullanılmıştır.

2010-2015 yılları arasında belirlenen girdi ve çıktılarla VZA uygulaması yapılmış olup, performansları etkin bankalar belirlenmiştir. Frontier Analyst Professional 2.0 versiyonu paket programı kullanılmış olup etkin olmayan bankaların, referans gruplarına uygun şekilde etkin hale gelebilmesi için hangi girdi ve çıktılarının ne oranda azaltılıp ya da artırılması gerektiği önerilmiştir.

3.5.1. Karar verme birimi ve değişkenlerin seçimi

Araştırmada kullanılmak üzere Türkiye’de toplam 24 banka için 2010-2015 yılları arasında 6 yıla ait ekonomik girdi ve çıktı göstergesi alınmıştır.

Araştırma konusu veriler ek olarak verilmiştir. Buna göre ekonomik girdi olarak değerlendirilen “Mevduat” Ek 1’de, “Özsermaye” Ek 2’de, “Faiz Dışı Gider” Ek 3 ‘de sunulmuştur.

Ekonomik çıktı olarak değerlendirilen “Kredi Alacaklar” Ek 4 ve “Faiz Geliri” Ek 5 ‘ de sunulmuştur.

3.5.2. Türkiye'deki bankaların ekonomik etkinliklerinin belirlenmesi

Türkiye'deki baz alınan bankaların ekonomik etkinliklerinin ölçümünde Frontier Analyst paket programı kullanılmış ve hem ölçeğe göre sabit getiri durumunda ölçüm yapan CCR ve hem de ölçeğe göre değişken getiri durumunda ölçüm yapan BCC modelleri için etkinlik skorları alınmıştır.

2010-2015 aralığında 6 yılda belirlenen girdi ve çıktılar kullanılarak yapılan analiz sonucunda elde edilen CCR ve BCC ekonomik etkinlik skorları Çizelge 3.1.'de sunulmuştur.

2010-2015 yılında bankaların etkinlik skorları incelenerek ulaşılan reel sonuçlarla karşılaştırılmak suretiyle yöntemin, sonuçları güvenilirliği ortaya konmuştur.

Çalışmanın öncelikli amacına uygun olarak analizde Türkiye'deki baz alınan bankalara ait ekonomik performanslarının ölçümü esas alınmıştır. 2010-2015 yılları için yapılan analiz sonuçları Çizelge 3.1 ve 3.2'de gösterilmiştir. Ancak çalışmanın hacmi dikkate alınarak sadece 2015 yılı sonuçları değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Çizelge 3.1. Ekonomik etkinlik skorları (CCR Analizi)

	CCR Etkinlik Analizi					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alternatifbank	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Anadolubank	92,69	98,29	94,32	79,61	73,00	100,00
Albarakatürk	100,00	89,14	85,34	86,85	100,00	100,00
Akbank	95,05	88,64	83,43	88,98	95,10	90,11
Araptürk	100,00	53,85	57,15	73,70	63,31	52,00
Citibank	66,11	70,71	68,97	71,64	82,55	79,06
Denizbank	96,17	95,97	82,91	82,48	87,39	94,19
Fibabank	85,45	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Finans Bank	95,87	100,00	87,58	93,94	85,10	96,25
Garanti Bankası	90,21	86,08	83,93	87,39	80,10	85,72
Halk Bankası	100,00	94,32	86,02	93,15	98,69	99,94
HSBC	82,97	91,25	86,69	83,07	77,90	84,06
ICBC	95,68	90,08	86,37	91,59	80,36	100,00
ING	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	94,92
İş Bankası	88,43	86,43	81,89	90,63	86,39	92,58
Kuveyt Türk	92,85	88,64	82,11	78,59	75,96	84,33

Şekerbank	91,20	100,00	83,43	81,22	83,91	97,60
Türkiye Finans Bank	90,42	90,42	90,32	95,04	97,51	97,69
Turkland Bank	69,94	75,08	76,74	77,30	74,16	94,98
Turkish	65,35	63,07	50,98	64,19	80,60	78,75
TEB	100,00	86,74	81,38	82,53	86,19	90,80
Yapı Kredi	88,90	87,39	88,75	89,72	91,24	91,16
Vakıfbank	100,00	90,34	88,12	98,88	98,23	98,59
Ziraat	100,00	100,00	99,32	100,00	98,10	100,00

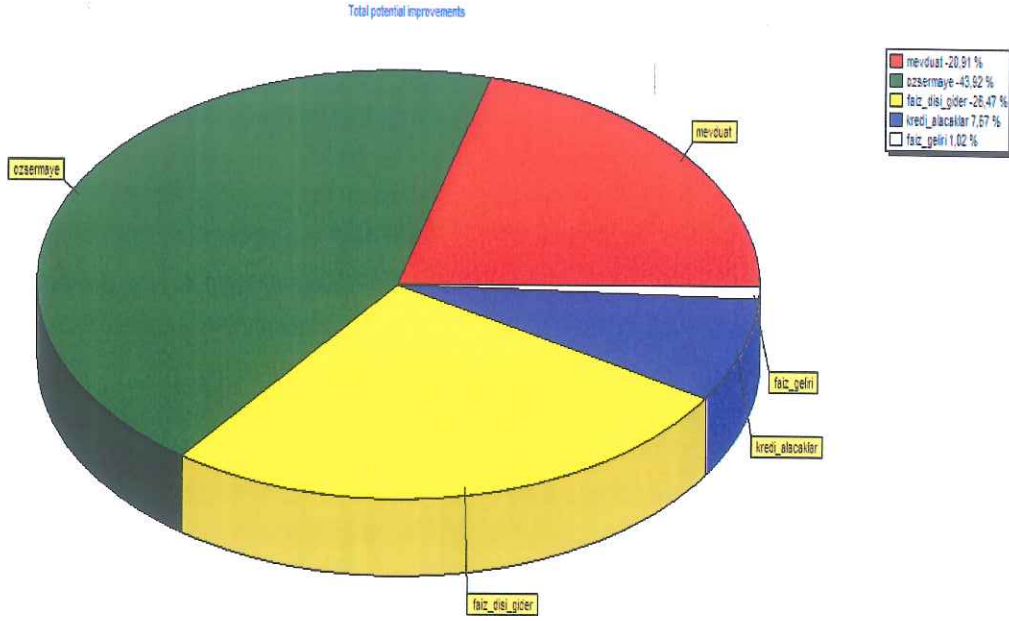
Çizelge 3.2. Ekonomik etkinlik skorları (BCC Analizi)

	BCC Etkinlik Analizi					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alternatifbank	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Anadolubank	98,19	100,00	95,34	80,98	73,51	100,00
Albarakatürk	100,00	98,41	100,00	97,32	100,00	100,00
Akbank	100,00	100,00	100,00	99,26	100,00	95,12
Arap Türk	100,00	76,62	85,48	94,39	72,70	76,47
Citibank	69,64	73,04	69,95	75,02	85,61	79,96
Denizbank	100,00	98,75	100,00	100,00	100,00	97,16
Fibabank	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Finans Bank	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Garanti Bankası	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	97,70
Halk Bankası	100,00	100,00	97,48	94,11	100,00	100,00
HSBC	83,00	91,56	98,69	90,03	88,13	95,46
ICBC Tekstil	98,55	93,21	92,09	97,06	87,74	100,00
ING	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
İş Bankası	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Kuveyt Türk	92,92	100,00	100,00	88,23	82,54	88,50
Şekerbank	92,13	100,00	97,41	85,68	93,08	99,87
Türkiye Finans Bank	90,51	98,89	99,85	99,86	99,76	100,00
Turkland	84,57	91,10	85,80	82,56	78,68	100,00
Turkish	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
TEB	100,00	98,24	100,00	96,91	100,00	100,00
Yapı Kredi	100,00	100,00	100,00	98,21	100,00	100,00
Vakıfbank	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Ziraat	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

2010 yılı ekonomik verileriyle yapılan veri zarflama analizi neticesinde ölçeğe göre sabit getiri altında CCR yöntemine göre 8 banka etkin olurken, 16 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamış ve etkinlik ortalaması 91,14 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl için ölçeğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinlendiğinde tam etkin banka sayısı 16'ya yükselmiş ve etkin olmayan banka sayısı 8 olmuş etkinlik ortalaması 96,23 olarak gerçekleşmiştir. CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucunda 9 etkinsiz banka ortalamasının altında kalırken, BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankalardan 6 tanesi ortalamasının altında kalmıştır.

2010 yılı ekonomik verileri ile yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirmesi için en büyük öneme sahip veri %7,67'lik bir oranla "Kredi Alacaklar" çıktısıdır. Bunu %1,02 oranıyla "Faiz Geliri", %-20,91 oranıyla "Mevduat"

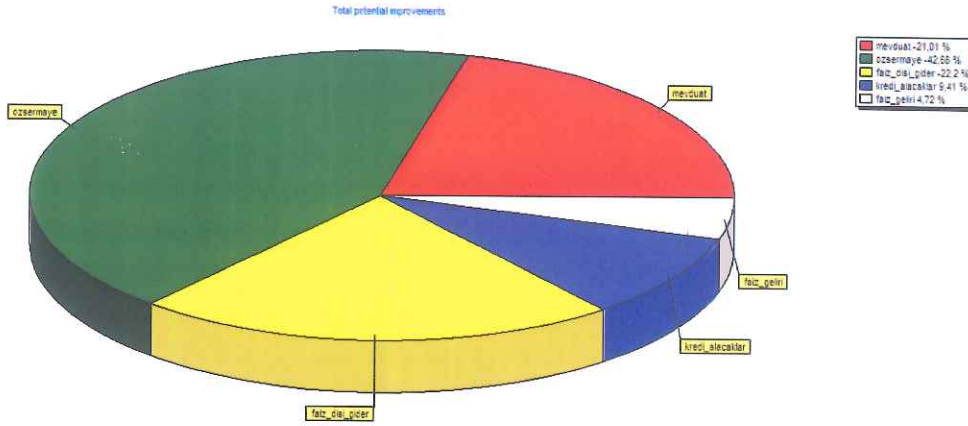
izlemektedir. 2010 yılı için diğer girdi ve çıktı verilerinin, potansiyel iyileştirme için ne ölçüde katkı sağladığı Şekil 3.1.'de verilmiştir.

Şekil 3.1. 2010 Yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları

2011 yılı ekonomik verileriyle yapılan veri zarflama analizi neticesinde ölçeğe göre sabit getiri altında CCR yöntemine göre 6 banka etkin olurken, 18 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamış ve etkinlik ortalaması 88,60 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl için ölçeğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinlendiğinde tam etkin banka sayısı 15'e yükselmiş ve etkin olmayan banka sayısı 9 olmuş etkinlik ortalaması 96,65 olarak gerçekleşmiştir. CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucunda 8 etkinsiz banka ortalamasının altında kalırken, BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankalardan 2 tanesi ortalamasının altında kalmıştır.

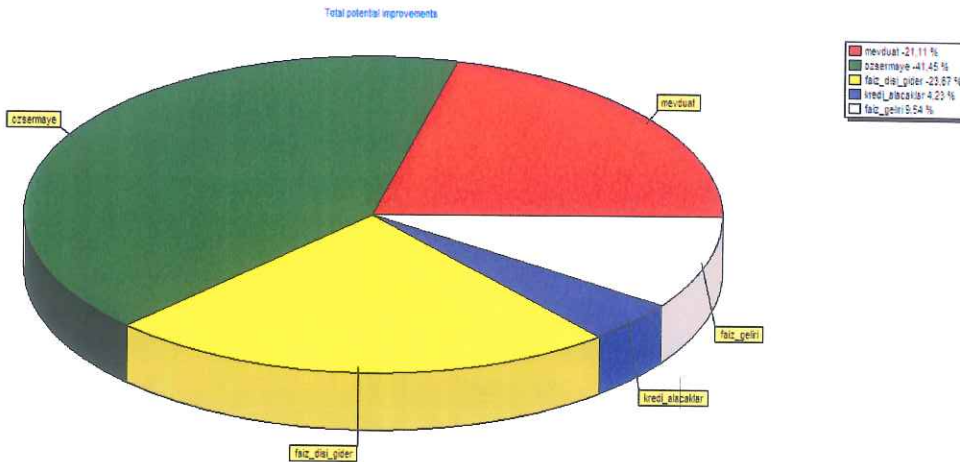
2011 yılı ekonomik verileri ile yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirmesi için en büyük öneme sahip veri %9,41'lık bir oranla "Kredi Alacaklar" çıktısıdır. Bunu %4,72 oranıyla "Faiz Geliri", %-21,01 oranıyla "Mevduat" izlemektedir. 2011 yılı için diğer girdi ve çıktı verilerinin, potansiyel iyileştirme için ne ölçüde katkı sağladığı Şekil 3.2.'de verilmiştir.

Şekil 3.2. 2011 Yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları

2012 yılı ekonomik verileriyle yapılan veri zarflama analizi neticesinde ölçüğe göre sabit getiri altında CCR yöntemine göre 3 banka etkin olurken, 21 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamış ve etkinlik ortalaması 84,40 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl için ölçüğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinlendiğinde tam etkin banka sayısı 15'e yükselmiş ve etkin olmayan banka sayısı 9 olmuş etkinlik ortalaması 96,75 olarak gerçekleşmiştir. CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucunda 11 etkisiz banka ortalamasının altında kalırken, BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankalardan 5 tanesi ortalamasının altında kalmıştır.

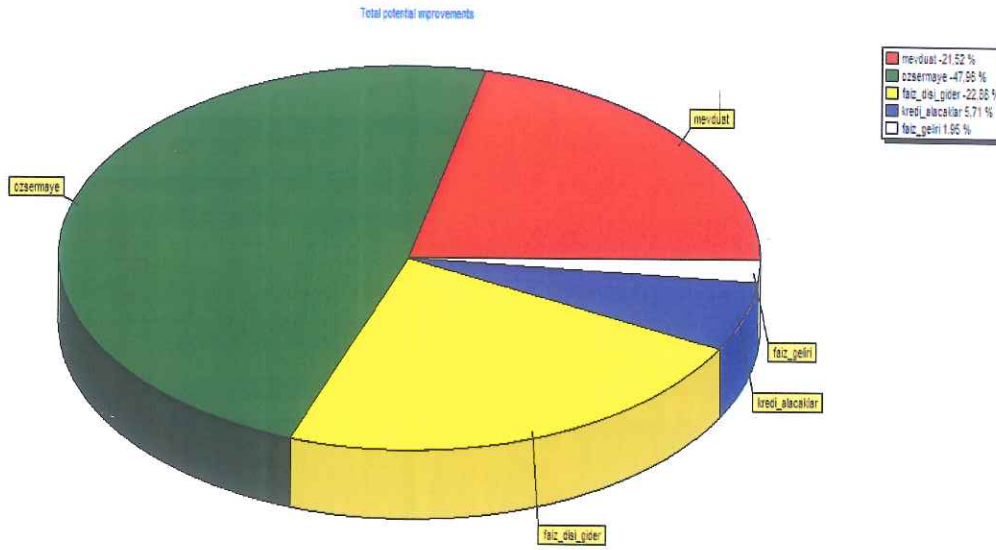
2012 yılı ekonomik verileri ile yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirmesi için en büyük öneme sahip veri %9,54'lük bir oranla "Faiz Geliri" çıktısıdır. Bunu %4,23 oranıyla "Kredi Alacaklar", %-21,11 oranıyla "Mevduat" izlemektedir. 2012 yılı için diğer girdi ve çıktı verilerinin, potansiyel iyileştirme için ne ölçüde katkı sağladığı Şekil 3.3.'de verilmiştir.

Şekil 3.3. 2012 Yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları

2013 yılı ekonomik verileriyle yapılan veri zarflama analizi neticesinde ölçüğe göre sabit getiri altında CCR yöntemine göre 4 banka etkin olurken, 20 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamış ve etkinlik ortalaması 86,95 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl için ölçüğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinlendiğinde tam etkin banka sayısı 10'e yükselmiş ve etkin olmayan banka sayısı 14 olmuş etkinlik ortalaması 94,98 olarak gerçekleşmiştir. CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucunda 11 etkinsiz banka ortalamasının altında kalırken, BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankalardan 7 tanesi ortalamasının altında kalmıştır.

2013 yılı ekonomik verileri ile yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirmesi için en büyük öneme sahip veri %5,71'lık bir oranla "Kredi Alacaklar" çıktısıdır. Bunu %1,95 oranıyla "Faiz Geliri", %-21,12 oranıyla "Mevduat" izlemektedir. 2013 yılı için diğer girdi ve çıktı verilerinin, potansiyel iyileştirme için ne ölçüde katkı sağladığı Şekil 3.4.'de verilmiştir.

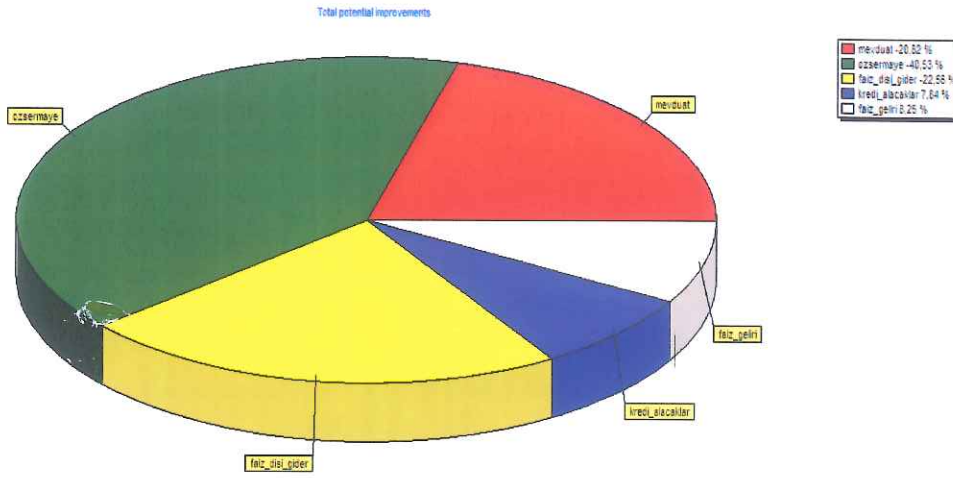

Şekil 3.4. 2013 Yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları

2014 yılı ekonomik verileriyle yapılan veri zarflama analizi neticesinde ölçüğe göre sabit getiri altında CCR yöntemine göre 4 banka etkin olurken, 20 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamış ve etkinlik ortalaması 87,32 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl için ölçüğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinlendiğinde tam etkin banka sayısı 15'e yükselmiş ve etkin olmayan banka sayısı 9 olmuş etkinlik ortalaması 94,24 olarak gerçekleşmiştir. CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucunda 13 etkinsiz banka ortalamasının

altında kalırken, BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankalardan 8 tanesi ortalamanın altında kalmıştır.

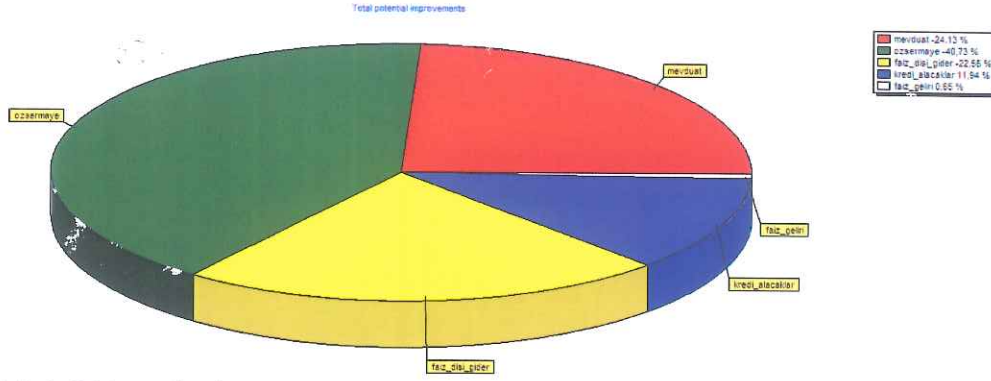
2014 yılı ekonomik verileri ile yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirmesi için en büyük öneme sahip veri %8,25’lik bir oranla “Faiz Geliri” çıktısıdır. Bunu %7,84 oranıyla “Kredi Alacaklar”, %-20,82 oranıyla “Mevduat” izlemektedir. 2014 yılı için diğer girdi ve çıktı verilerinin, potansiyel iyileştirme için ne ölçüde katkı sağladığı Şekil 3.5.’de verilmiştir.

Şekil 3.5. 2014 Yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları

2015 yılı ekonomik verileriyle yapılan veri zarflama analizi neticesinde ölçüğe göre sabit getiri altında CCR yöntemine göre 6 banka etkin olurken, 18 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamış ve etkinlik ortalaması 91,78 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl için ölçüğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinelenildiğinde tam etkin banka sayısı 16’ye yükselmiş ve etkin olmayan banka sayısı 8 olmuş etkinlik ortalaması 97,09 olarak gerçekleşmiştir. CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucunda 8 etkisiz banka ortalamanın altında kalırken, BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankalardan 5 tanesi ortalamanın altında kalmıştır.

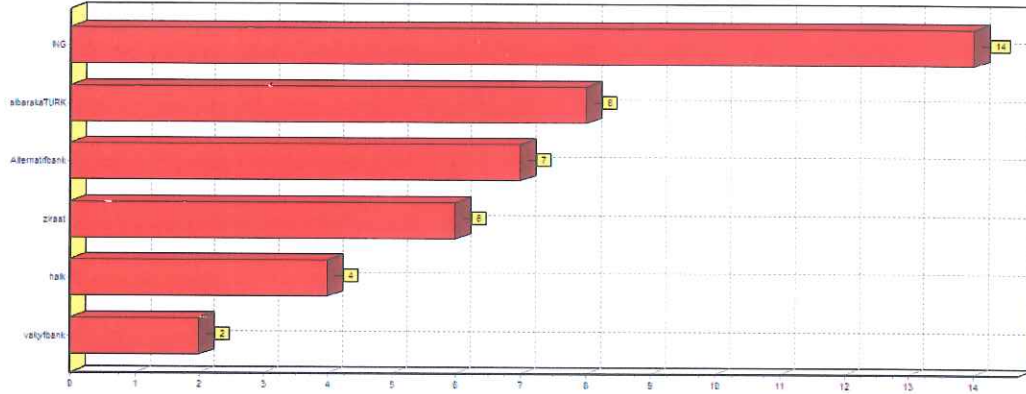
2015 yılı ekonomik verileri ile yapılan analiz sonucunda etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirmesi için en büyük öneme sahip veri %11,94’lük bir oranla “Kredi Alacaklar” çıktısıdır. Bunu %0,85 oranıyla “Faiz Geliri”, %-22,56 oranıyla “Faiz Dışı Gider” izlemektedir. 2015 yılı için diğer girdi ve çıktı verilerinin, potansiyel iyileştirme için ne ölçüde katkı sağladığı Şekil 3.6.’de verilmiştir.

Şekil 3.6. 2015 Yılı ekonomik etkinlik analizi toplam potansiyel iyileştirme sonuçları

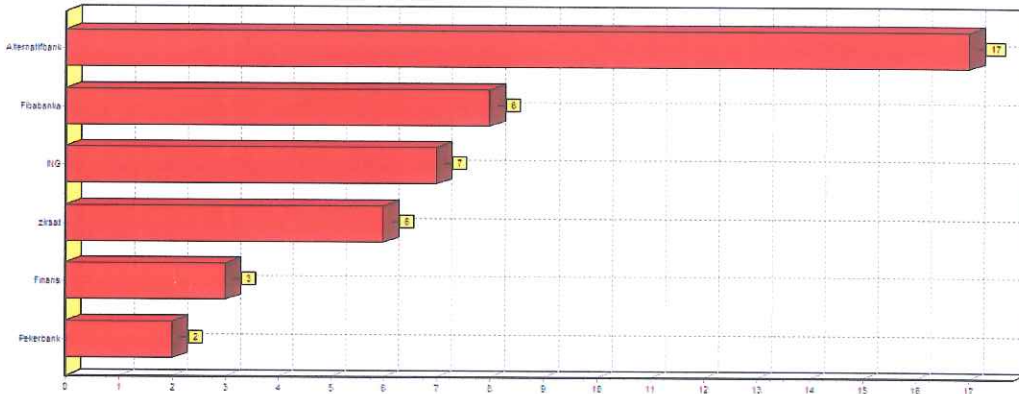
Tam etkin bankalar, etkin olmayan bankaların potansiyel iyileştirme noktalarında referans olma özelliğine sahiptirler. Buna göre 2010 yılında ING Bank 14 etkin olmayan bankaya referans olarak en çok referans olan banka özelliğine sahip olmuştur. 2011 yılında 17 bankaya referans olan Alternatifbank, 2012 yılında yine 22 bankaya referans olan Alternatifbank, 2013 yılında 18 bankaya referans olan Alternatifbank, 2014 yılında 18 bankaya referans olan Fibabank ve 2015 yılında 15 bankaya referans olan yine Alternatifbank olarak en çok referans olan bankalar arasına girmiştir.

Ekonomik performans açısından 2010 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankaların referans sıklıkları Şekil 3.7.'de, 2011 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankaların referans sıklıkları Şekil 3.8.'de, 2012 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankalar referans sıklıkları Şekil 3.9.'de, 2012 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankaların referans sıklıkları Şekil 3.10.'da, 2013 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankaların referans sıklıkları Şekil 3.11.'da 2014 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankaların referans sıklıkları Şekil 3.12.'da, 2015 yılı için etkin olmayan bankalar için etkin olan bankaların referans sıklıkları Şekil 3.13.'da sunulmuştur.

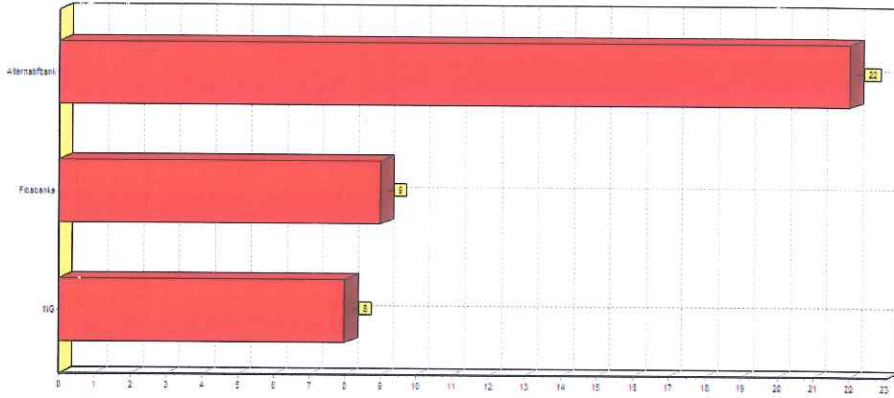
Şekil 3.7. 2010 Yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları.

2010 yılında ekonomik performans açısından yapılan veri zarflama analizi sonucunda tam etkin olarak belirlenen bankalardan ING Bankası 14 kez, Albarakatürk Bankası 8 kez, Alternatifbank 7 kez, Ziraat Bankası 6 kez, Halk Bankası 4 kez, Vakıfbank 2 kez referans olmuştur.

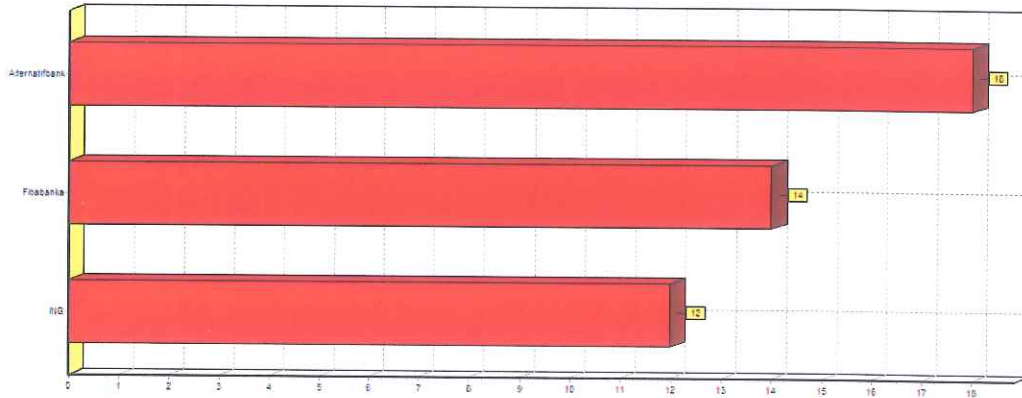
Şekil 3.8. 2011 Yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları.

2011 yılında ekonomik performans açısından yapılan veri zarflama analizi sonucunda tam etkin olarak belirlenen bankalardan Alternatifbank 17 kez, Fibabank 8 kez, ING Bank 7 kez, Ziraat Bankası 6 kez, Finans Bank 3 kez, Şekerbank 2 kez referans olmuştur.

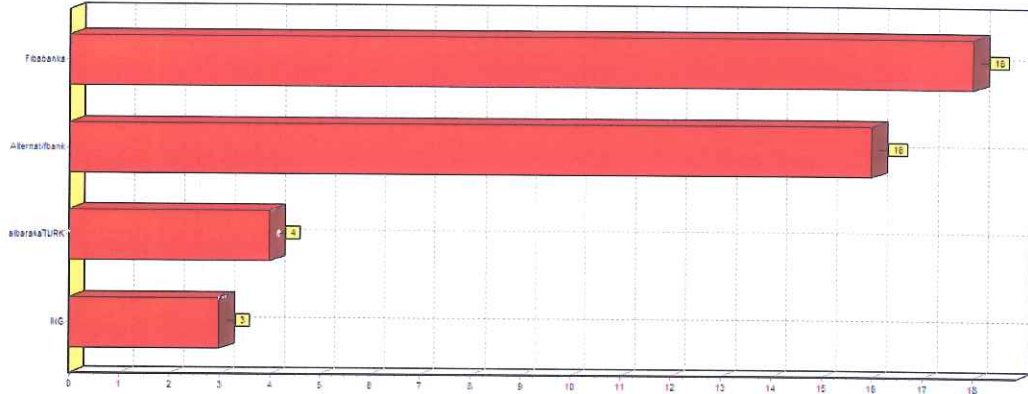
Şekil 3.9. 2012 Yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları

2012 yılında ekonomik performans açısından yapılan veri zarflama analizi sonucunda tam etkin olarak belirlenen bankalardan Alternatifbank 22 kez, Fibabank 9 kez, ING Bankası ise 8 kez referans olmuştur.

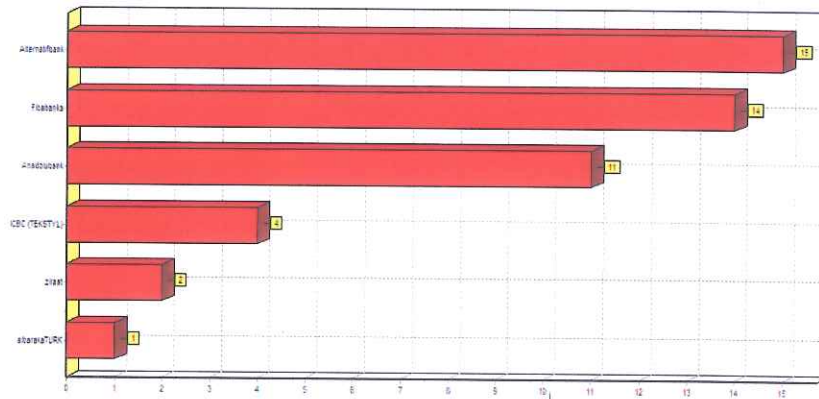
Şekil 3.10. 2013 Yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları

2013 yılında ekonomik performans açısından yapılan veri zarflama analizi sonucunda tam etkin olarak belirlenen bankalardan Alternatifbank 18 kez, Fibabank 14 kez, ING Bankası ise 12 kez referans olmuştur.

Şekil 3.11. 2014 Yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları

2014 yılında ekonomik performans açısından yapılan veri zarflama analizi sonucunda tam etkin olarak belirlenen bankalardan Fibabank 18 kez, Alternatifbank 16 kez, Albarakatürk Bankası 4 kez, ING Bankası ise 3 kez referans olmuşlardır.

Şekil 3.12. 2015 Yılı ekonomik etkinlik analizi sonuçlarına göre tam etkin bankaların referans set sıklık dağılımları

2015 yılında ekonomik performans açısından yapılan veri zarflama analizi sonucunda tam etkin olarak belirlenen bankalardan Alternatifbank 15 kez, Fibabank 14 kez, AnadoluBank 11 kez, ICBC Bankası 4 kez, Ziraat Bankası 2 kez ve Albarakatürk Bankası ise 1 kez referans olmuşlardır.

Akbank, Citibank, Denizbank, Garanti Bankası, HSBC, İş Bankası, Kuveyt Türk, Türkiye Finans, Turkland Bank, Turkish ve Yapı Kredi Bankası ekonomik veriler kullanılarak yapılan analiz sonucunda 2010-2015 yılları arasında tüm yıllarda etkin olmayan bankalar arasında yer almışlardır. Buna istinaden AnadoluBank, Albarakatürk, Araptürk, Fibabank,

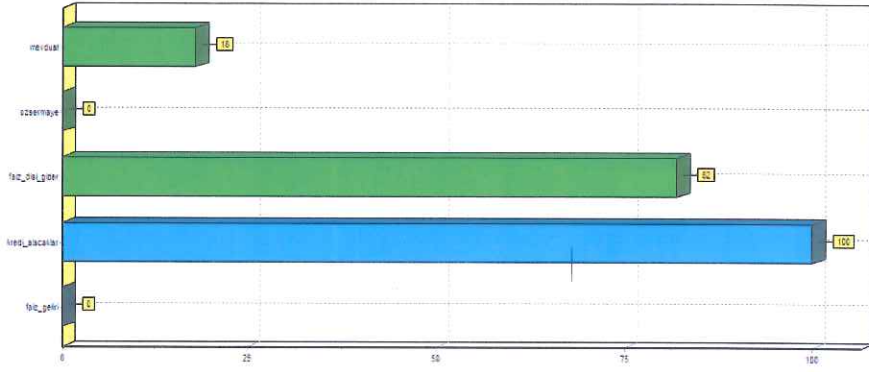
Finansbank, Halk Banaksı, ICBC, Şekerbank, TEB, Vakıfbank ve Ziraat Banaksı ise sadece bazı yıllarda etkin bankalar arasına girebilmişlerdir.

Türkiye’de 24 banka için ekonomik performanslarının belirlenmesi için veri zarflama analizi uygulanmıştır. 2015 yılı ekonomik verileri ile CCR yöntemiyle analiz yapıldığında 18 bankanın etkin olmadığı belirlenmiştir. Aynı analizin BCC yöntemiyle yinelenmesi halinde 8 bankanın etkinsiz olarak belirlenmiş ve etkin olmayan bankalar ile ekonomik performanslarına yönelik etkinlik skorları Çizelge 3.3.’de sunulmuştur.

Çizelge 3.3. 2015 yılı verilerine göre ekonomik açıdan etkin olmayan bankalar ve etkinlik skorları.

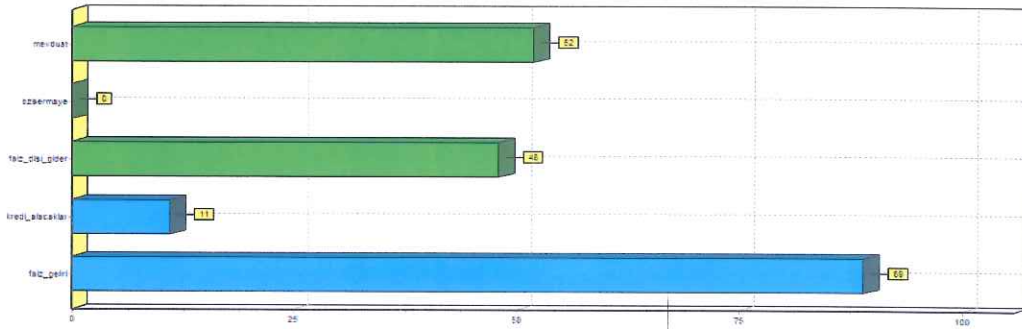
Banka İsimleri	CCR	BCC
Akbank	90,11	95,12
Araptürk	52	76,47
Citibank	79,06	79,96
Denizbank	94,19	97,16
Finans Bank	96,25	100,00
Garanti Bankası	85,72	97,70
Halk Bankası	99,94	100,00
HSBC	84,06	95,46
ING	94,92	100,00
İş Bankası	92,58	100,00
Kuveyt Türk	84,33	88,50
Şekerbank	97,6	99,87
Türkiye Finans Bank	97,69	100,00
Turkland Bank	94,98	100,00
Turkish	78,75	100,00
TEB	90,8	100,00
Yapı Kredi	91,16	100,00
Vakıfbank	98,59	100,00

ICBC Bank 2010 yılında 95,68, 2011 yılında 90,08, 2012 yılında 86,37, 2013 yılında 91,59, 2014 yılında 80,36 ve 2015 yılında ise 100 skorları ile analize edildiğinde sadece 2015 yılında etkin olduğu saptanmıştır. ICBC Bank için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.13.’de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %18 ve faiz dışı gider %82 oranında ve çıktılar için kredi alacaklar %100 oranında gerçekleşmiştir.

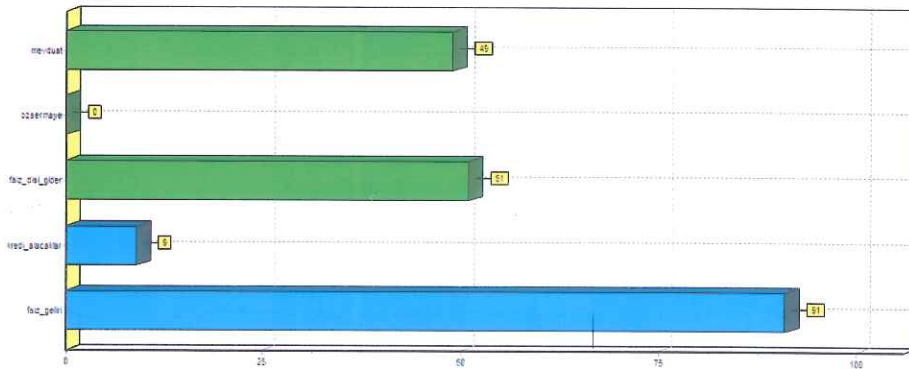
Şekil 3.13. ICBC Bankası 2015 Yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkı katkı oranları.

Fibabank 2010 yılında 85,45 değeri dışındaki tüm yıllarda 100 skorları ile etkin olmuştur. Fibabank için girdi/çıkı katkı oranları Şekil 3.14.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %52 ve faiz dışı gider %48 oranında ve çıkıtlar için kredi alacaklar %11 ve faiz geliri ise %89 oranında gerçekleşmiştir.

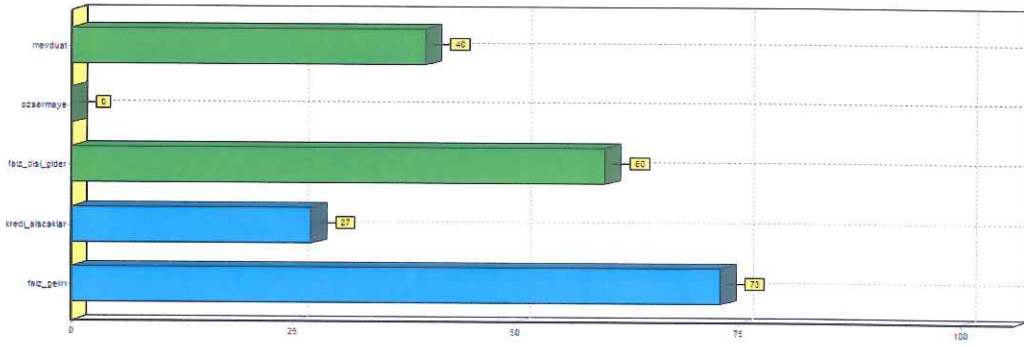
Şekil 3.14. Fibabank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkı katkı oranları.

Anadolubank 2010 yılında 92,69, 2011 yılında 98,29, 2012 yılında 94,32, 2013 yılında 79,61, 2014 yılında 73 skoru ile etkin olamamıştır. Ancak 2015 yılında 100 skoru ile etkinliğe ulaşmıştır. AnadoluBank için girdi/çıkı katkı oranları Şekil 3.15.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %49 ve faiz dışı gider %51 oranında ve çıkıtlar için kredi alacaklar %9 ve faiz geliri ise %91 oranında gerçekleşmiştir.

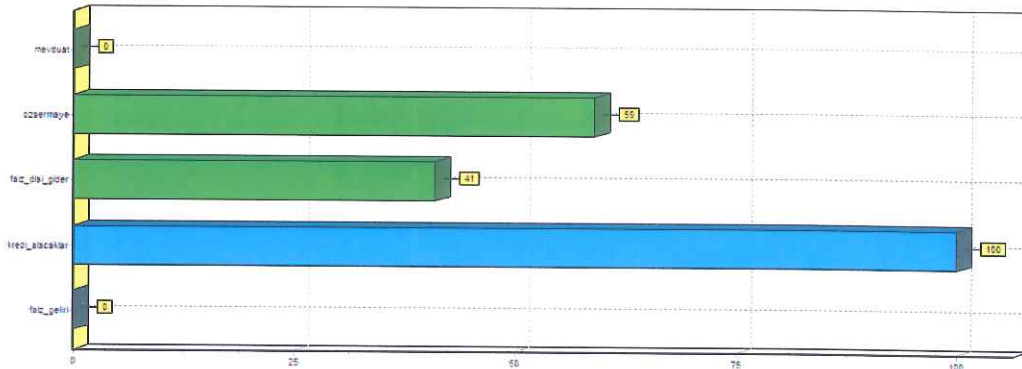
Şekil 3.15. AnadoluBank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkı katkı oranları.

Alternatifbank 2010-2015 yılları arasında 100 skoru ile etkinliğe ulaşmıştır. Alternatifbank için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.16.'da sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %40 ve faiz dışı gider %60 oranında ve çıktılar için kredi alacaklar %27 ve faiz geliri ise %73 oranında gerçekleşmiştir.

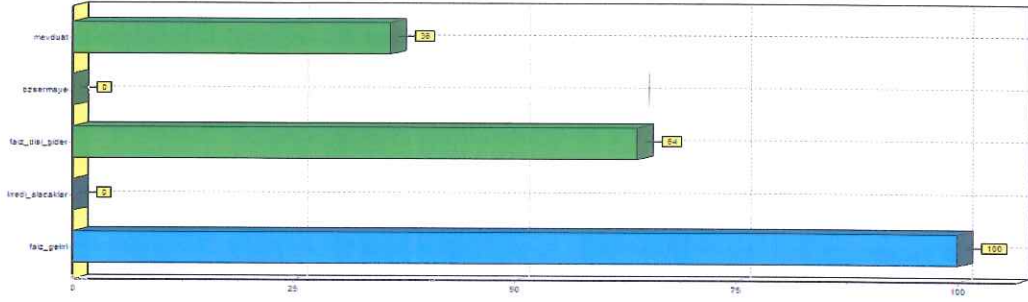
Şekil 3.16. Alternatifbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Albaraka Türk Bankası 2011 de 89,14, 2012'de 85,34, 2013 yılında ise 86,85, 2010,2014 ve 2015 yıllarında 100 skoru ile etkinliğe ulaşmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre Albaraka Türk Bankası son iki yıldır skorunda artış göstermiştir. Albaraka Türk için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.17.'da sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için özsermaye %59 ve faiz dışı gider %41 oranında ve çıktılar için kredi alacaklar %100 oranında gerçekleşmiştir.

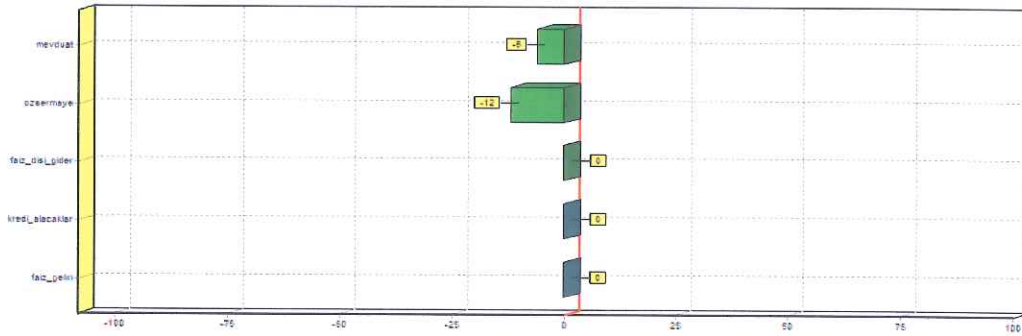
Şekil 3.17. Albaraka Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Ziraat Bankası 2012 yılında 99,32, 2014 yılında 98,10, 2010, 2011,2013 ve 2015 yılları arasında 100 skoru ile etkinliğe ulaşmıştır. Ziraat Bankası için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.18.'da sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %36 ve faiz dışı gider %64 oranında ve çıktılar için faiz geliri ise %100 oranında gerçekleşmiştir.

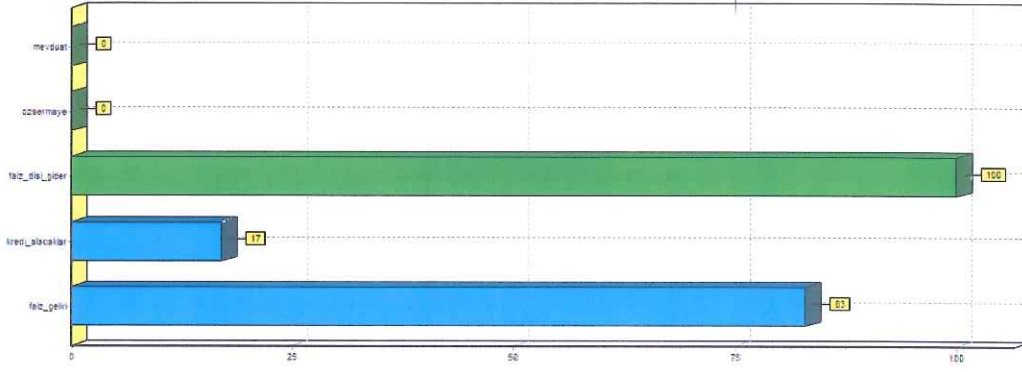

Şekil 3.18. Ziraat Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Halk Bankası 2011 yılında 94,32, 2012 yılında 86,02, 2013 yılında 93,15, 2014 yılında 98,69 ve 2015 yılında 99,94 skorları ile analize konularak 2011-2015 yılları arasında etkin olmamıştır. Ancak 2010 yılında 100 skoru ile etkinliğe ulaşmıştır. Yapılan analiz sonucuna göre 2011 yılından itibaren inişli-çıkışlı bir skor Çizelgesu izlemiştir. Halk Bankası'na 2015 yılında Ziraat ve Fibabank referans kümesini oluşturmuşlardır. Halk Bankasının 2015 yılında elde ettiği 98,94 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %6 oranında, özsermaye girdisini ise % 12 oranında azaltmalıdır. Halk Bankası'nın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.19.'de sunulmuştur. Halk Bankası için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.20.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için faiz dışı gider %10, kredi alacaklar %17 ve faiz geliri için %83 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

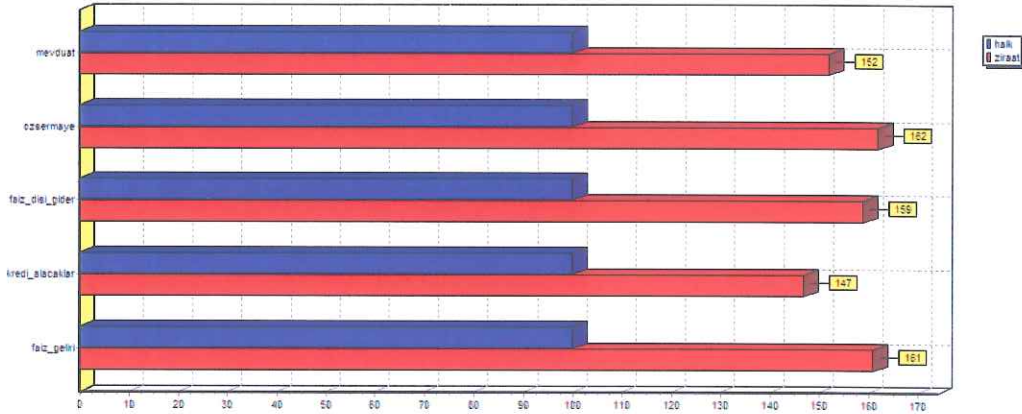

Şekil 3.19. Halk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

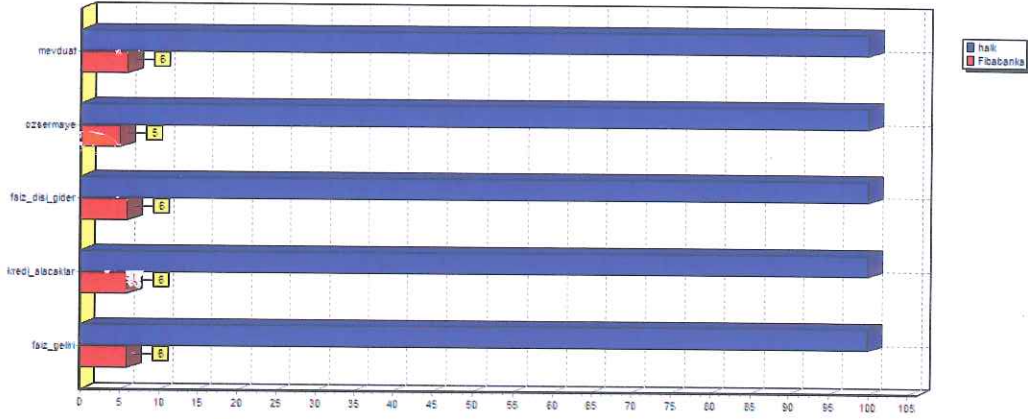
Şekil 3.20. Halk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.

Halk Bankası'nın referans kümesinde yer alan Ziraat Bankası ile kıyaslaması Şekil 3.21.'de sunulmuştur. Buna göre Halk Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Ziraat Bankası mevduat girdisini 152, özsermaye girdisini 162, faiz dışı gider girdisini 159 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Ziraat Bankası kredi alacaklar çıktısını 147, faiz geliri çıktısını 161 birim üretme başarısını göstermiştir.

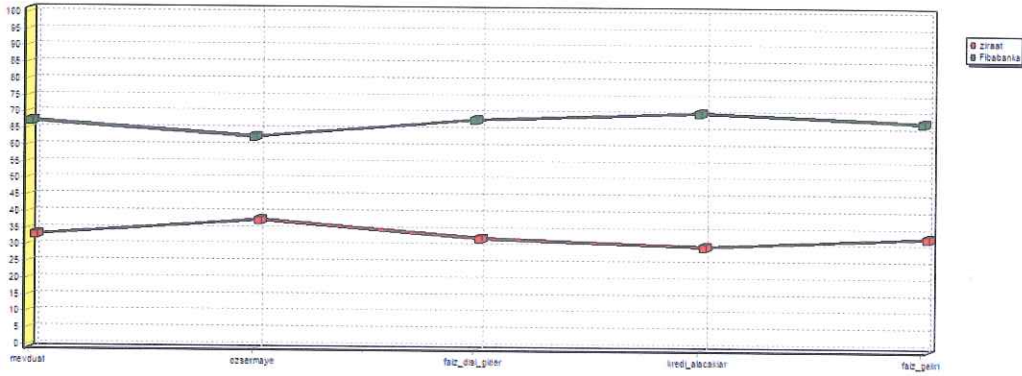
Şekil 3.21. Halk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre ziraat bankası ile referans kıyaslaması.

Halk Bankası'nın referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.22.'de sunulmuştur. Buna göre Halk Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Fibabank'ın mevduat girdisini 6, özsermaye girdisini 5, faiz dışı gider girdisini 6 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 6, faiz geliri çıktısını 6 birim üretmiştir.

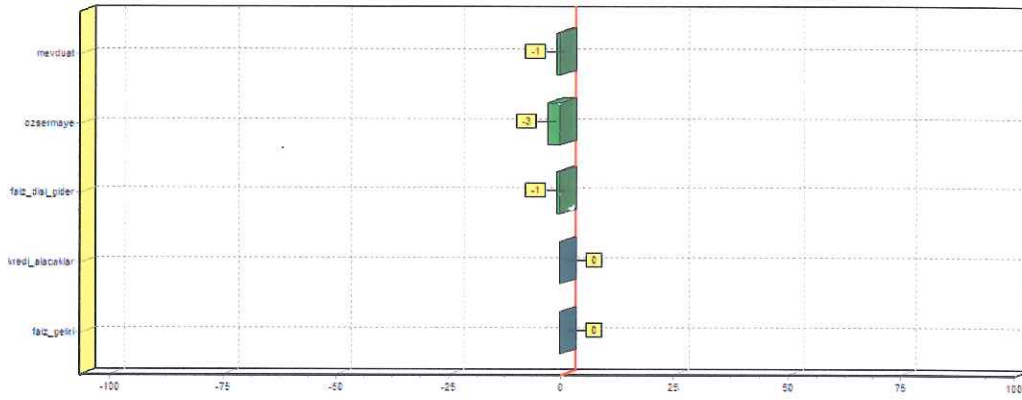
Şekil 3.22. Halk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Halk Bankası'nın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.23.'de sunulmuştur

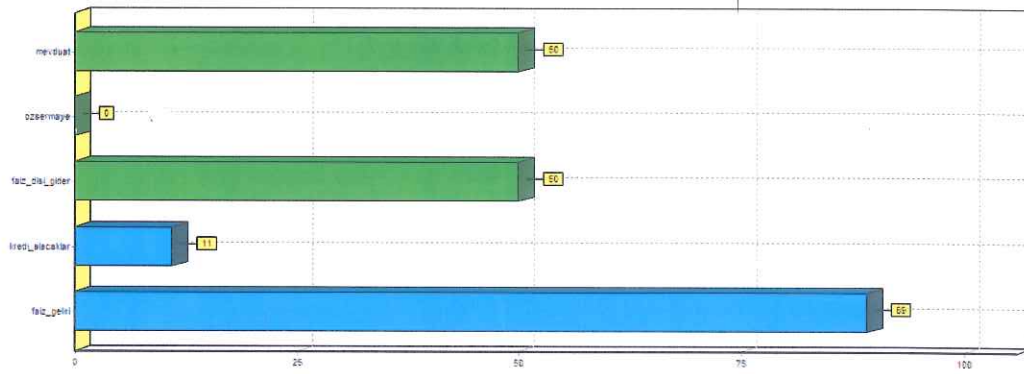

Şekil 3.23. Halk Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Vakıfbank 2011 yılında 90,34, 2012 yılında 88,12, 2013 yılında 98,88, 2014 yılında 98,23 ve 2015 yılında 98,54 skorları ile analiz edilerek etkin olmadığı belirlenmiştir. Ancak 2010 yılında 100 skoru ile etkinliğe ulaşmıştır. Yapılan analiz sonucuna göre 2011 yılından itibaren skor çizelgesinde azalma izlenmiştir. Vakıfbank'ın 2015 yılında AnadoluBank, Fibabank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuştur. Vakıfbank'ın 2015 yılında elde ettiği 98,54 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %1 oranında, özsermaye girdisini ise % 3 oranında ve faiz dışı gider girdisini %1 azaltmalıdır. Vakıfbank'ın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.24.'de sunulmuştur. Vakıfbank için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.25.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %50, faiz dışı gider %50, kredi alacaklar %11 ve faiz geliri için %89 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

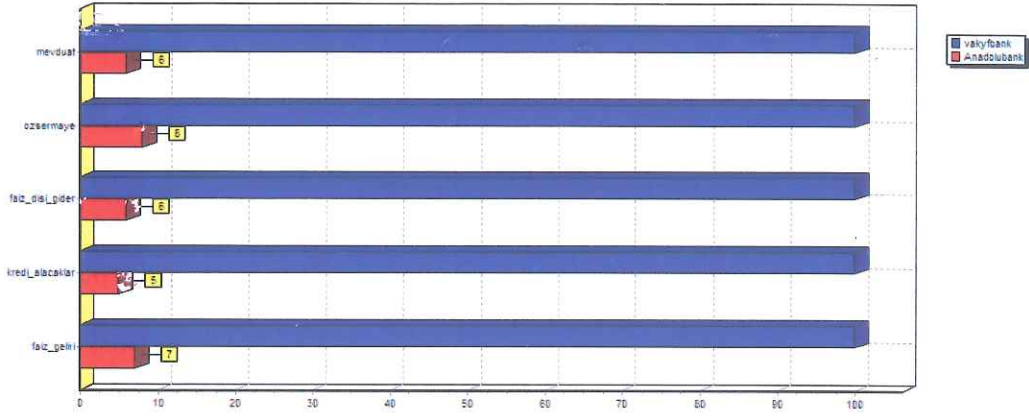

Şekil 3.24. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

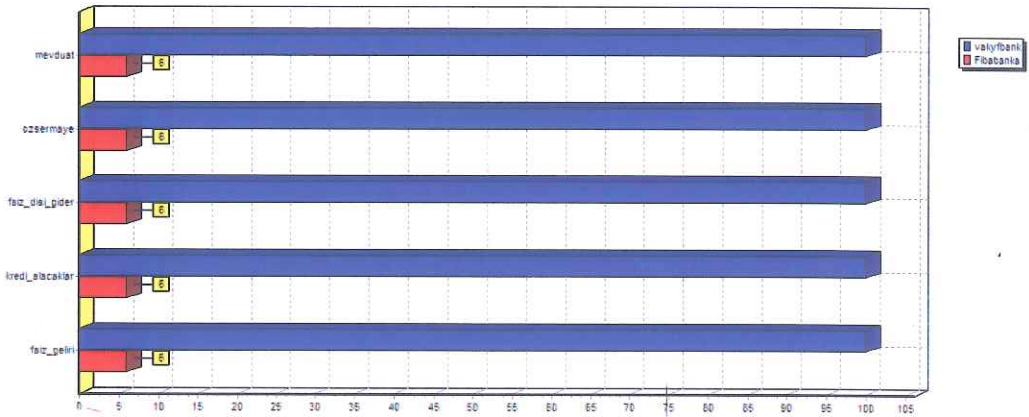
Şekil 3.25. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Vakıfbank'ın referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.26.'de sunulmuştur. Buna göre Vakıfbank verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank mevduat girdisini 6, özsermaye girdisini 8, faiz dışı gider girdisini 6 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank'ın kredi alacaklar çıktısını 5, faiz geliri çıktısını 7 birim üretme başarısını göstermiştir.

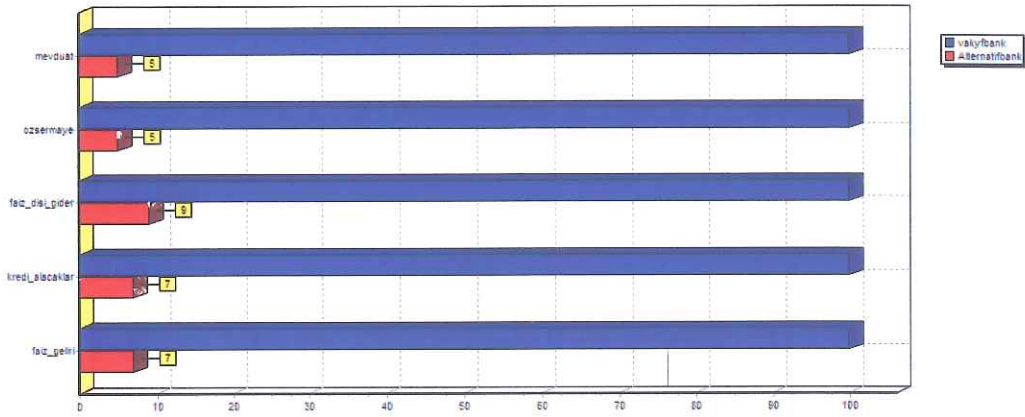
Şekil 3.26. Vakıfbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

Vakıfbank'ın referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.27.'de sunulmuştur. Buna göre Vakıfbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Fibabank'ın mevduat girdisini 6, özsermaye girdisini 6, faiz dışı gider girdisini 6 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 6, faiz geliri çıktısını 6 birim üretmiştir.

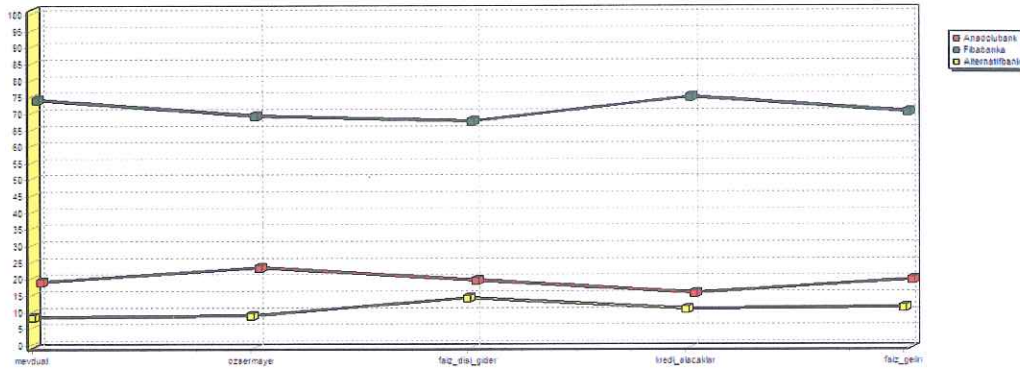
Şekil 3.27. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Vakıfbank'ın referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.28.'de sunulmuştur. Buna göre Vakıfbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 5, özsermaye girdisini 5, faiz dışı gider girdisini 9 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 7, faiz geliri çıktısını 7 birim üretmiştir.

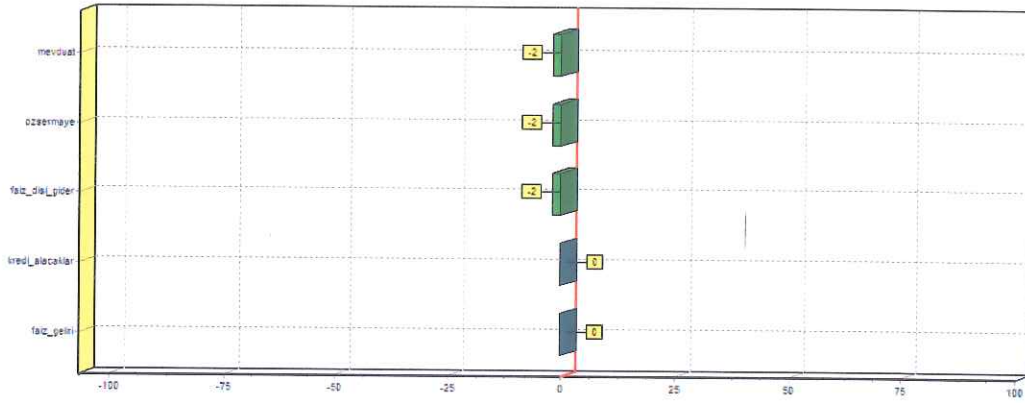
Şekil 3.28. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank'ın ile referans kıyaslaması.

Vakıfbank'ın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.29.'da sunulmuştur

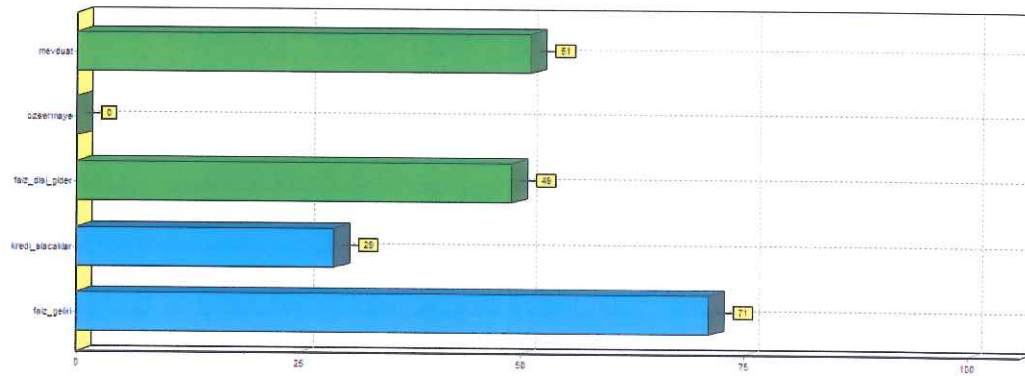

Şekil 3.29. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Türkiye Finans Bankası 2010 yılında 90,42, 2011 yılında 90,42, 2012 yılında 90,32, 2013 yılında 95,04, 2014 yılında 97,51 ve 2015 yılında 97,69 skorları ile analiz edilerek etkin olmadığı belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucuna göre 2010 yılından itibaren skor çizelgesinde az da olsa artış izlenmiştir. Türkiye Finans Bankası 2015 yılında Fibabank ve Alternatifbank ile birlikte referans kümesini oluşturmuşlardır. Türkiye Finans Bankası'nın 2015 yılında elde ettiği 97,69 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %2 oranında, özsermaye girdisini ise % 2 oranında ve faiz dışı gider girdisini %2 azaltmalıdır. Türkiye Finans Bankası'nın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.30.'de sunulmuştur. Türkiye Finans Bankası için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.31.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat ve faiz dışı gider girdisi sırasıyla %51 ve %49, kredi alacaklar %29 ve faiz geliri için %71 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

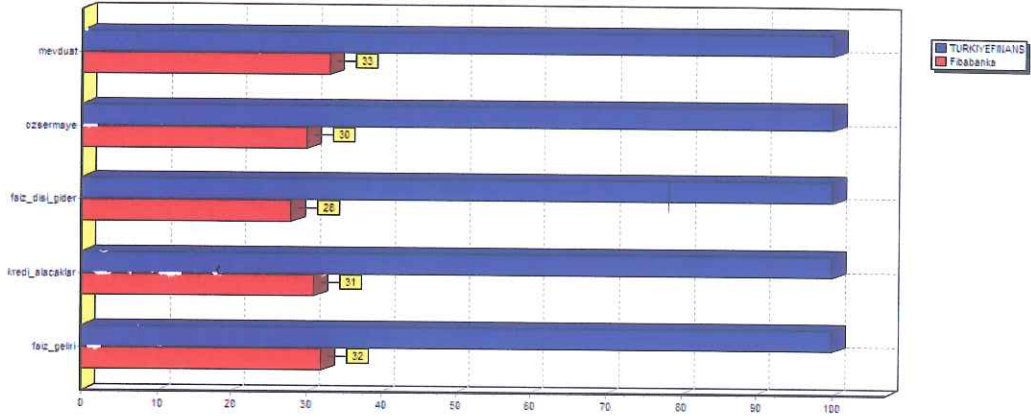

Şekil 3.30. Türkiye Finans Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

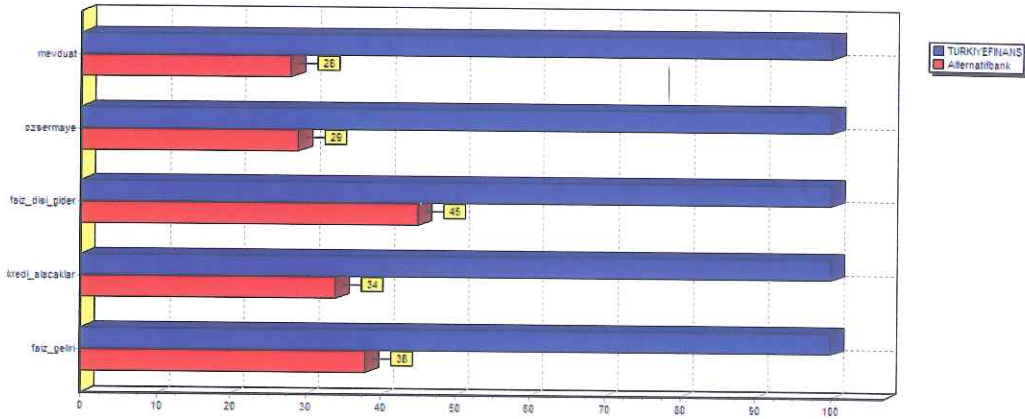
Şekil 3.31. Türkiye Finans Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Türkiye Finans Bankası'nın referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.32.'de sunulmuştur. Buna göre Türkiye Finans Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Fibabank mevduat girdisini 33, özsermaye girdisini 30, faiz dışı gider girdisini 28 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıkıtısını 31, faiz geliri çıkıtısını 32 birim üretme başarısını göstermiştir.

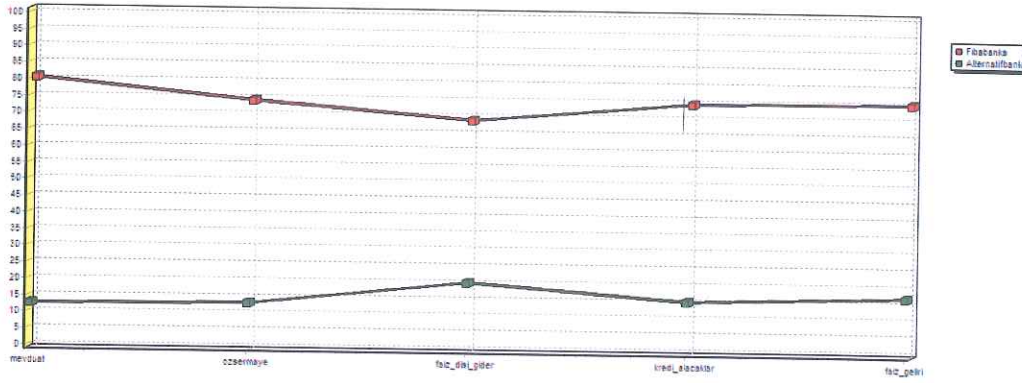
Şekil 3.32. Türkiye Finans Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Türkiye Finans Bankası'nın referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.33.'de sunulmuştur. Buna göre Türkiye Finans Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 28, özsermaye girdisini 29, faiz dışı gider girdisini 45 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 34, faiz geliri çıktısını 38 birim üretmiştir.

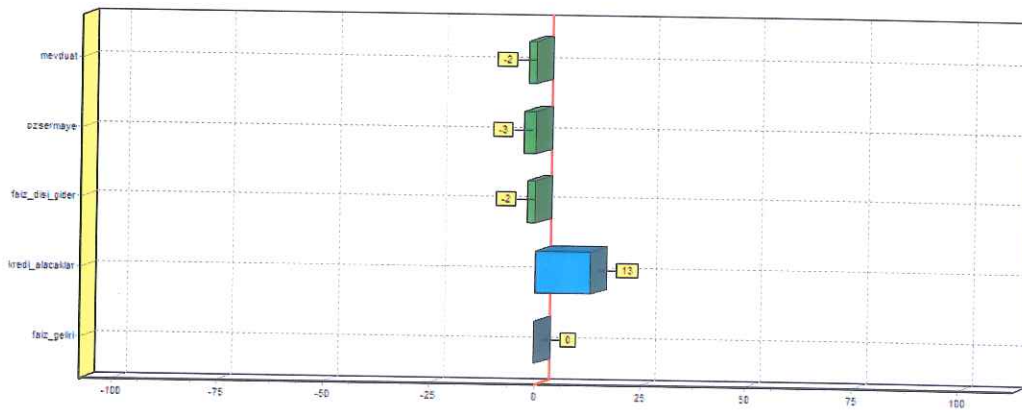
Şekil 3.33. Türkiye Finans Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Türkiye Finans Bankası'nın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.34.'da sunulmuştur

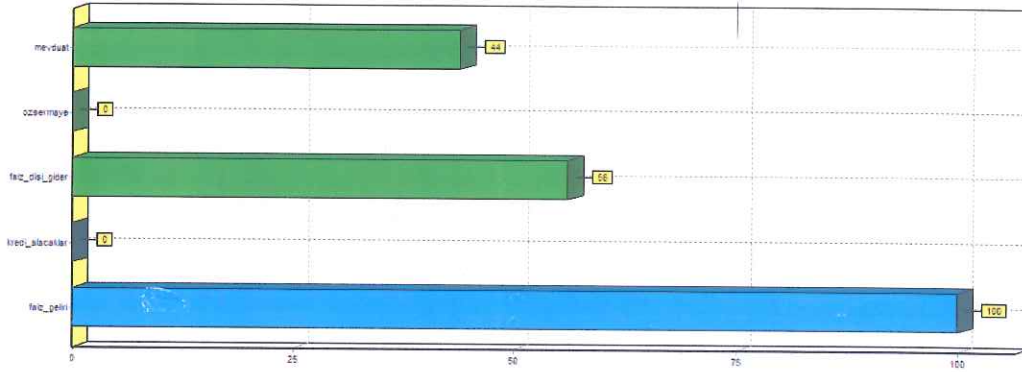

Şekil 3.34. Vakıfbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Şekerbank 2010 yılında 91,20, 2011 yılında 100, 2012 yılında 83,43, 2013 yılında 81,22, 2014 yılında 83,91 ve 2015 yılında 97,60 skorları ile analize konularak 2011 yılı haricinde etkin olamamıştır. Yapılan analiz sonucuna göre 2010 yılından itibaren düzensiz bir skor çizelgesi izlemiştir. Şekerbank için 2015 yılında AnadoluBank ve AlternatifBank referans kümesini oluşturmuşlardır. Şekerbank'ın 2015 yılında elde ettiği 97,60 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %2 oranında, özsermaye girdisini ise % 3 oranında ve faiz dışı gider girdisini %2 azaltmalıdır. Şekerbank'ın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.35.'de sunulmuştur. Şekerbank için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.36.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat ve faiz dışı gider girdisi sırasıyla %44ve %56, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

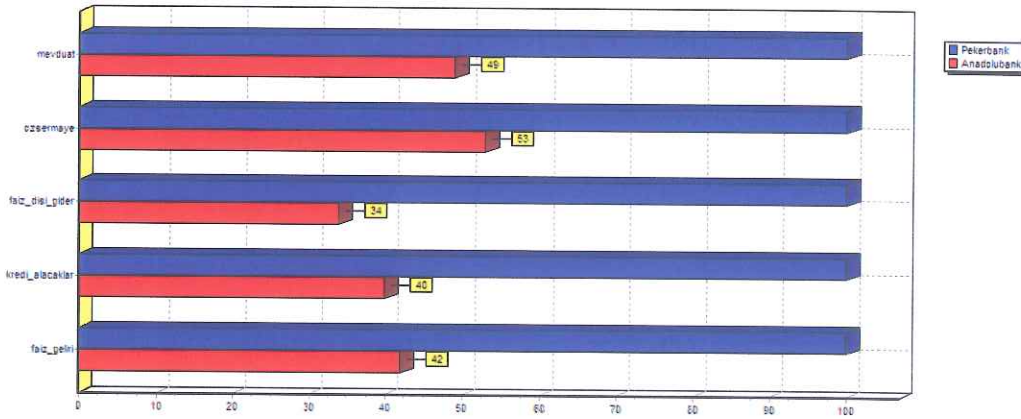

Şekil 3.35. Şekerbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

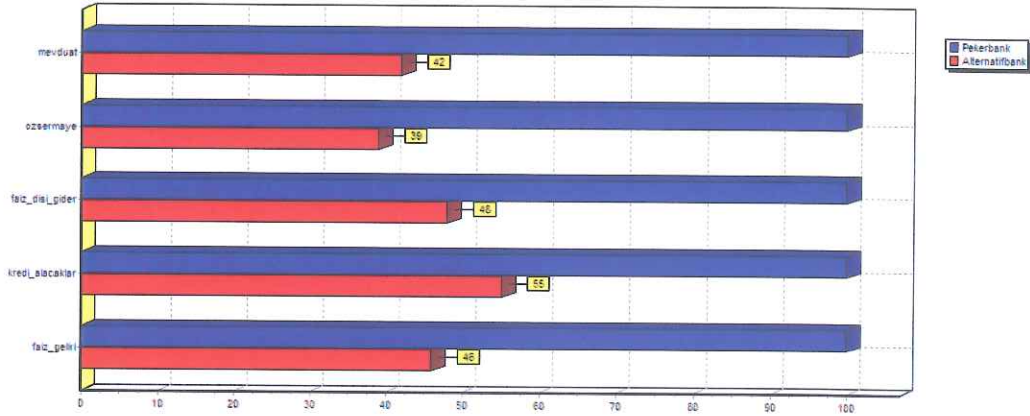
Şekil 3.36. Şekerbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Şekerbank referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.37.'de sunulmuştur. Buna göre Şekerbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank mevduat girdisini 49, özsermaye girdisini 53, faiz dışı gider girdisini 34 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank'ın kredi alacaklar çıkıtısını 40, faiz geliri çıkıtısını 42 birim üretme başarısını göstermiştir.

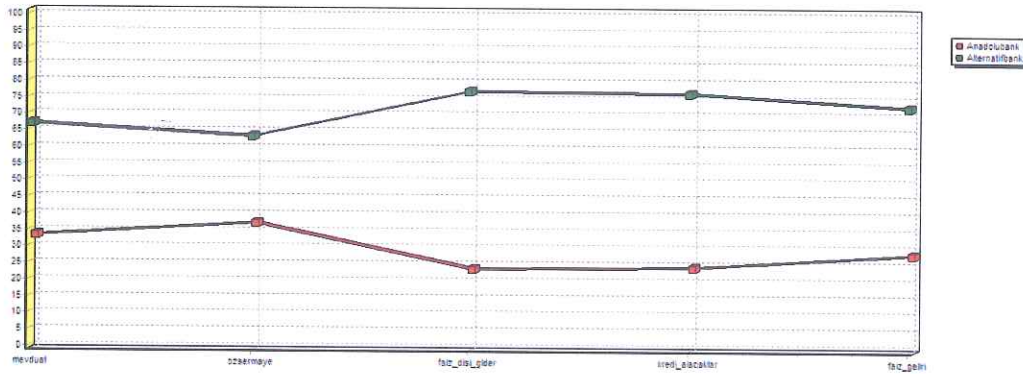
Şekil 3.37. Şekerbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Anadolubank ile referans kıyaslaması.

Şekerbank'ın referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.38.'de sunulmuştur. Buna göre Şekerbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 42, özsermaye girdisini 39, faiz dışı gider girdisini 48 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıkıtısını 55, faiz geliri çıkıtısını 46 birim üretmiştir.

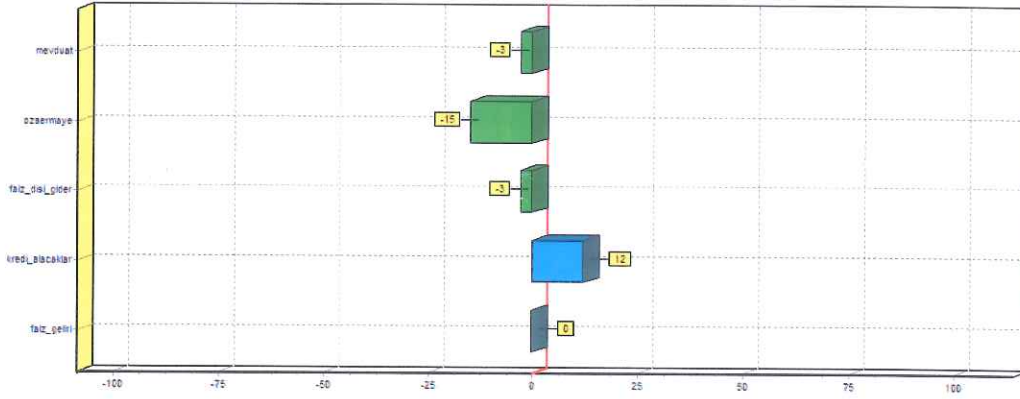
Şekil 3.38. Şekerbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Şekerbank'ın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.39.'da sunulmuştur

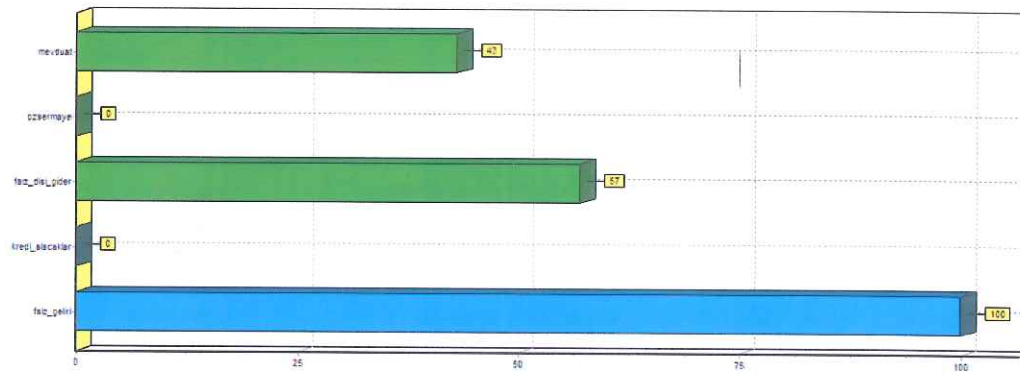

Şekil 3.39. Şekerbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Finansbank 2010 yılında 95,87, 2011 yılında 100, 2012 yılında 87,58, 2013 yılında 93,94 2014 yılında 85,10 ve 2015 yılında 96,25 skorları ile analiz edildiğine 2011 yılı haricinde etkin olamamıştır. Yapılan analiz sonucuna göre 2010 yılından itibaren düzensiz bir skor çizelgesi izlemiştir. Finansbank için 2015 yılında Anadolu bank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Finansbank'ın 2015 yılında elde ettiği 96,25 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %3 oranında, özsermaye girdisini ise % 15 oranında ve faiz dışı gider girdisini %3 azaltmalıdır. Finansbank'ın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.40.'de sunulmuştur. Finansbank için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.41.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat ve faiz dışı gider girdisi sırasıyla %43 ve %57, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

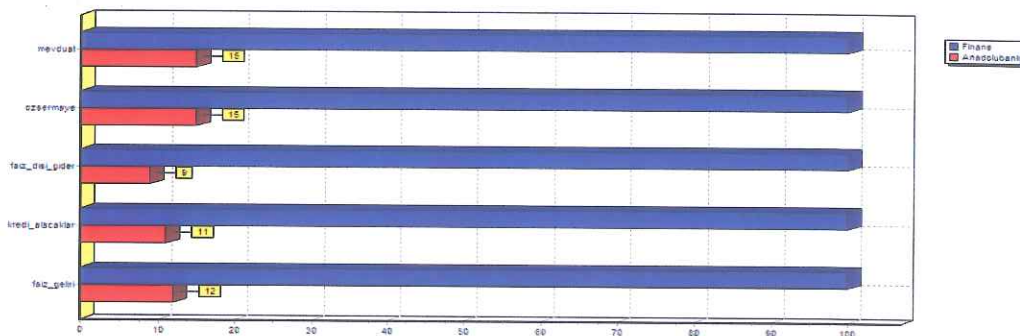

Şekil 3.40. Finansbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

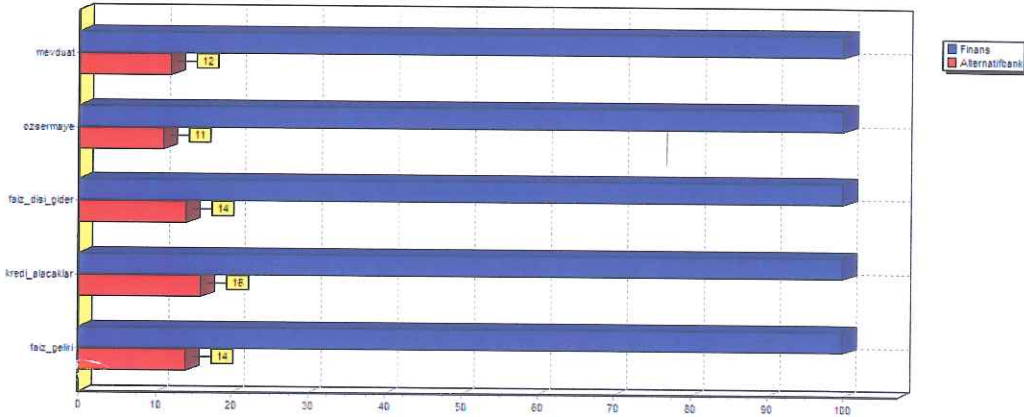
Şekil 3.41. Finansbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Finansbank referans kümesinde yer alan AnadoluBank ile kıyaslaması Şekil 3.42.'de sunulmuştur. Buna göre Finansbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, AnadoluBank mevduat girdisini 15, özsermaye girdisini 15, faiz dışı gider girdisini 9 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil AnadoluBank'ın kredi alacaklar çıktısını 11, faiz geliri çıktısını 12 birim üretme başarısını göstermiştir.

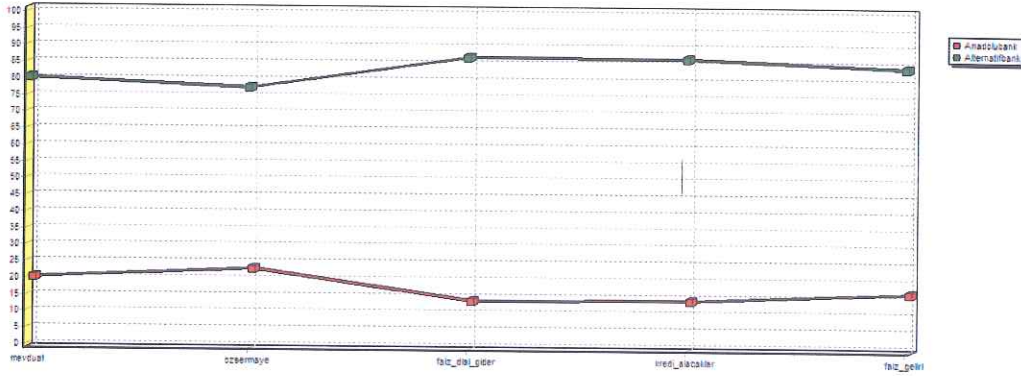
Şekil 3.42. Finansbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

Finansbank'ın referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.43.'de sunulmuştur. Buna göre Finansbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 12, özsermaye girdisini 11, faiz dışı gider girdisini 14 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 16, faiz geliri çıktısını 14 birim üretmiştir.

Şekil 3.43. Finansbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

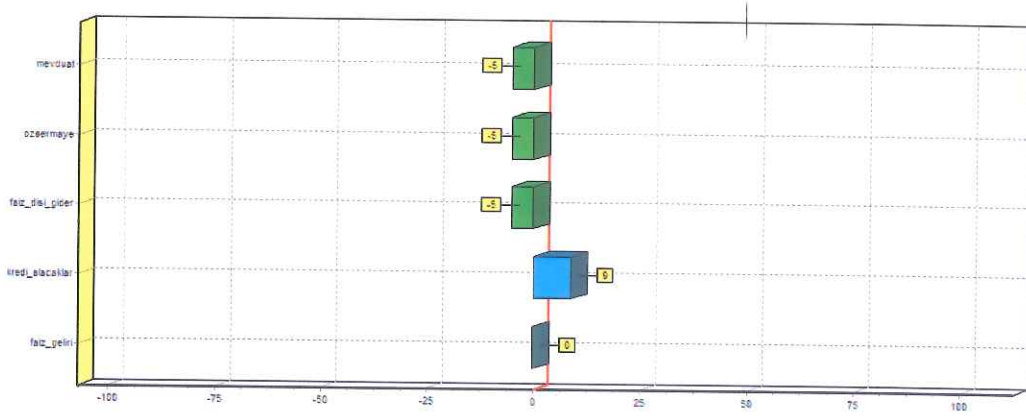
Finansbank'ın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.44.'da sunulmuştur

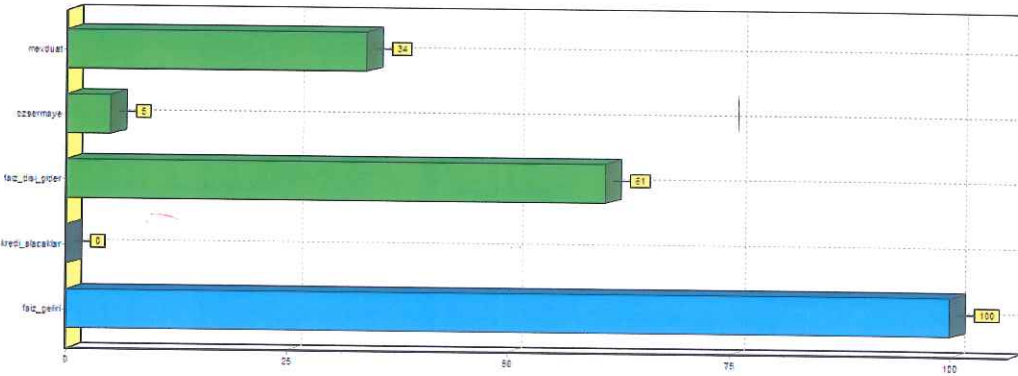
Şekil 3.44. Finansbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Turkland Bank Bankası'nın 2010 yılında 69,94, 2011 yılında 75,08, 2012 yılında 76,74, 2013 yılında 77,30, 2014 yılında 74,16 ve 2015 yılında 94,98 skorları ile analize konularak etkin olamamıştır. Yapılan analiz sonucuna göre 2014 yılı dışında skor çizelgesinde artış izlemiştir. Turkland Bank Bankası için 2015 yılında Anadolubank, Ziraat Bankası ve Fibabank referans kümesini oluşturmuşlardır. Turkland Bank'ın 2015 yılında elde ettiği 94,98

etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %5 oranında, özsermaye girdisini ise % 5 oranında ve faiz dışı gider girdisini %5 azaltmalıdır. Kredi alacaklar çıktısı ise %9 arttırmalıdır. Turkland Bank Bankası'nın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.45.'de sunulmuştur. Turkland Bank Bankası için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.46.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat, özsermaye ve faiz dışı gider girdisi sırasıyla %34, %5 ve %61, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

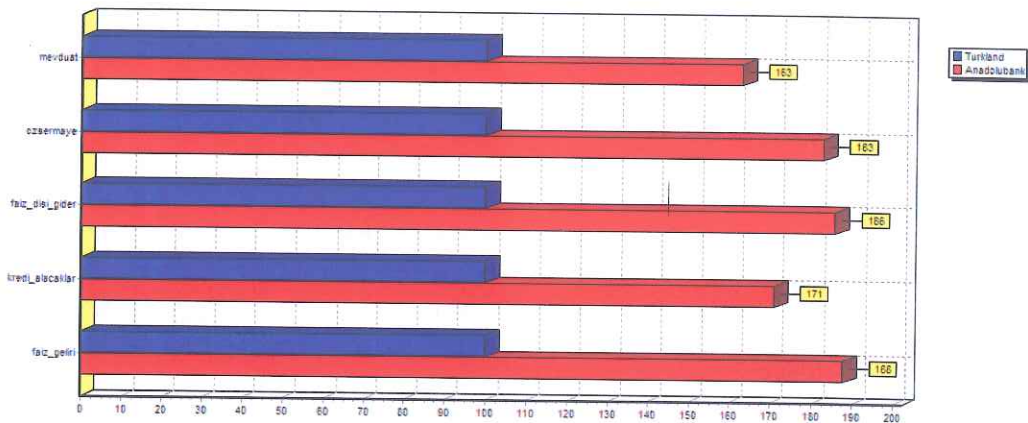
Şekil 3.45. Turkland Bank Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

Şekil 3.46. Turkland Bank Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.

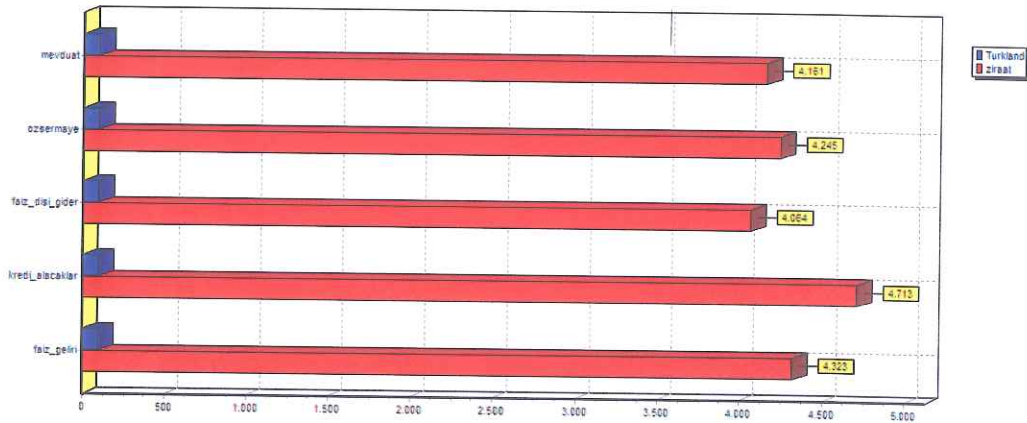
Turkland Bank Bankası'nın referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.47.'de sunulmuştur. Buna göre Turkland Bank Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank mevduat girdisini 163, özsermaye girdisini 183, faiz dışı gider girdisini

186 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil AnadoluBank'ın kredi alacaklar çıktısını 171, faiz geliri çıktısını 188 birim üretme başarısını göstermiştir.

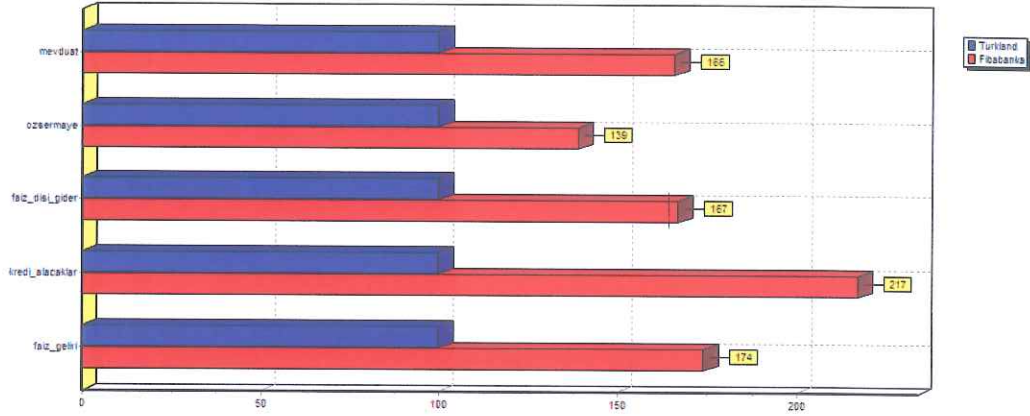
Şekil 3.47. Turkland Bank Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

Turkland Bank Bankası'nın referans kümesinde yer alan Ziraat Bankası ile kıyaslaması Şekil 3.48.'de sunulmuştur. Buna göre Turkland Bank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Ziraat Bankası'nın mevduat girdisini 4161, özsermaye girdisini 4245, faiz dışı gider girdisini 4064 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Ziraat Bankası'nın kredi alacaklar çıktısını 4713, faiz geliri çıktısını 4323 birim üretmiştir.

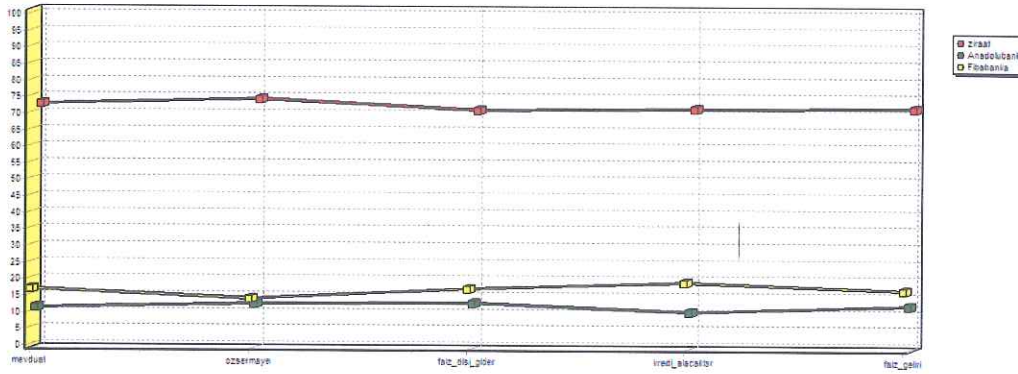
Şekil 3.48. Turkland Bank Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre ziraat bankası ile referans kıyaslaması.

Turkland Bank Bankası'nın referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.49.'de sunulmuştur. Buna göre Turkland Bank'ın verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 166, özsermaye girdisini 139, faiz dışı gider girdisini 167 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 217, faiz geliri çıktısını 174 birim üretmiştir.

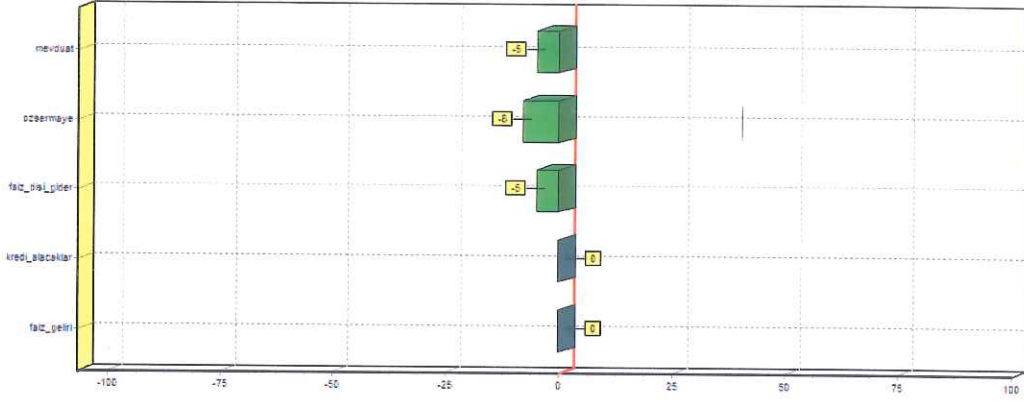
Şekil 3.49. Turkland Bank Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre fibabank ile referans kıyaslaması.

Turkland Bank Bankası'nın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.50.'de sunulmuştur

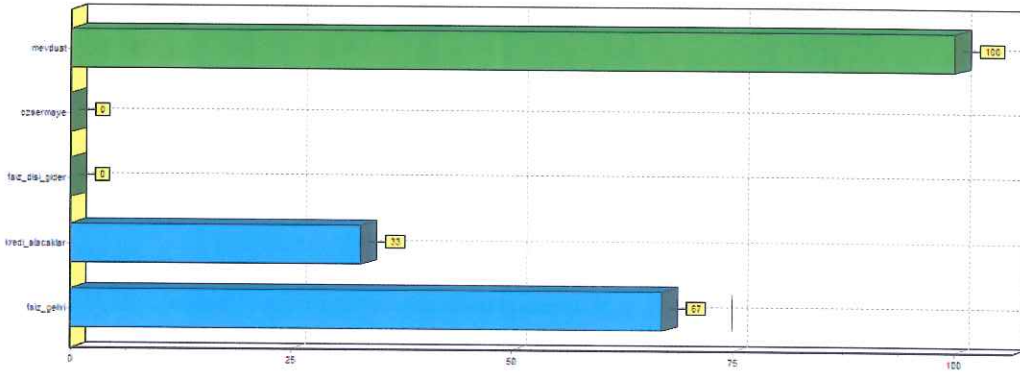

Şekil 3.50. Turkland Bank Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

ING Bank'ın 2010-2014 yılları arasında skorları etkin değerlere ulaşmışken, 2015 yılında 94,92 skorları ile analize konularak etkin olamamıştır. ING Bank için 2015 yılında Alternatifbank ve ICBC referans kümesini oluşturmuşlardır. ING Bank'ın 2015 yılında elde ettiği 94,92 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %5 oranında, özsermaye girdisini ise % 8 oranında ve faiz dışı gider girdisini %5 azaltmalıdır. ING Bankası'nın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.51.'de sunulmuştur. ING Bankası'nın için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.52.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %100, kredi alacaklar çıktısı %33 ve faiz geliri için %67 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

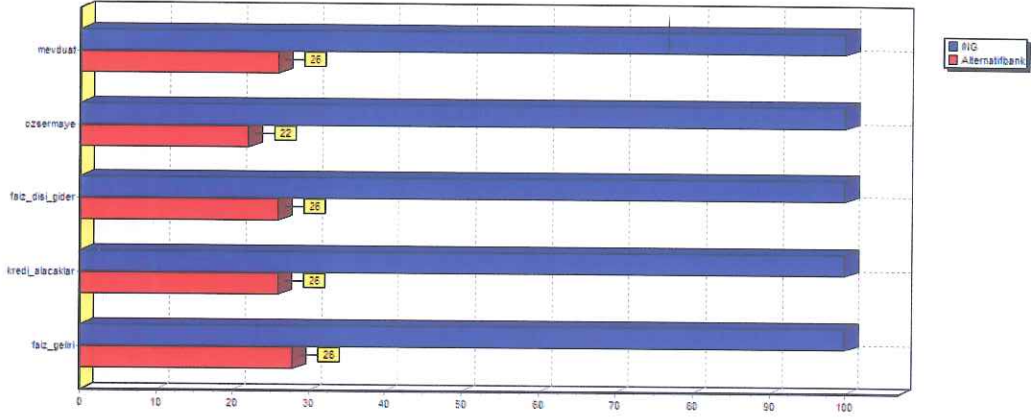

Şekil 3.51. ING Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

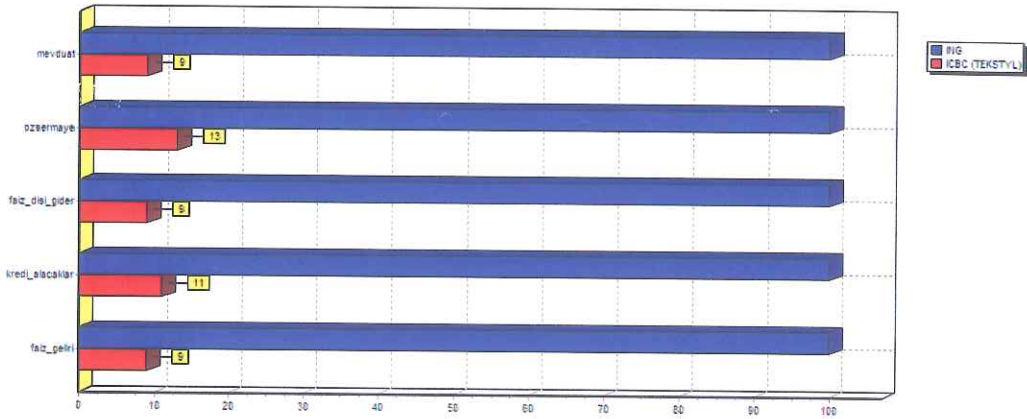
Şekil 3.52. ING Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

ING Bank'ın referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.53.'de sunulmuştur. Buna göre ING Bank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank mevduat girdisini 26, özsermaye girdisini 22, faiz dışı gider girdisini 26 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 26, faiz geliri çıktısını 28 birim üretme başarısını göstermiştir.

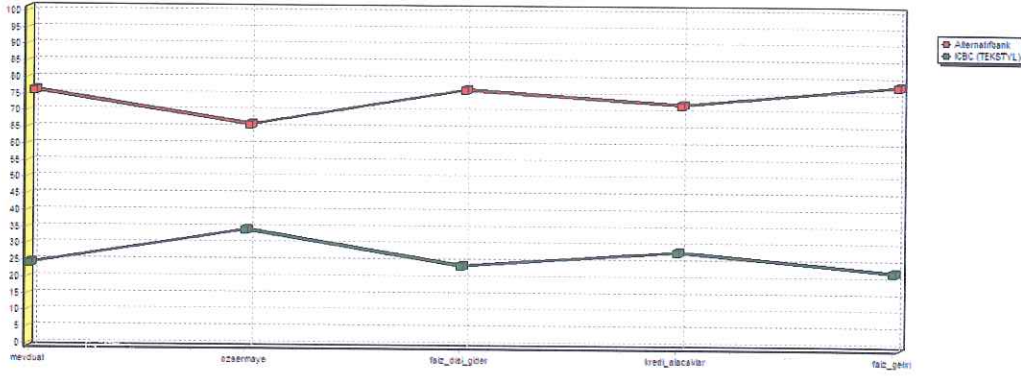
Şekil 3.53. ING Bank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

ING Bankası'nın referans kümesinde yer alan ICBC Bank ile kıyaslaması Şekil 3.54.'de sunulmuştur. Buna göre ING Bank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, ICBC Bank'ın mevduat girdisini 9, özsermaye girdisini 13, faiz dışı gider girdisini 9 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil ICBC Bank'ın kredi alacaklar çıktısını 11, faiz geliri çıktısını 9 birim üretmiştir.

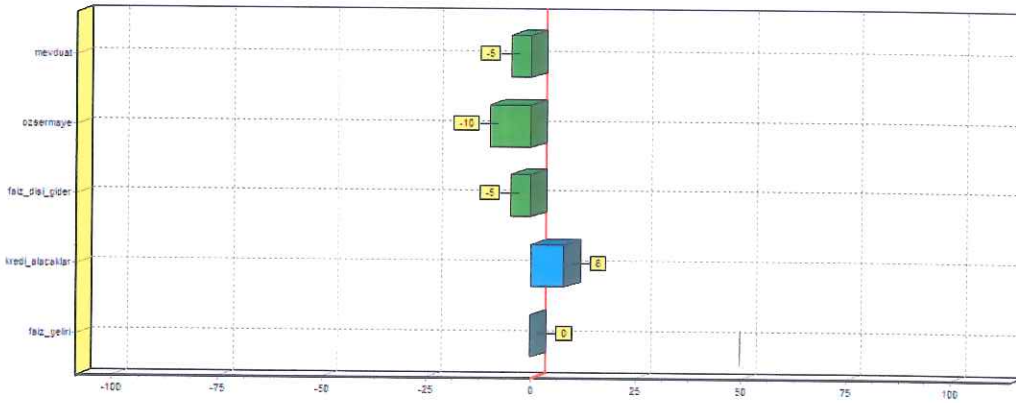
Şekil 3.54. ING Bank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre ICBC Bank ile referans kıyaslaması.

ING Bank'ın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.55.'de sunulmuştur.

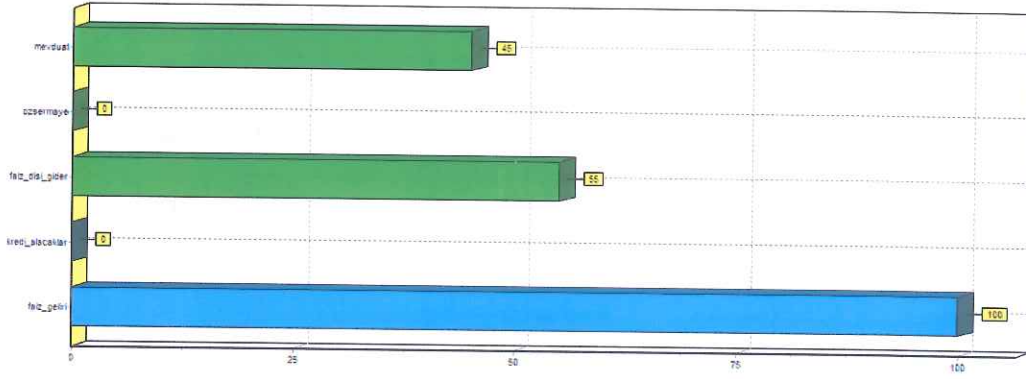

Şekil 3.55. ING Bank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Denizbank 2010 yılında 96,17, 2011 yılında 95,97, 2012 yılında 82,91, 2013 82,48, 2014 yılında 87,39 ve 2015 yılında 94,19 skorları ile etkin değerlere ulaşamamıştır. Denizbank için 2015 yılında Anadolubank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Denizbank'ın 2015 yılında elde ettiği 94,19 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %5 oranında, özsermaye girdisini ise % 10 oranında ve faiz dışı gider girdisini %5 azaltmalıdır. Ayrıca kredi alacaklar çıktısı %8 arttırılmalıdır. Denizbank'ın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.55.'de sunulmuştur. Denizbank'ın için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.57.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %45, faiz dışı gider girdisi %55, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

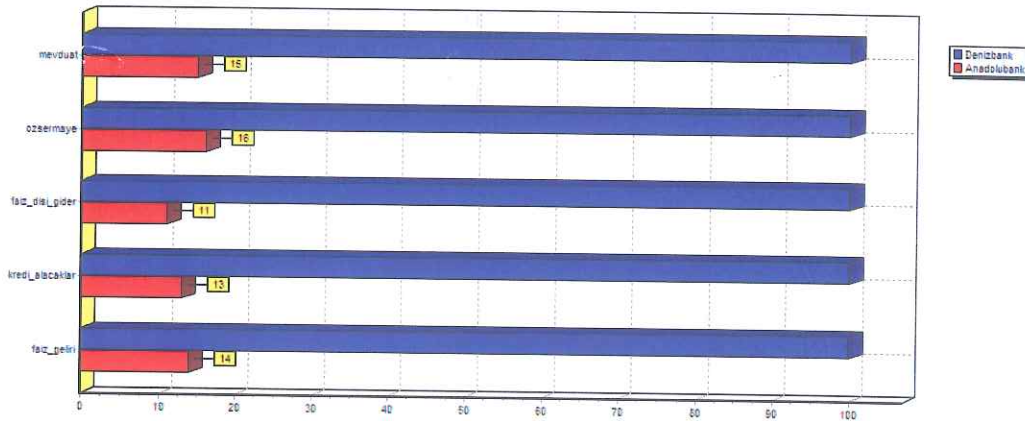

Şekil 3.56. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

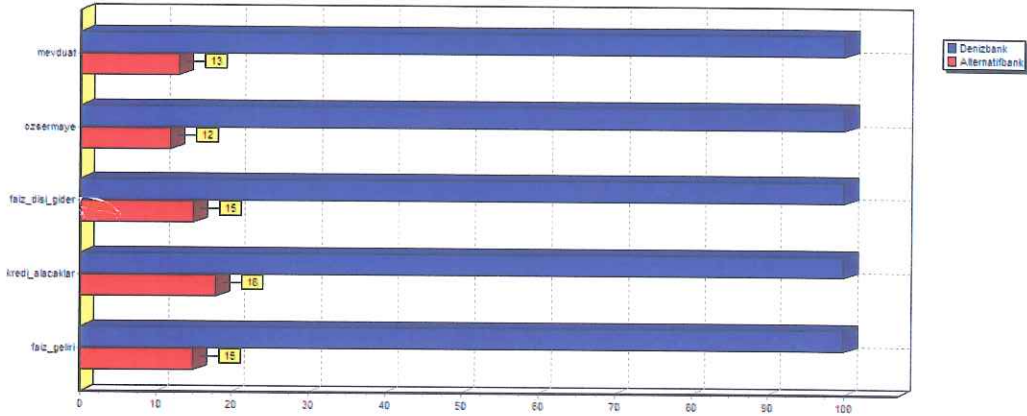
Şekil 3.57. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtkatkı oranları.

Denizbank'ın referans kümesinde yer alan AnadoluBank ile kıyaslaması Şekil 3.58.'de sunulmuştur. Buna göre Denizbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, AnadoluBank'ın mevduat girdisini 15, özsermaye girdisini 16, faiz dışı gider girdisini 11 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil AnadoluBank'ın kredi alacaklar çıktısını 13, faiz geliri çıktısını 14 birim üretme başarısını göstermiştir.

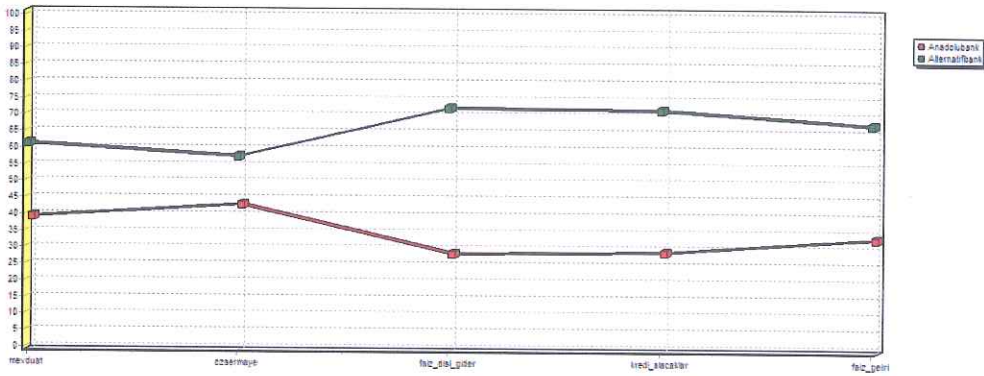
Şekil 3.58. ING Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

Denizbank'ın referans kümesinde yer alan AlternatifBank ile kıyaslaması Şekil 3.59.'de sunulmuştur. Buna göre Denizbank'ın verileri kullanım oranı 100 iken, AlternatifBank'ın mevduat girdisini 13, özsermaye girdisini 12, faiz dışı gider girdisini 15 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil AlternatifBank'ın kredi alacaklar çıktısını 18, faiz geliri çıktısını 15 birim üretmiştir.

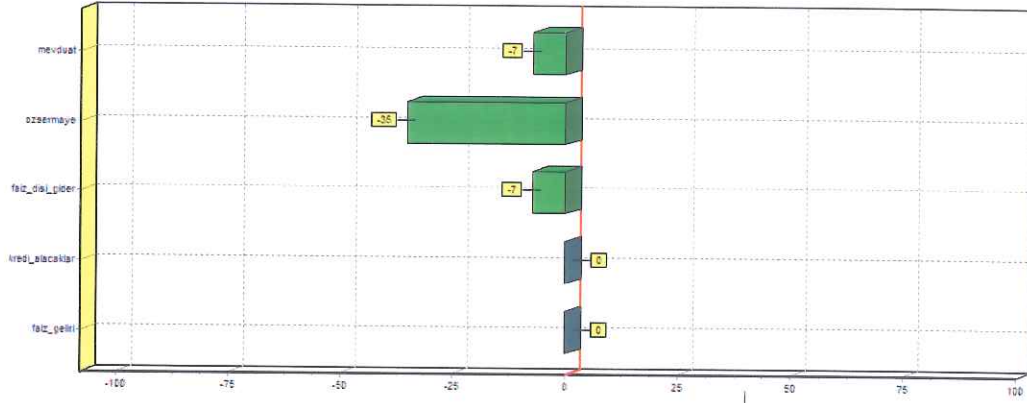
Şekil 3.59. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Denizbank'ın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.60.'da sunulmuştur

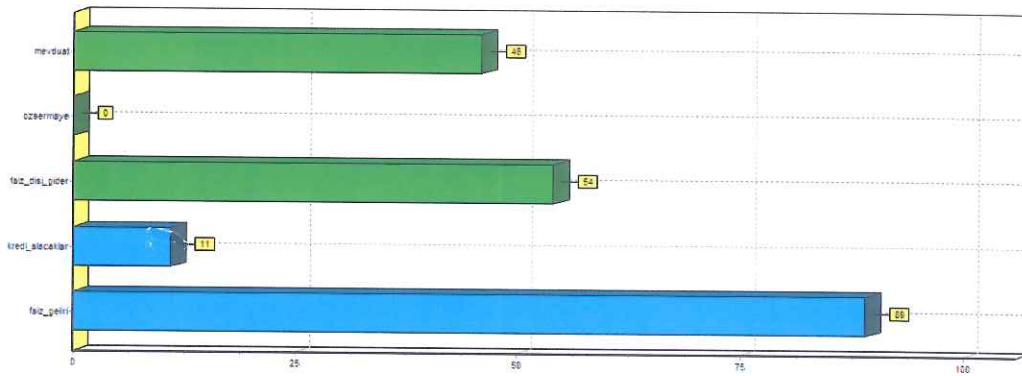

Şekil 3.60. Denizbank'ın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

İş Bankası 2010 yılında 88,43, 2011 yılında 86,43, 2012 yılında 81,89, 2013 90,63 2014 yılında 86,39 ve 2015 yılında 92,58 skorları ile etkin değerlere ulaşamamıştır. İş Bankası için 2015 yılında Fibabank, Anadolubank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. İş Bankası'nın 2015 yılında elde ettiği 92,58 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %7 oranında, özsermaye girdisini ise % 35 oranında ve faiz dışı gider girdisini %7 azaltmalıdır. İş Bankası'nın potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.61.'de sunulmuştur. İş Bankası'nın için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.62.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %46, faiz dışı gider girdisi %54, kredi alacaklar çıktısı %11, faiz geliri için %89 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

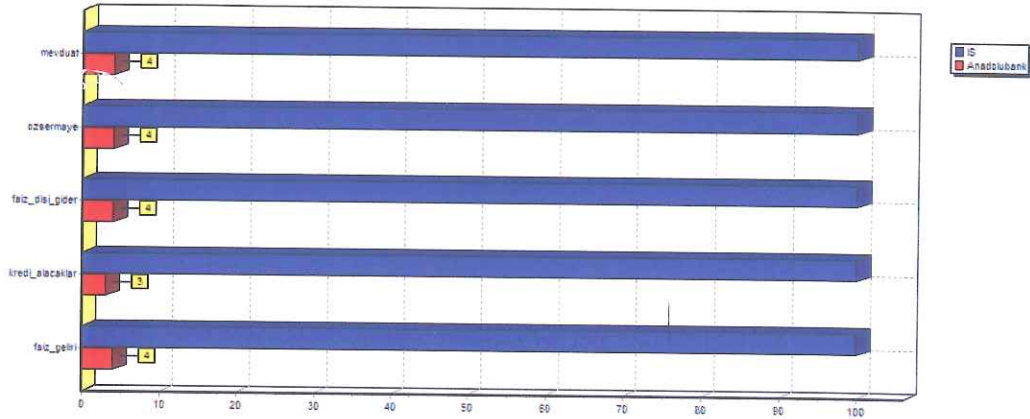

Şekil 3.61. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

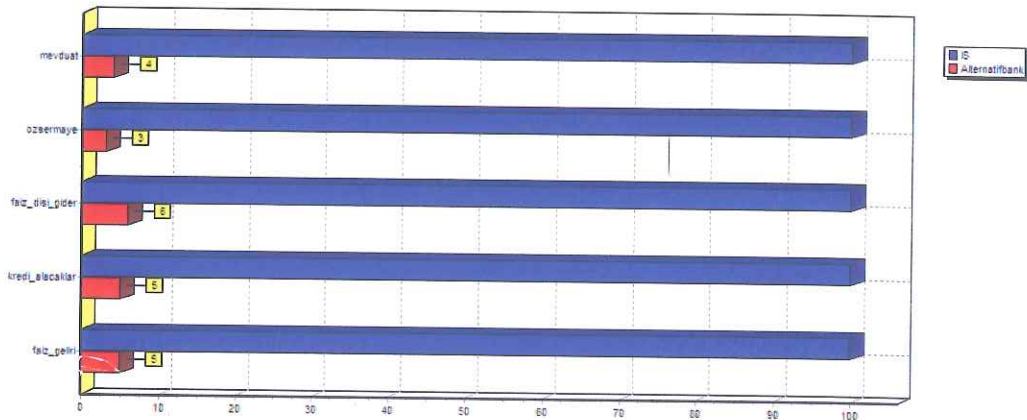
Şekil 3.62. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.

İş Bankası'nın referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.62.'de sunulmuştur. Buna göre İş Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank'ın mevduat girdisini 4, özsermaye girdisini 4, faiz dışı gider girdisini 4 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank'ın kredi alacaklar çıktısını 3, faiz geliri çıktısını 4 birim üretme başarısını göstermiştir.

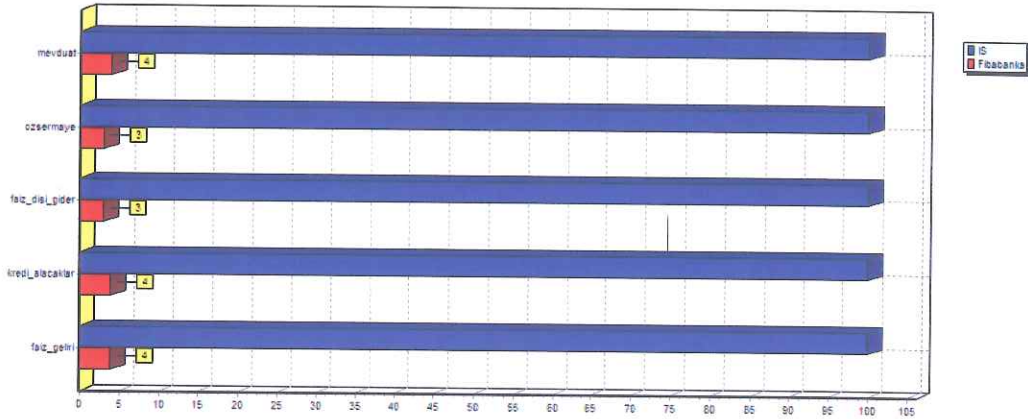
Şekil 3.63. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

İş Bankası'nın referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.64.'de sunulmuştur. Buna göre İş Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 4, özsermaye girdisini 3, faiz dışı gider girdisini 6 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 5, faiz geliri çıktısını 5 birim üretmiştir.

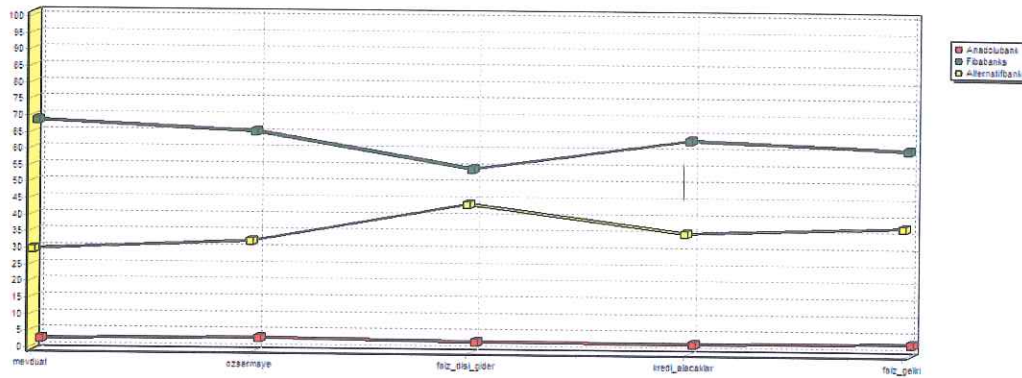
Şekil 3.64. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

İş Bankası'nın referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.65.'de sunulmuştur. Buna göre İş Bankası'nın verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 4, özsermaye girdisini 3, faiz dışı gider girdisini 3 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 4, faiz geliri çıktısını 4 birim üretmiştir.

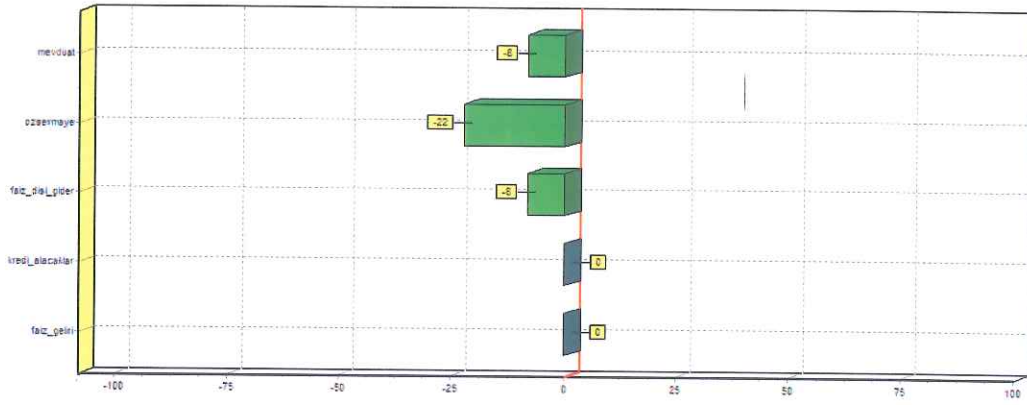
Şekil 3.65. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

İş Bankası'nın referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.66.'da sunulmuştur.

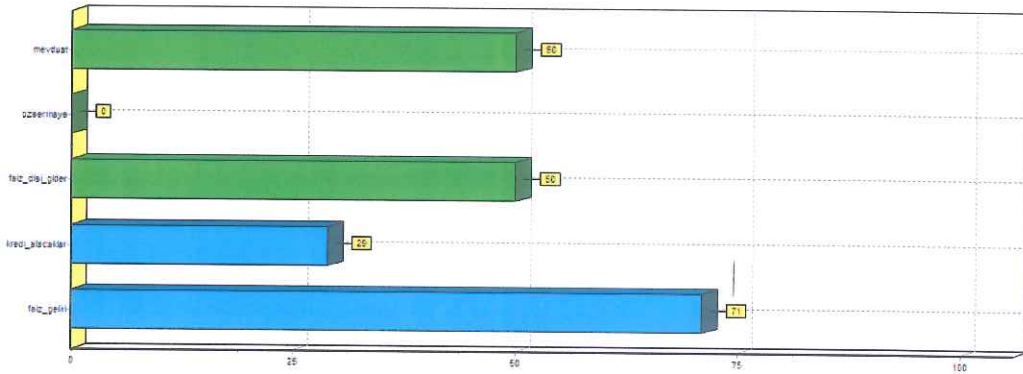

Şekil 3.66. İş Bankası'nın 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Yapı Kredi Bankası 2010 yılında 88,90, 2011 yılında 87,39, 2012 yılında 88,75, 2013 89,72 2014 yılında 91,24 ve 2015 yılında 91,16 skorları ile etkin değerlere ulaşamamıştır. Yapı Kredi Bankası için 2015 yılında Fibabank, Alternatifbank ve ICBC referans kümesini oluşturmuşlardır. Yapı Kredi Bankası 2015 yılında elde ettiği 91,16 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %8 oranında, özsermaye girdisini ise % 22 oranında ve faiz dışı gider girdisini %8 azaltmalıdır. Yapı Kredi Bankası potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.67.'de sunulmuştur. Yapı Kredi Bankası için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.68.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %50, faiz dışı gider girdisi %50, kredi alacaklar çıktısı %29, faiz geliri için %71 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

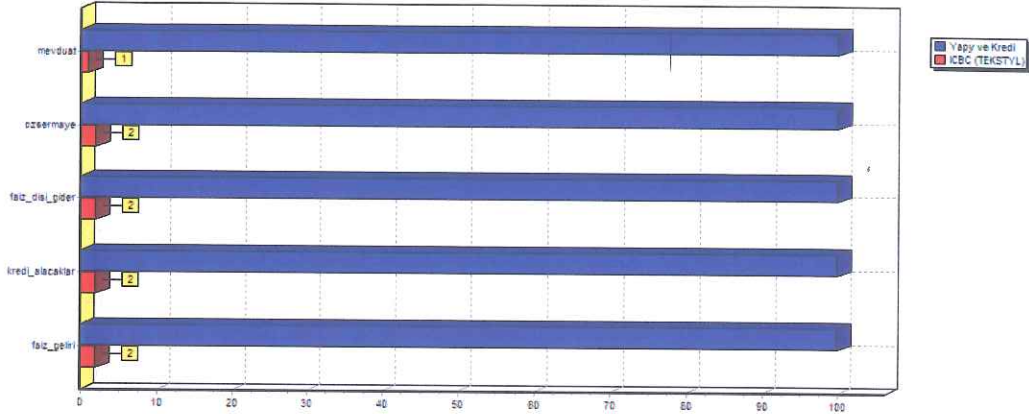

Şekil 3.67. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

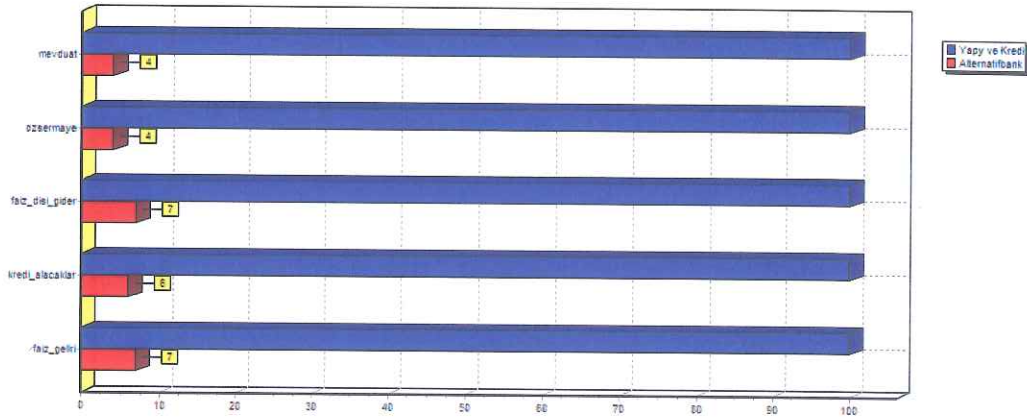
Şekil 3.68. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Yapı Kredi Bankası referans kümesinde yer alan ICBC Bank ile kıyaslaması Şekil 3.69.'de sunulmuştur. Buna göre Yapı Kredi Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, ICBC Bank'ın mevduat girdisini 1, özsermaye girdisini 2, faiz dışı gider girdisini 2 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil ICBC Bank'ın kredi alacaklar çıktısını 2, faiz geliri çıktısını 2 birim üretme başarısını göstermiştir.

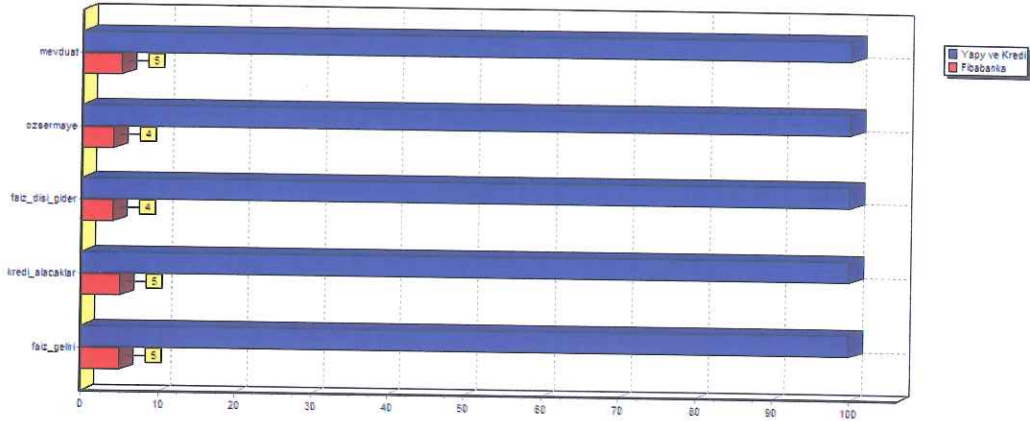
Şekil 3.69. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Icbc Bankası ile referans kıyaslaması.

Yapı Kredi Bankası referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.70.'de sunulmuştur. Buna göre Yapı Kredi Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 4, özsermaye girdisini 4, faiz dışı gider girdisini 7 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 6, faiz geliri çıktısını 7 birim üretmiştir.

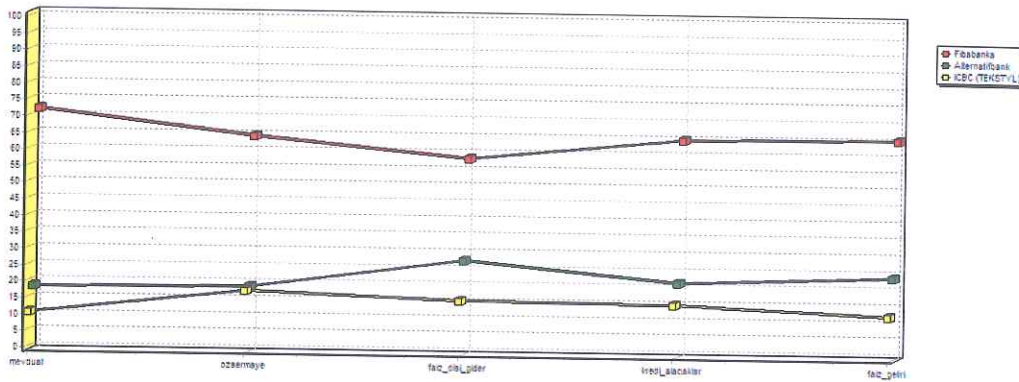
Şekil 3.70. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Yapı Kredi Bankası referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.71.'de sunulmuştur. Buna göre Yapı Kredi Bankası verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 5, özsermaye girdisini 4, faiz dışı gider girdisini 4 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 5, faiz geliri çıktısını 5 birim üretmiştir.

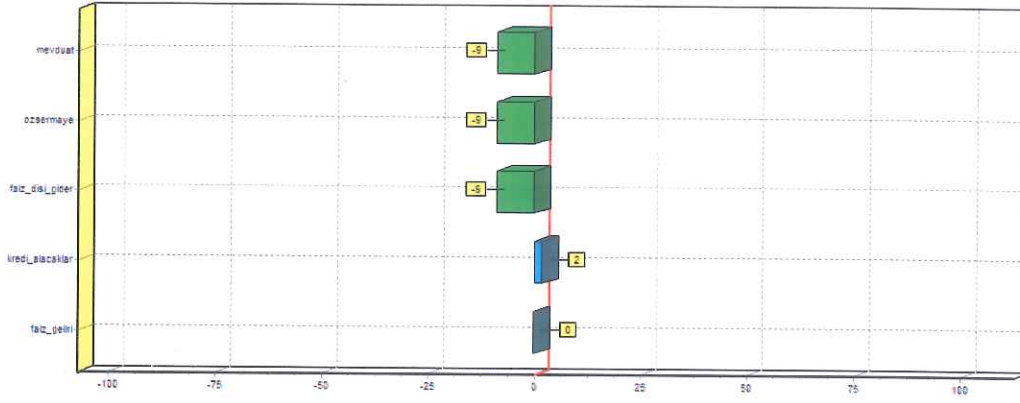
Şekil 3.71. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Yapı Kredi Bankası referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.72.'de sunulmuştur.

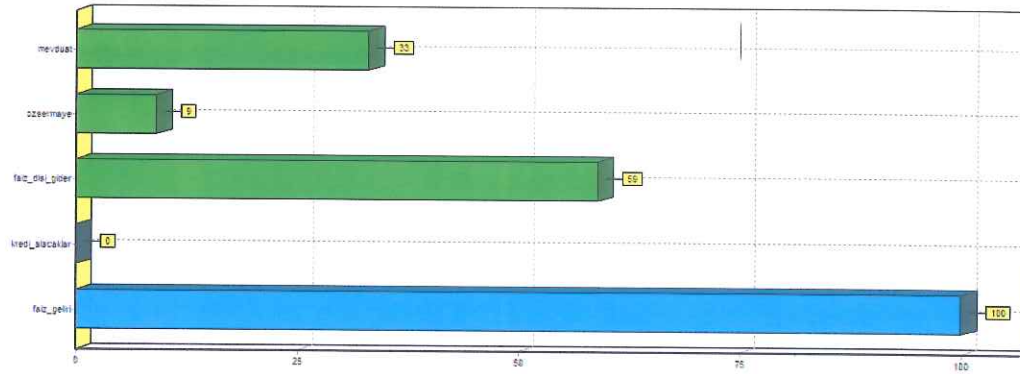

Şekil 3.72. Yapı Kredi Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

TEB 2010 yılında 100, 2011 yılında 86,74 2012 yılında 81,38, 2013 82,53, 2014 yılında 86,19 ve 2015 yılında 90,80 skorları ile 2010 yılı dışında etkin değerlere ulaşamamıştır. TEB için 2015 yılında AnadoluBank, Fibabank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. TEB, 2015 yılında elde ettiği 90,80 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %9 oranında, özsermaye girdisini ise % 9 oranında ve faiz dışı gider girdisini %9 azaltmalıdır. Ayrıca kredi alacaklar çıktısını %2 arttırmalıdır. TEB potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.73.'de sunulmuştur. TEB için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.74.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %33, özsermaye % 9, faiz dışı gider girdisi %59, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

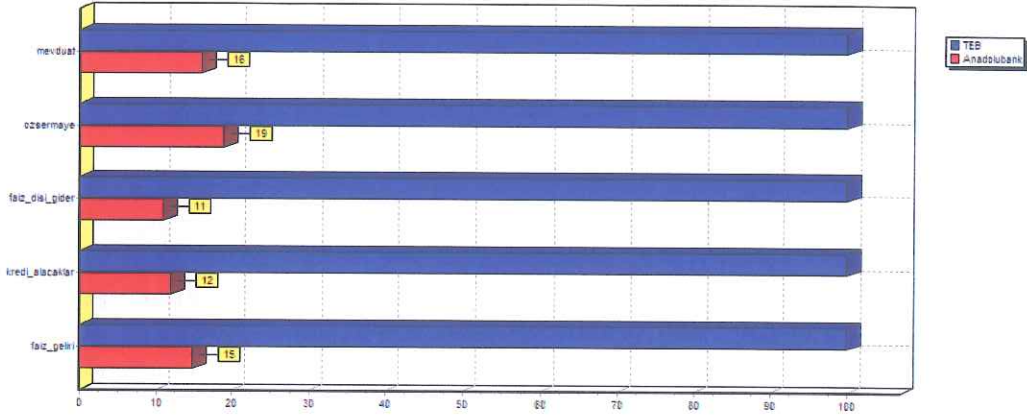

Şekil 3.73. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

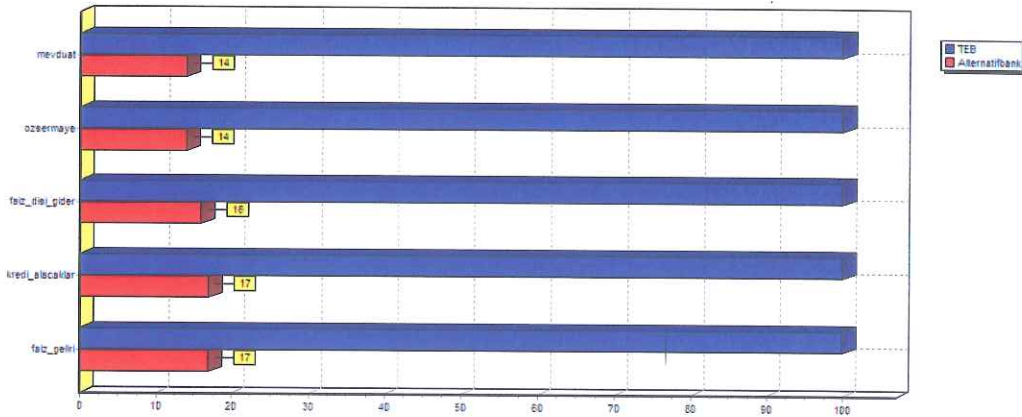
Şekil 3.74. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

TEB referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.75.'de sunulmuştur. Buna göre TEB verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank'ın mevduat girdisini 16, özsermaye girdisini 19, faiz dışı gider girdisini 11 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank'ın kredi alacaklar çıktısını 12, faiz geliri çıktısını 15 birim üretme başarısını göstermiştir.

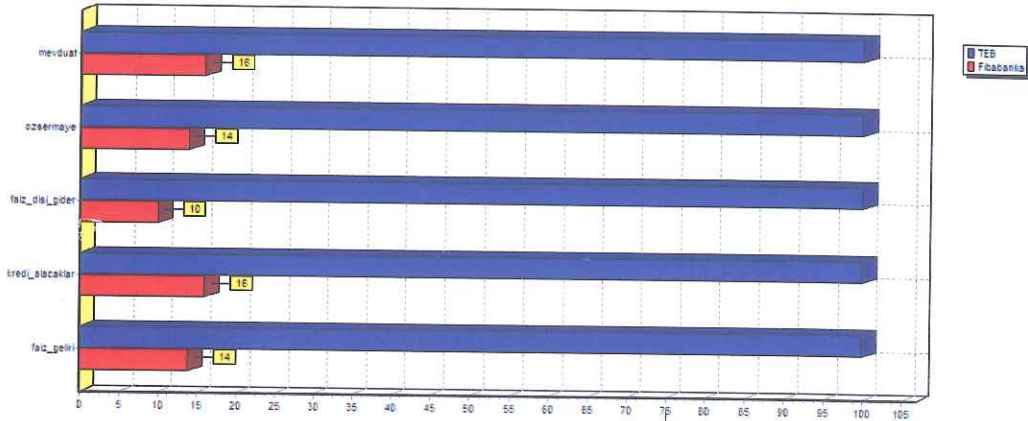
Şekil 3.75. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

TEB referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.76.'de sunulmuştur. Buna göre TEB verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 14, özsermaye girdisini 14, faiz dışı gider girdisini 16 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 17, faiz geliri çıktısını 17 birim üretmiştir.

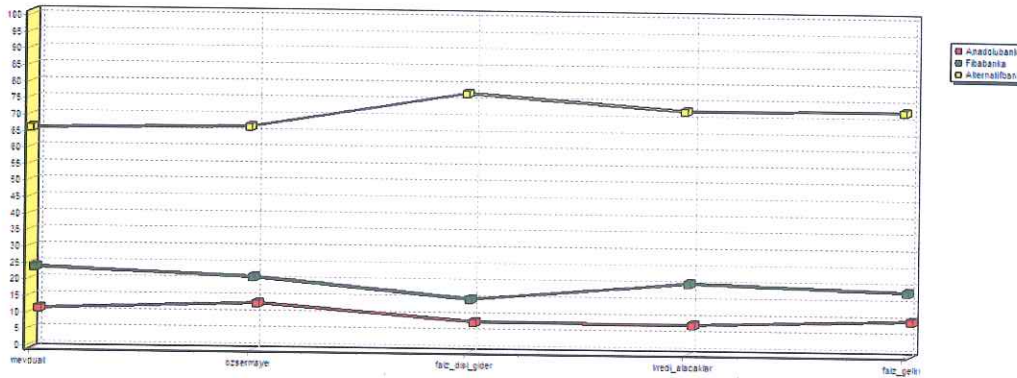
Şekil 3.76. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

TEB referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.77.'de sunulmuştur. Buna göre TEB verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 16, özsermaye girdisini 14, faiz dışı gider girdisini 10 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 16, faiz geliri çıktısını 14 birim üretmiştir.

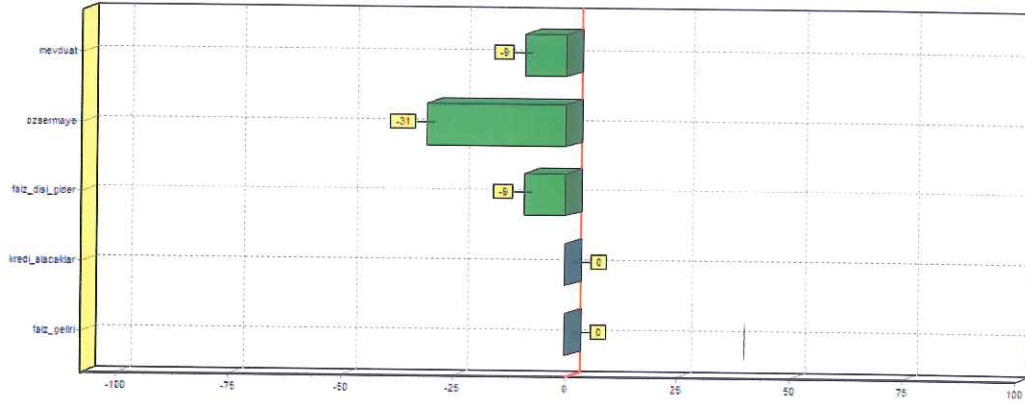
Şekil 3.77. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

TEB referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.78.'de sunulmuştur.

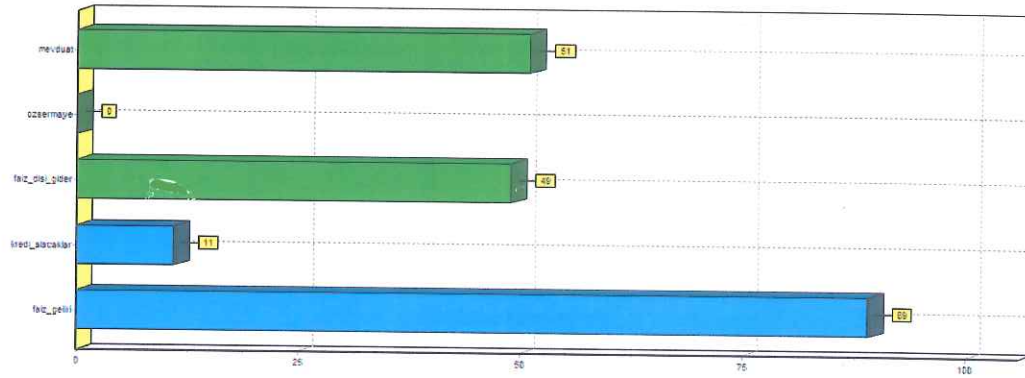

Şekil 3.78. TEB 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Akbank 2010 yılında 95,05, 2011 yılında 88,64 2012 yılında 83,43, 2013 88,98, 2014 yılında 95,10 ve 2015 yılında 90,11 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. Akbank için 2015 yılında Anadolubank, Fibabank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Akbank 2015 yılında elde ettiği 90,11 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %9 oranında, özsermaye girdisini ise % 31 oranında ve faiz dışı gider girdisini %9 azaltmalıdır. Akbank potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.79.'de sunulmuştur. Akbank için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.80.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %51, faiz dışı gider girdisi %49, kredi alacaklar çıktısı %11, faiz geliri için %89 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

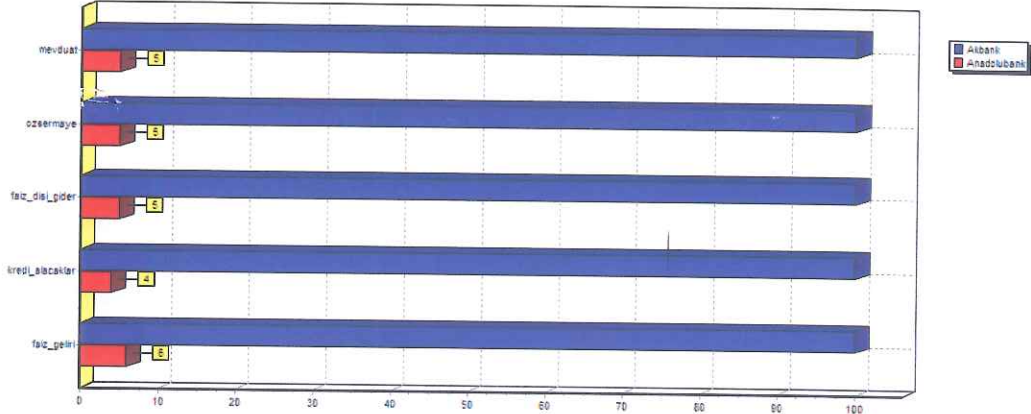

Şekil 3.79. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

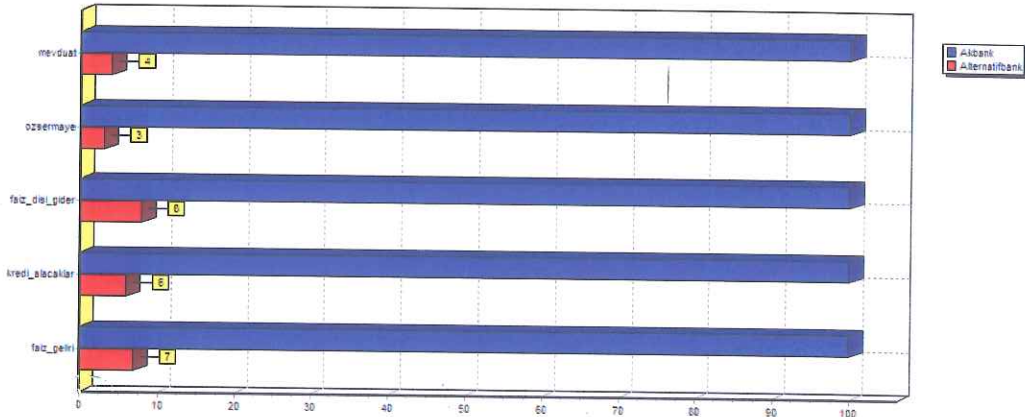
Şekil 3.80. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Akbank referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.81.'de sunulmuştur. Buna göre Akbank verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank'ın mevduat girdisini 5, özsermaye girdisini 5, faiz dışı gider girdisini 5 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank Bankası'nın kredi alacaklar çıktısını 4, faiz geliri çıktısını 6 birim üretme başarısını göstermiştir.

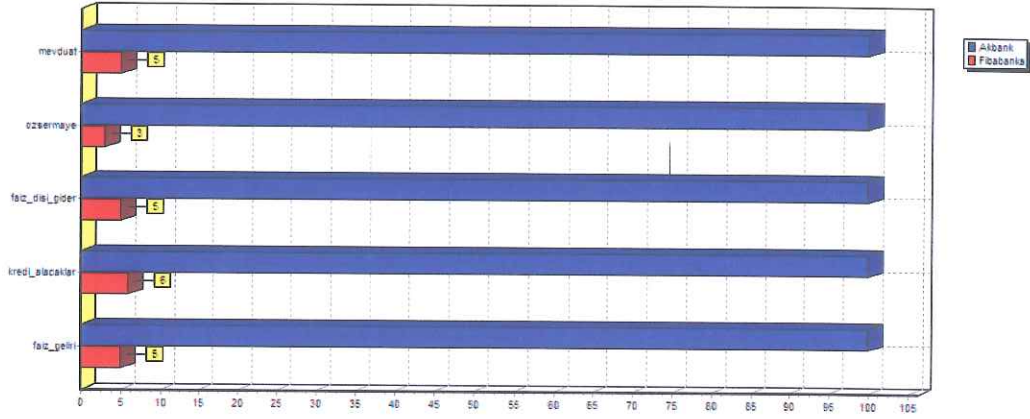
Şekil 3.81. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

Akbank referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.82.'de sunulmuştur. Buna göre Akbank verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 4, özsermaye girdisini 3, faiz dışı gider girdisini 8 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 6, faiz geliri çıktısını 7 birim üretmiştir.

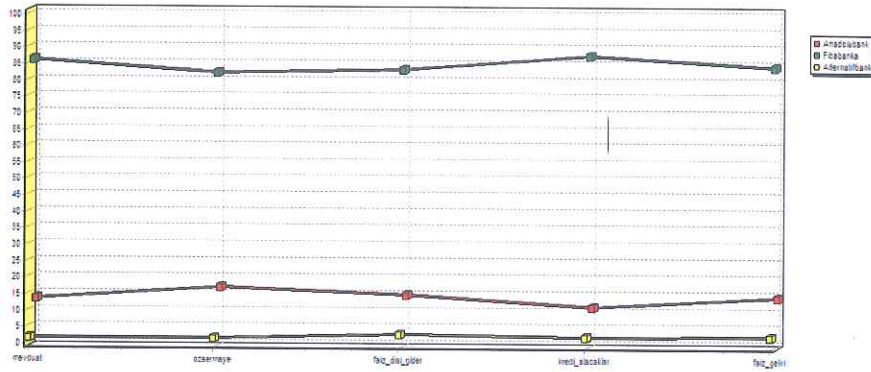
Şekil 3.82. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Akbank referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.83.'de sunulmuştur. Buna göre Akbank verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 5, özsermaye girdisini 3, faiz dışı gider girdisini 5 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 6, faiz geliri çıktısını 5 birim üretmiştir.

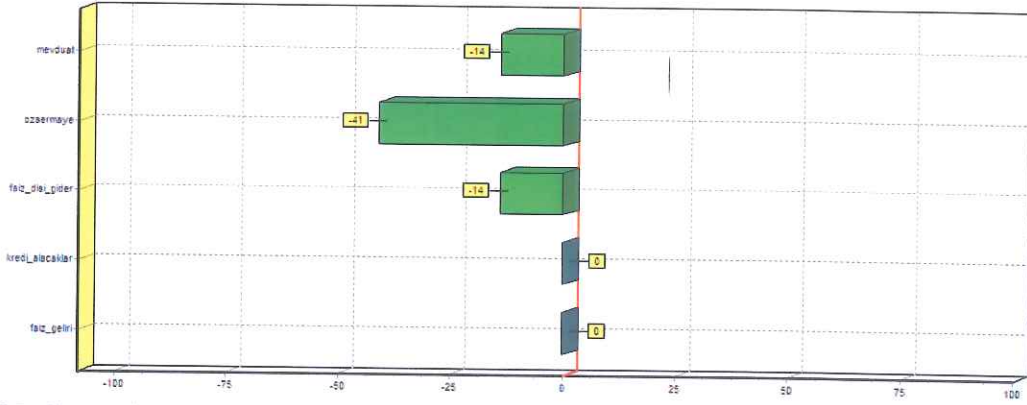
Şekil 3.83. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Akbank referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.84.'da sunulmuştur.

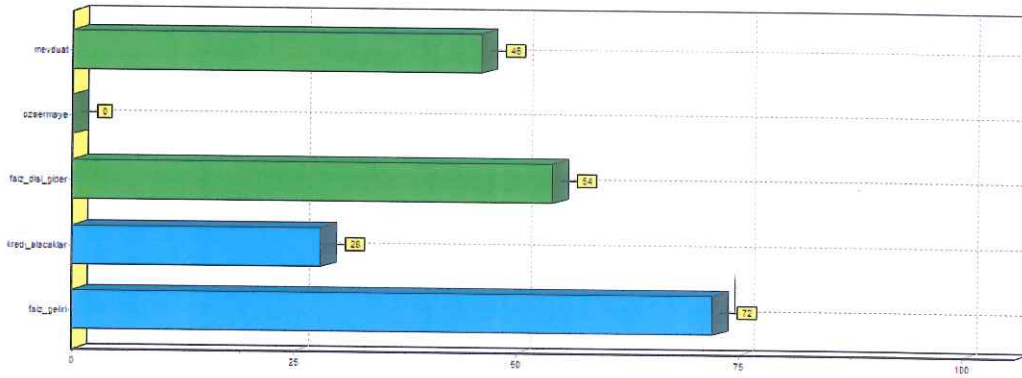

Şekil 3.84. Akbank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Garanti Bankası 2010 yılında 90,21, 2011 yılında 86,08 2012 yılında 83,93, 2013 87,39 2014 yılında 80,10 ve 2015 yılında 85,72 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. Garanti Bankası için 2015 yılında ICBC, Fibabank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Garanti Bankası 2015 yılında elde ettiği 85,72 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %14 oranında, özsermaye girdisini ise % 41 oranında ve faiz dışı gider girdisini %14 azaltmalıdır. Garanti Bankası potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.85.'de sunulmuştur. Garanti Bankası için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.86.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %46, faiz dışı gider girdisi %54, kredi alacaklar çıktısı %28, faiz geliri için %72 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

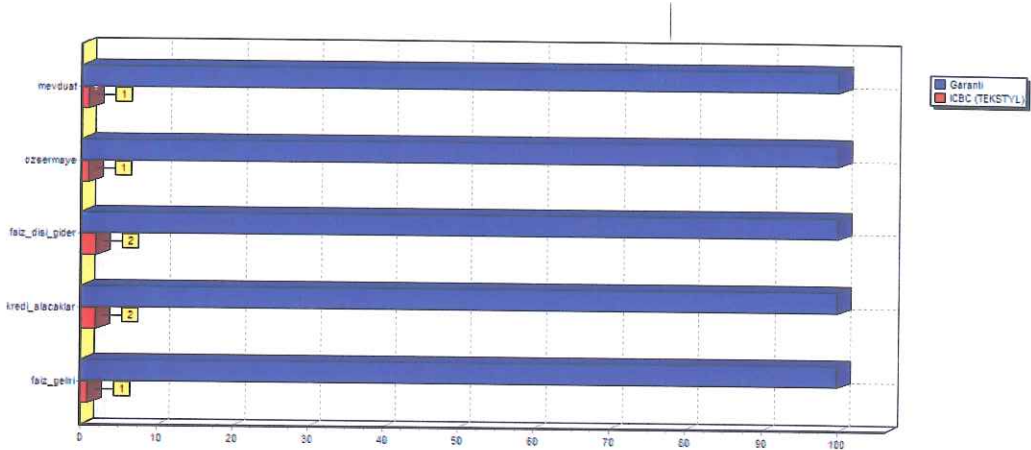

Şekil 3.85. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

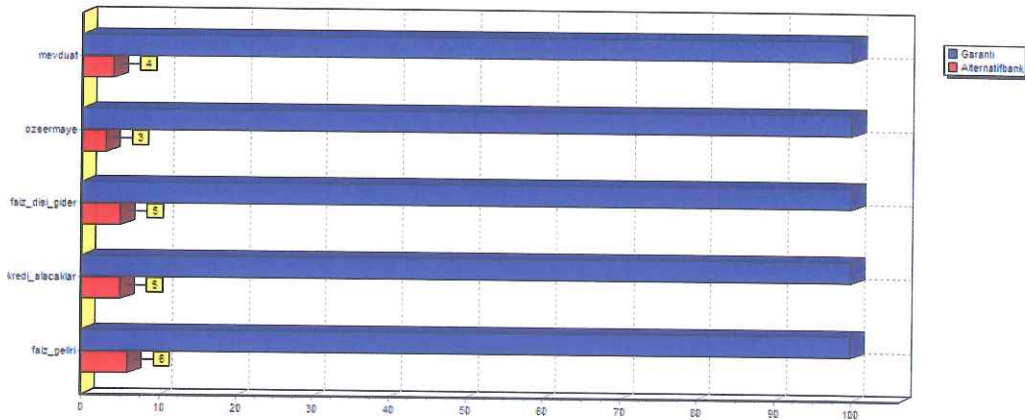
Şekil 3.86. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.

Garanti Bankası referans kümesinde yer alan ICBC ile kıyaslaması Şekil 3.87.'de sunulmuştur. Buna göre Garanti Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, ICBC'nin mevduat girdisini 1, özsermaye girdisini 1, faiz dışı gider girdisini 2 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil ICBC'nin kredi alacaklar çıktısını 2, faiz geliri çıktısını 1 birim üretme başarısını göstermiştir.

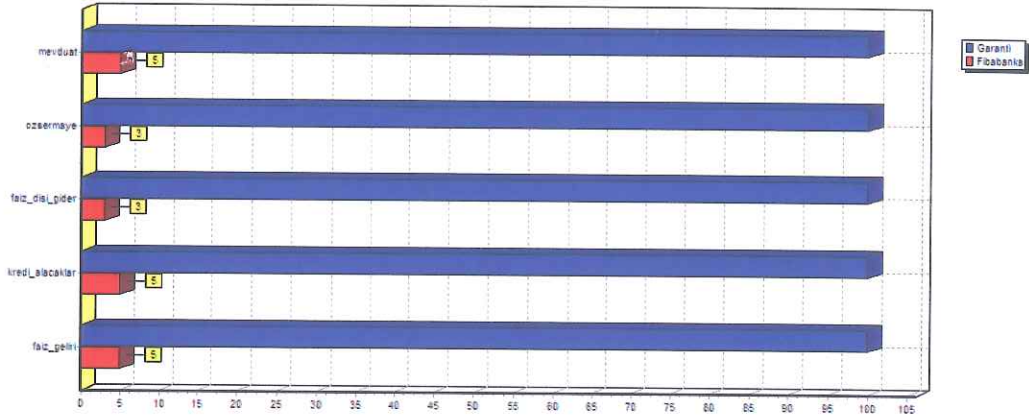
Şekil 3.87. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre İcbc Bank ile referans kıyaslaması.

Garanti Bankası referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.88.'de sunulmuştur. Buna göre Garanti Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 4, özsermaye girdisini 3, faiz dışı gider girdisini 5 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 5, faiz geliri çıktısını 6 birim üretmiştir.

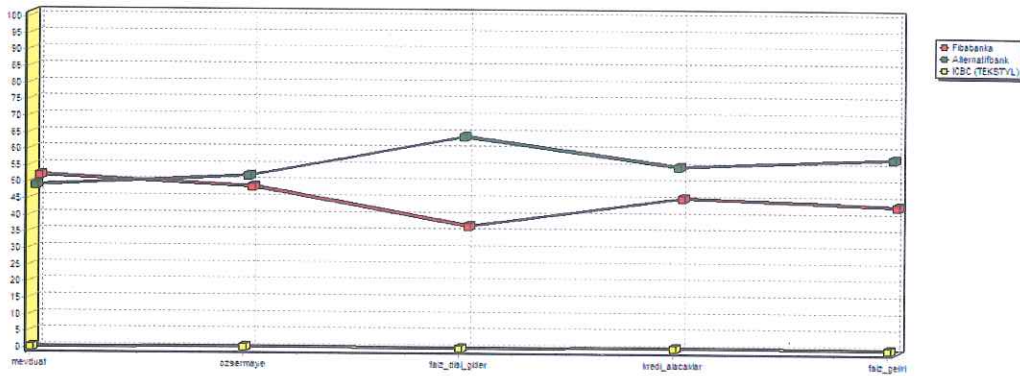
Şekil 3.88. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Garanti Bankası referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.89.'de sunulmuştur. Buna göre Garanti Bankası verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 5, özsermaye girdisini 3, faiz dışı gider girdisini 3 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 5, faiz geliri çıktısını 5 birim üretmiştir.

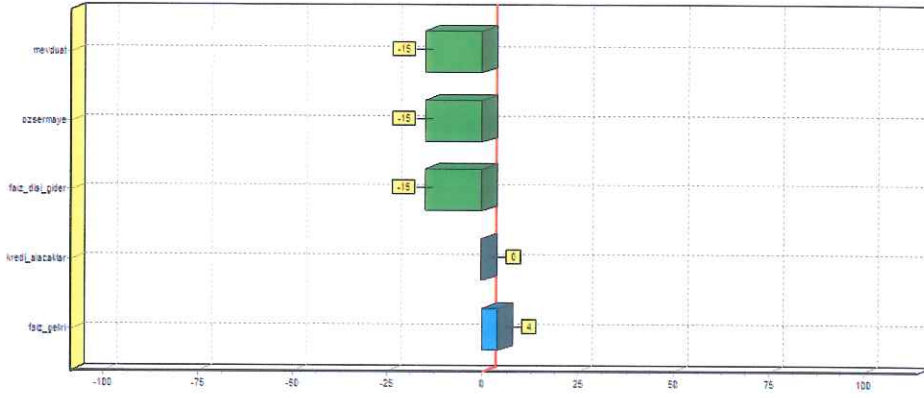
Şekil 3.89. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Garanti Bankası referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.90.'da sunulmuştur.

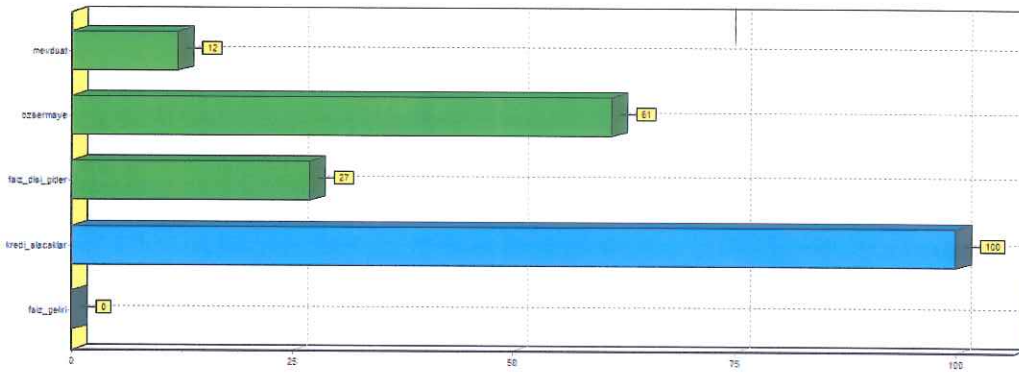

Şekil 3.90. Garanti Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Kuveyt Türk Bankası 2010 yılında 92.85, 2011 yılında 88.64 2012 yılında 82,11, 2013 78,59 2014 yılında 75,96 ve 2015 yılında 84,33 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. Kuveyt Türk için 2015 yılında Albaraka Türk, Fibabank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Kuveyt Türk Bankası 2015 yılında elde ettiği 84,33 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %15 oranında, özsermaye girdisini ise % 15 oranında ve faiz dışı gider girdisini %15 azaltmalıdır. Aynı zamanda faiz geliri çıktısını %4 arttırmalıdır. Kuveyt Türk Bankası potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.91.'de sunulmuştur. Kuveyt Türk Bankası için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.92.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %12, faiz dışı gider girdisi %61, kredi alacaklar çıktısı %27, kredi alacaklar için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

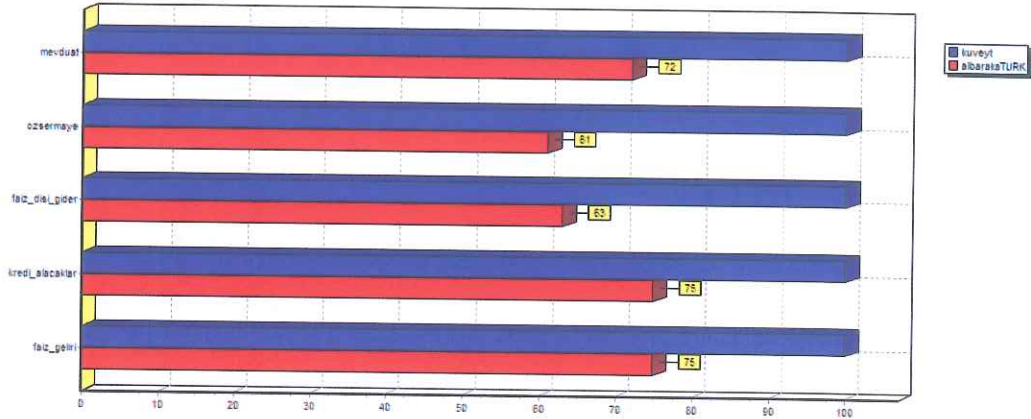

Şekil 3.91. Kuveyt Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

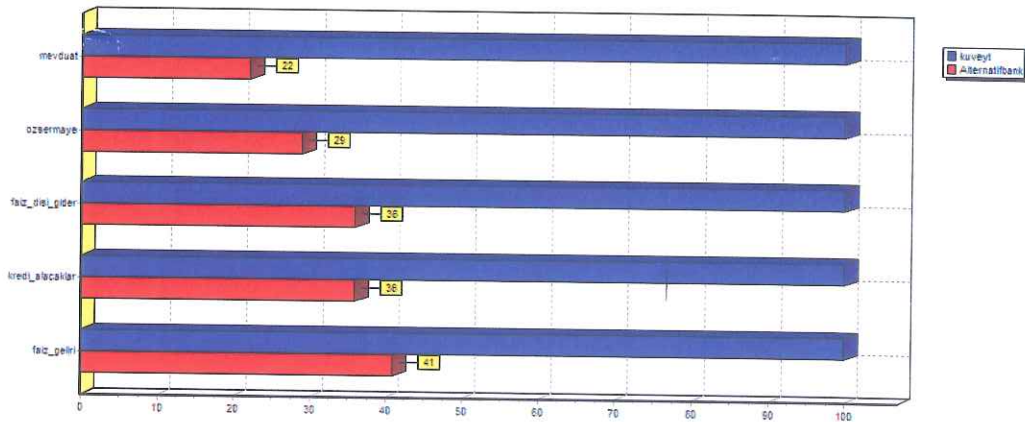
Şekil 3.92. Kuveyt Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Kuveyt Türk Bankası referans kümesinde yer alan Albaraka Türk ile kıyaslaması Şekil 3.93.'de sunulmuştur. Buna göre Kuveyt Türk Bankasının verileri kullanım oranı 100 iken, Albaraka Türk'ün mevduat girdisini 72, özsermaye girdisini 61, faiz dışı gider girdisini 63 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Albaraka Türk'ün kredi alacaklar çıkıtısını 75, faiz geliri çıkıtısını 75 birim üretme başarısını göstermiştir.

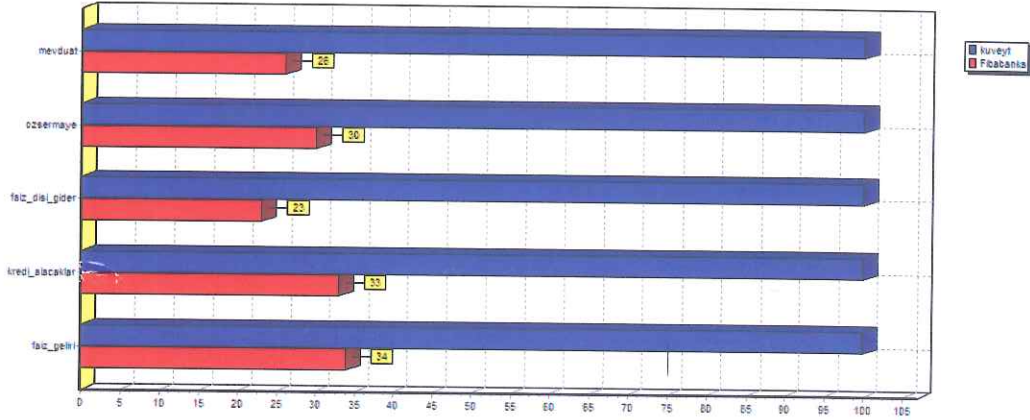
Şekil 3.93. Kuveyt Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Albaraka Türk ile referans kıyaslaması.

Kuveyt Türk Bankasının referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.94.'de sunulmuştur. Buna göre Kuveyt Türk Bankasının verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 22, özsermaye girdisini 29, faiz dışı gider girdisini 36 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 36, faiz geliri çıktısını 41 birim üretmiştir.

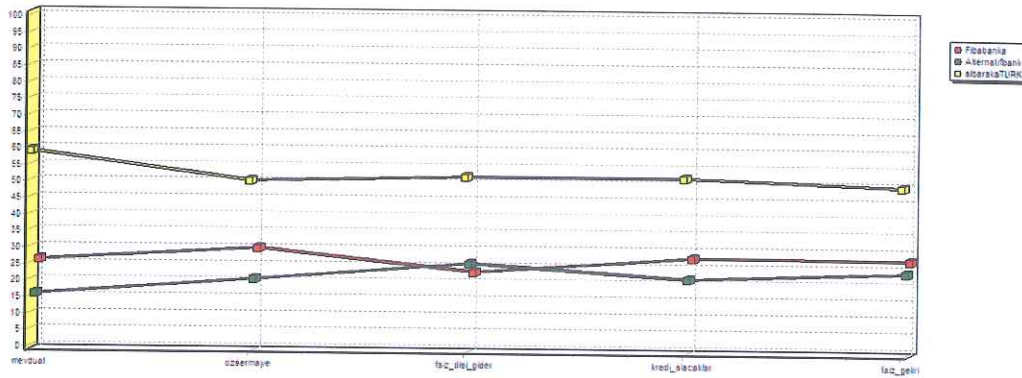
Şekil 3.94. Kuveyt Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Kuveyt Türk Bankasının referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.95.'de sunulmuştur. Buna göre Kuveyt Türk Bankasının verileri kullanım oranı 100 iken Fibabank'ın mevduat girdisini 26, özsermaye girdisini 30, faiz dışı gider girdisini 23 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 33, faiz geliri çıktısını 34 birim üretmiştir.

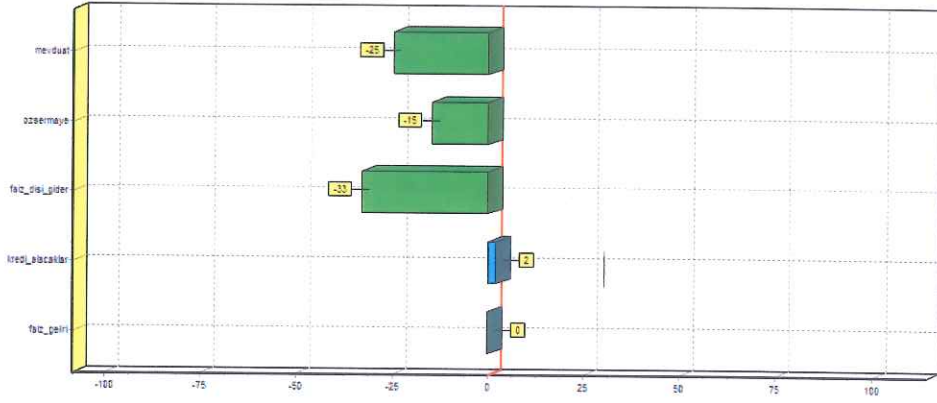
Şekil 3.95. Kuveyt Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Kuveyt Türk Bankasının referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.96.'da sunulmuştur.

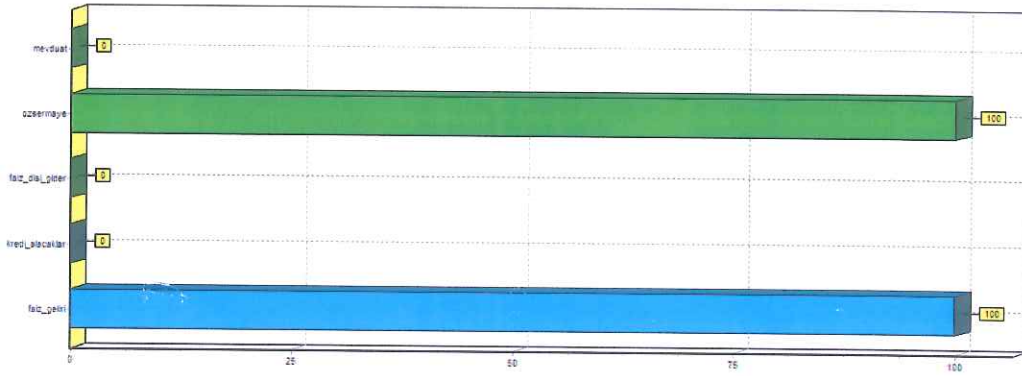

Şekil 3.96. Kuveyt Türk 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

HSBC Bankası 2010 yılında 82,97, 2011 yılında 91,25, 2012 yılında 86,69, 2013 83,07 2014 yılında 77,90 ve 2015 yılında 84,06 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. HSBC için 2015 yılında Alternatifbank referans kümesini oluşturmuştur. HSBC Bankası 2015 yılında elde ettiği 84,06 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %25 oranında, özsermaye girdisini ise % 15 oranında ve faiz dışı gider girdisini %33 azaltmalıdır. Aynı zamanda kredi alacaklar çıktısını %2 arttırmalıdır. HSBC Bankası potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.97.'de sunulmuştur. HSBC Bankası için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.98.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için, özsermaye girdisi %100, faiz geliri %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

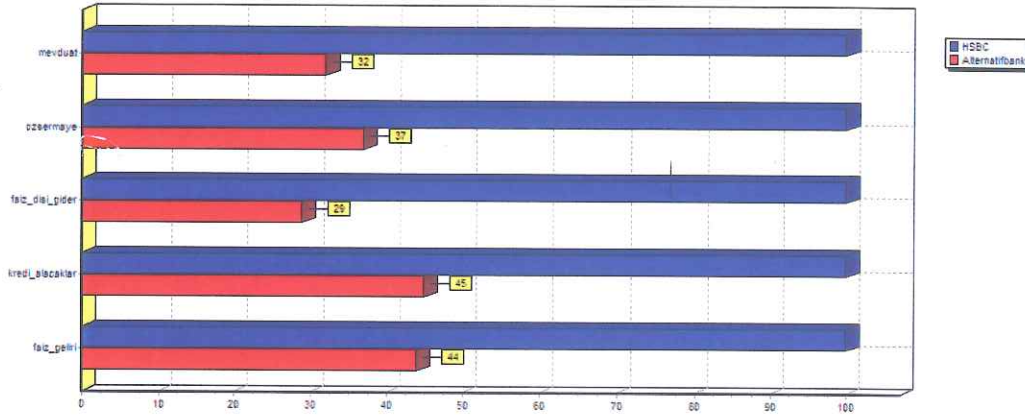

Şekil 3.97. HSBC 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

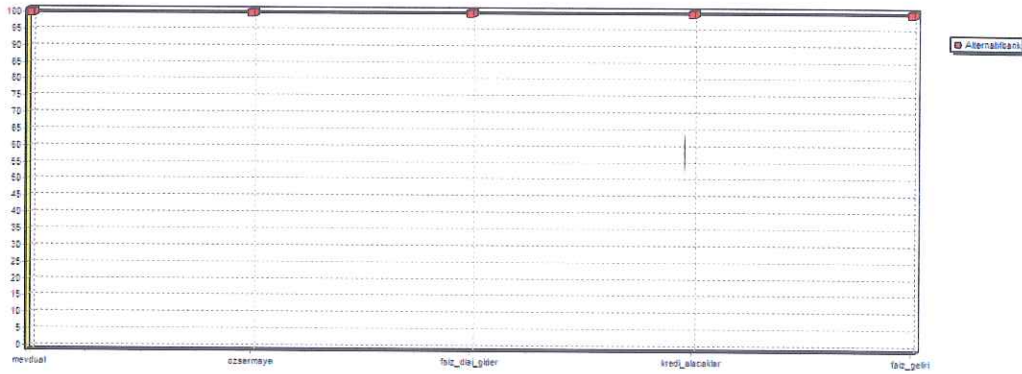
Şekil 3.98. HSBC 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

HSBC Bankası referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.99.'de sunulmuştur. Buna göre HSBC Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 32, özsermaye girdisini 37, faiz dışı gider girdisini 29 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 45, faiz geliri çıktısını 44 birim üretmiştir.

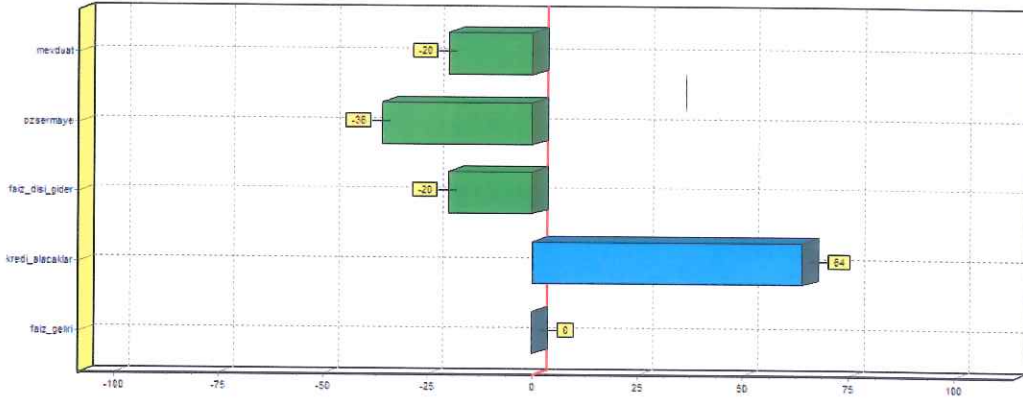
Şekil 3.99. HSBC 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

HSBC Bankası referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.100.'da sunulmuştur.

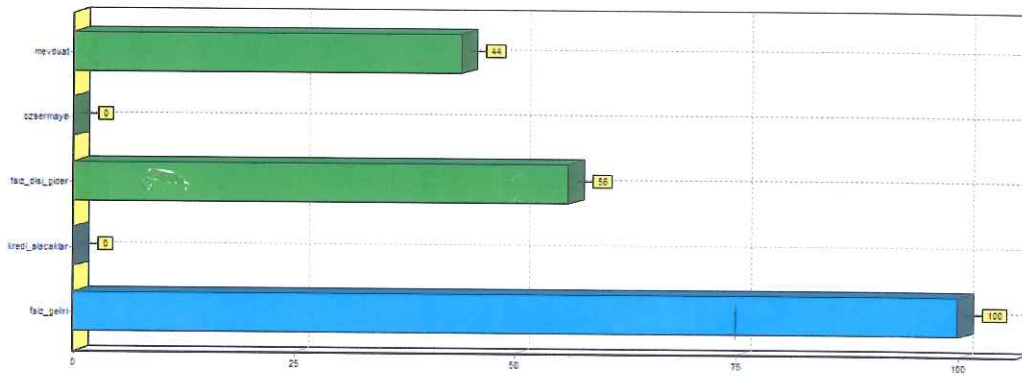

Şekil 3.100. HSBC 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Citibank 2010 yılında 66,11, 2011 yılında 70,71, 2012 yılında 68,97, 2013 71,64, 2014 yılında 82,55 ve 2015 yılında 79,06 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. Citibank için 2015 yılında AnadoluBank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Citibank 2015 yılında elde ettiği 79,06 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %20 oranında, özsermaye girdisini ise % 36 oranında ve faiz dışı gider girdisini %20 azaltmalıdır. Ayrıca kredi alacaklar çıktısı %64 arttırılmalıdır. Citibank potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.101.'de sunulmuştur. Citibank için girdi/çıktı katkı oranları Şekil 3.102.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %44, faiz dışı gider girdisi %56, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

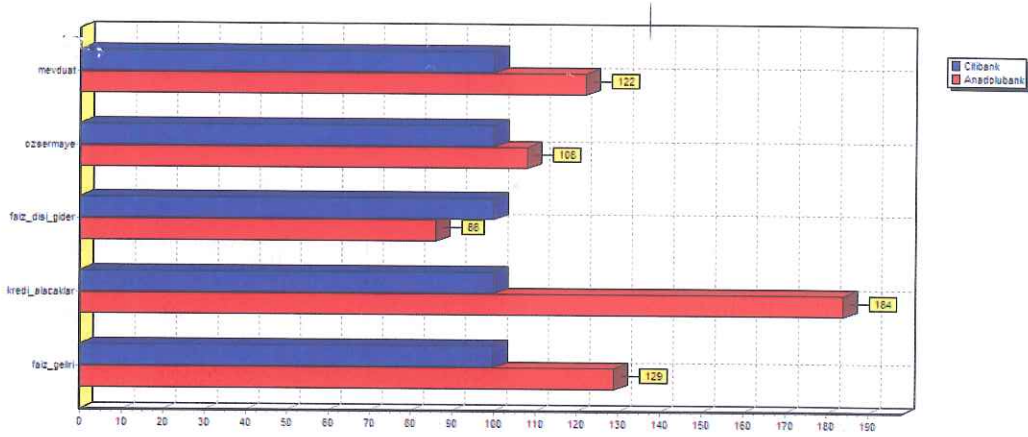

Şekil 3.101. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

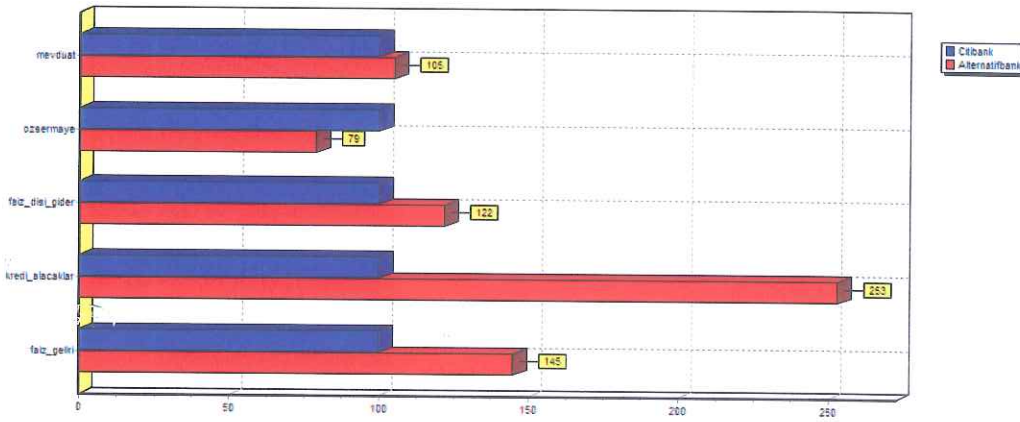
Şekil 3.102. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkıtı katkı oranları.

Citibank referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.103.'de sunulmuştur. Buna göre Citibank verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank'ın mevduat girdisini 122, özsermaye girdisini 108, faiz dışı gider girdisini 86 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank Bankası'nın kredi alacaklar çıktısını 184, faiz geliri çıktısını 129 birim üretme başarısını göstermiştir.

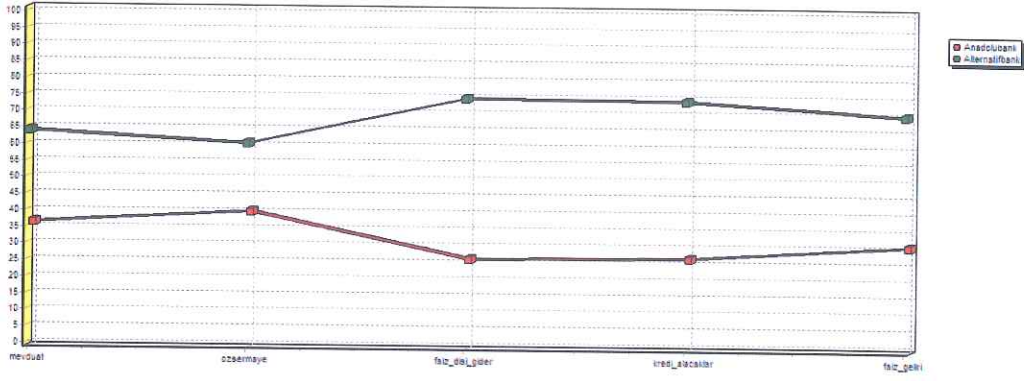
Şekil 3.103. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre AnadoluBank ile referans kıyaslaması.

Citibank referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.104.'de sunulmuştur. Buna göre Citibank verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 105, özsermaye girdisini 79, faiz dışı gider girdisini 122 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 253, faiz geliri çıktısını 145 birim üretmiştir.

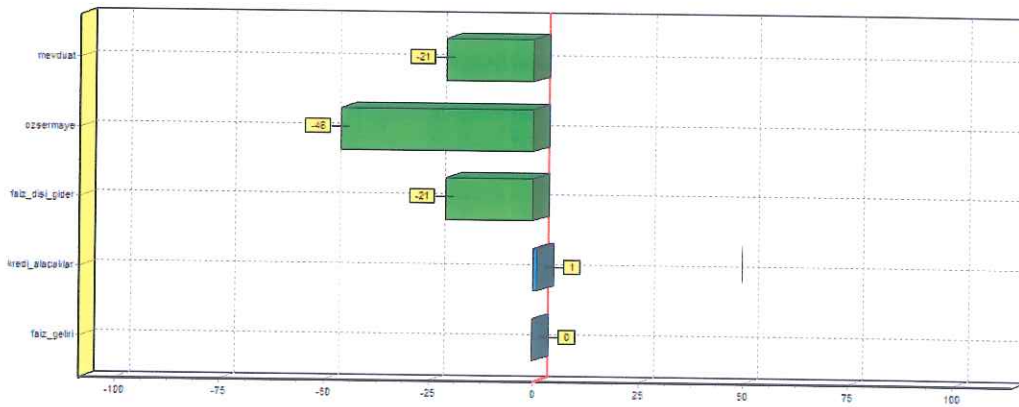
Şekil 3.104. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Citibank referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.105.'de sunulmuştur.

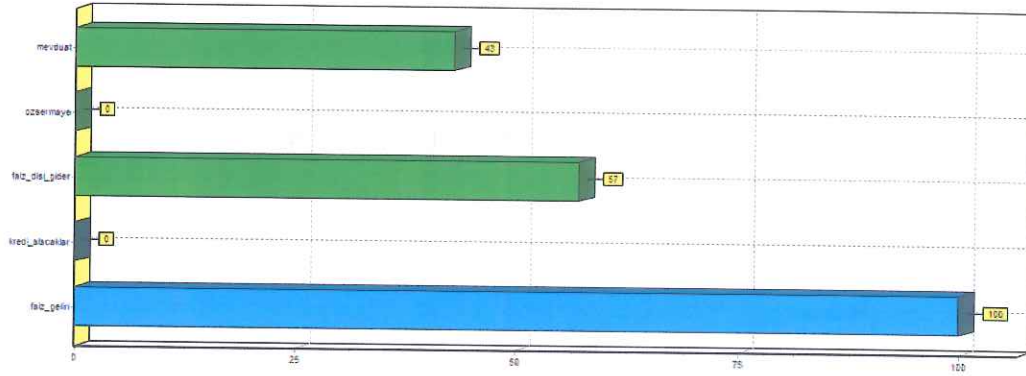

Şekil 3.105. Citibank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Turkish Bank 2010 yılında 65,35, 2011 yılında 63,07, 2012 yılında 50,98, 2013 64,19, 2014 yılında 80,60ve 2015 yılında 78,75 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. Turkish Bank için 2015 yılında Anadolubank ve Alternatifbank referans kümesini oluşturmuşlardır. Turkish Bank 2015 yılında elde ettiği 78,75 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %21 oranında, özsermaye girdisini ise % 46 oranında ve faiz dışı gider girdisini %21 azaltmalıdır. Ayrıca kredi alacaklar çıktısı %1 arttırılmalıdır. Turkish Bankası potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.106.'de sunulmuştur. Turkish Bankası için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.107.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için mevduat %43, faiz dışı gider girdisi %57, faiz geliri için %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

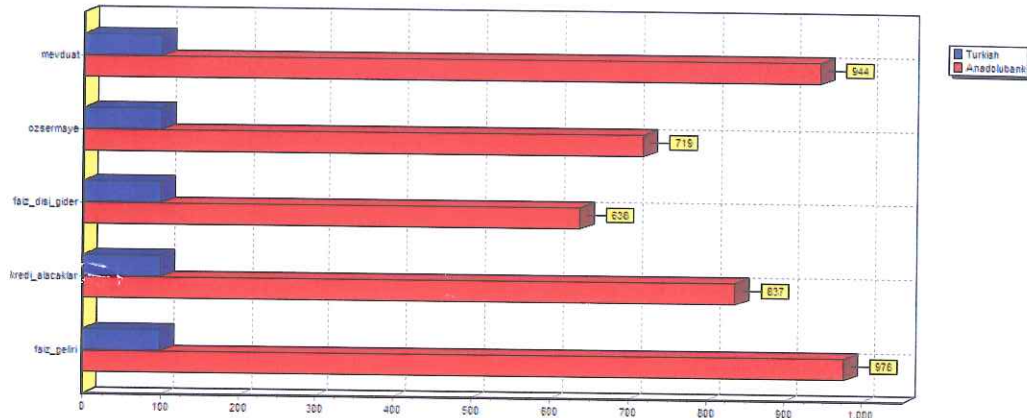

Şekil 3.106. Turkish Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

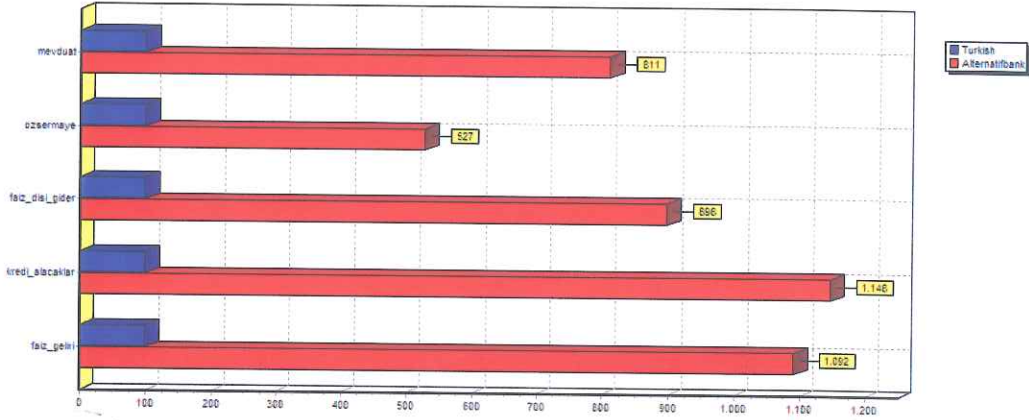
Şekil 3.107. Turkish Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıkı katkı oranları.

Turkish Bankası referans kümesinde yer alan Anadolubank ile kıyaslaması Şekil 3.108.'de sunulmuştur. Buna göre Turkish Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, Anadolubank'ın mevduat girdisini 944, özsermaye girdisini 719, faiz dışı gider girdisini 638 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Anadolubank Bankası'nın kredi alacaklar çıktısını 837, faiz geliri çıktısını 978 birim üretme başarısını göstermiştir.

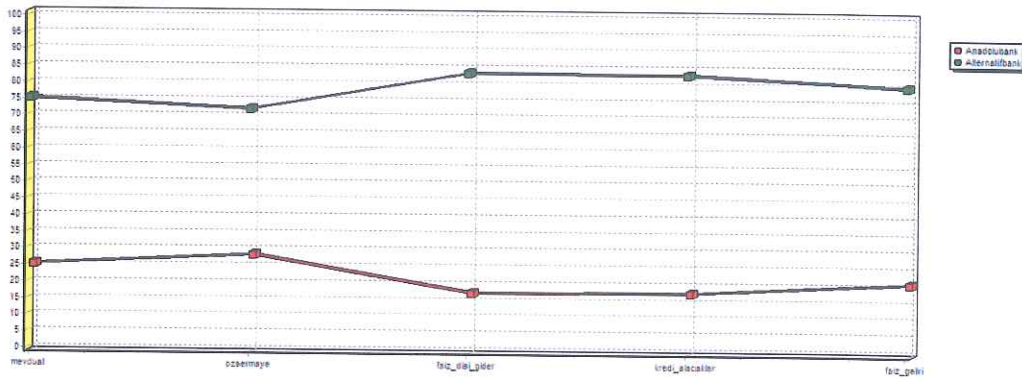
Şekil 3.108. Turkish Bank 2015 Yılı Ekonomik Etkinlik Analizine Göre Anadolubank İle Referans Kıyaslaması.

Turkish Bankası referans kümesinde yer alan Alternatifbank ile kıyaslaması Şekil 3.109.'de sunulmuştur. Buna göre Turkish Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, Alternatifbank'ın mevduat girdisini 811, özsermaye girdisini 527, faiz dışı gider girdisini 898 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Alternatifbank'ın kredi alacaklar çıktısını 1148, faiz geliri çıktısını 1092 birim üretmiştir.

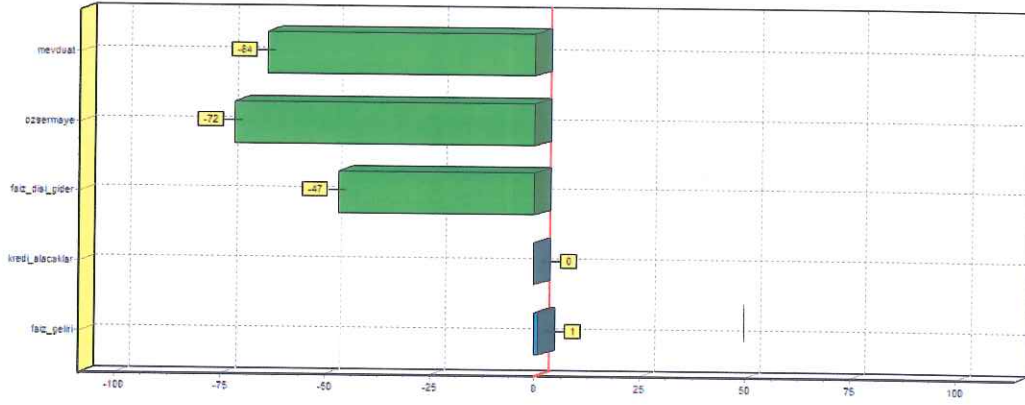
Şekil 3.109. Turkish Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Alternatifbank ile referans kıyaslaması.

Turkish Bankası referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.110.'da sunulmuştur.

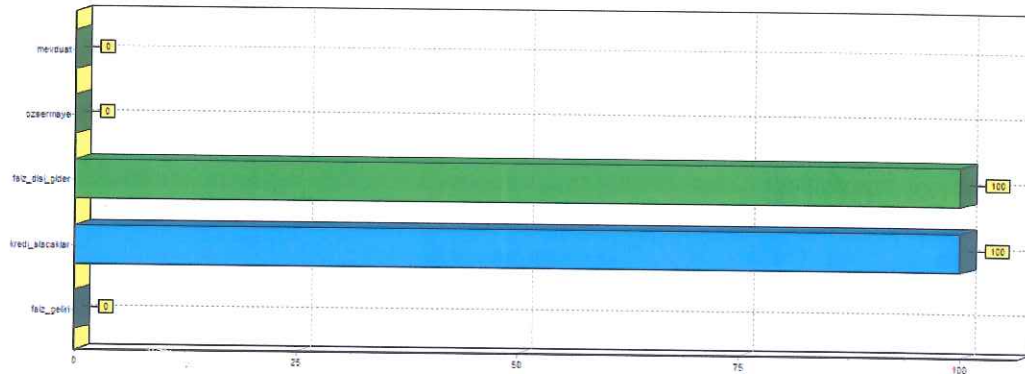

Şekil 3.110. Turkish Bank 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

Araptürk Bankası 2010 yılında 100, 2011 yılında 53,85, 2012 yılında 57,15, 2013 73,70, 2014 yılında 63,31 ve 2015 yılında 52,00 skorları etkin değerlere ulaşamamıştır. 2011 yılından itibaren skorlarda düşüş izlenmiştir. Sadece 2010 yılında etkinliğe ulaşmıştır. Araptürk Bankası için 2015 yılında Fibabank referans kümesini oluşturmuştur. Araptürk Bankası 2015 yılında elde ettiği 52,00 etkinlik skoru ile etkin bankalar arasına girebilmek için mevduat girdisini %64 oranında, özsermaye girdisini ise % 72 oranında ve faiz dışı gider girdisini %47 azaltmalıdır. Ayrıca faiz geliri çıktısı %1 arttırılmalıdır. Araptürk Bankası potansiyel iyileştirme grafiği Şekil 3.111.'de sunulmuştur. Araptürk Bankası için girdi/çıkıtı katkı oranları Şekil 3.112.'de sunulmuştur, buna göre katkılar girdiler için faiz dışı gider girdisi %100, kredi alacaklar %100 çıktılar oranında gerçekleşmiştir.

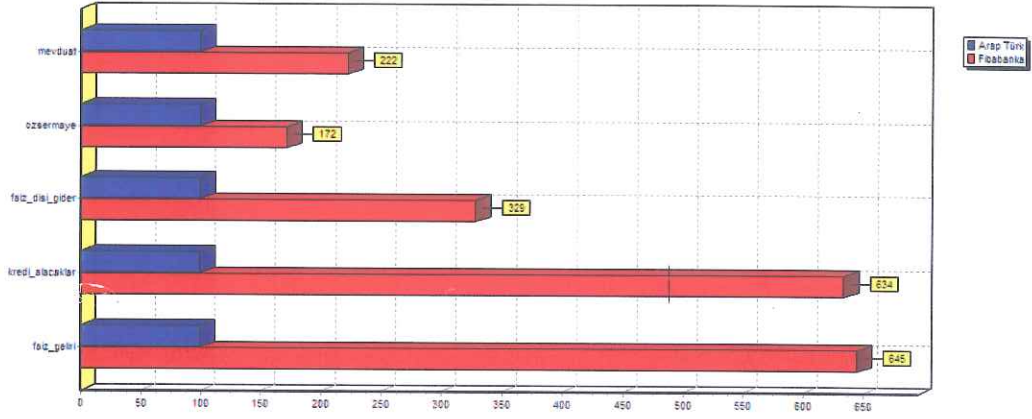

Şekil 3.111. Araptürk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi potansiyel iyileştirme oranları.

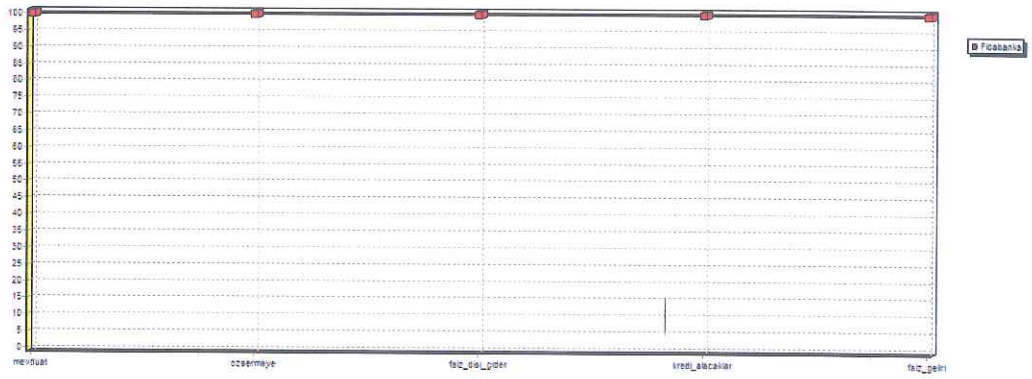
Şekil 3.112. Araptürk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi girdi/çıktı katkı oranları.

Araptürk Bankası referans kümesinde yer alan Fibabank ile kıyaslaması Şekil 3.113.'de sunulmuştur. Buna göre Araptürk Bankası verileri kullanım oranı 100 iken, Fibabank'ın mevduat girdisini 222, özsermaye girdisini 172, faiz dışı gider girdisini 329 birim kullandığı anlaşılmaktadır. Buna mukabil Fibabank'ın kredi alacaklar çıktısını 634, faiz geliri çıktısını 645 birim üretme başarısını göstermiştir.

Şekil 3.113. Araptürk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizine göre Fibabank ile referans kıyaslaması.

Arap Türk Bankası referans kümesinde yer alan bankaların her bir girdi ve çıktılar için referans katkıları Şekil 3.114.'da sunulmuştur.

Şekil 3.114. Araptürk Bankası 2015 yılı ekonomik etkinlik analizi referans katkıları.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Çalışmanın birinci bölümünde bankacılıkla ilgili genel bilgiler ve kavramlara yer verilmiştir. Bankalar hakkında genel bilgiler verildikten sonra ise banka türleri ve işleyişleri hakkında bilgilere yer verilmiştir. Ön bilgileri verilen banka türlerinden ticari bankacılık ve katılım bankacılığı detaylı olarak incelenmiş ve Türkiye’de faaliyet gösteren bankalar tanıtılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde, çalışmada kullanılan analiz yöntemi olan veri zarflama analizi hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Veri zarflama analizi yönteminin yapısı ve analiz modellerini açıklanmıştır. Veri zarflama analizinin yöntemleri olan ve kurucuları Charnes, Cooper ve Rhodos’un modeli CCR ile Banker, Charnes ve Cooper’un modeli olan BCC modelleri tanıtılmıştır. Ayrıca veri zarflama analizinin kullanıldığı alanlar, uygulanış aşamaları ile yöntemin güçlü ve zayıf taraflarından bahsedilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, Türkiye’de faaliyet gösteren 21 ticari ve 3 katılım bankasının performansları karşılaştırılarak, kullanılan girdilerin çıktılara çevrilebilme sürecini tam etkin bir şekilde sağlayıp sağlayamadıklarını belirlemek ve tam etkin olmayan bankaların tam etkin olmaları için ihtiyaç duydukları önerilerde bulunulmuştur.

Yine bu bölümde kullanılan 3 girdi ve 2 çıktı ile birlikte Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların, girdilerini hangi etkinlikte çıktılara dönüştürebildikleri belirlenmiştir. Bu etkinlikler belirlendikten sonra bankaların etkinlik skorları karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Çalışmanın dördüncü ve son bölümünde ise yapılan analizler sonucunda 2010-2015 yıllarını kapsayacak şekilde 6 yıllık değerlendirmeler ve öneriler yapılmıştır. Frontier Analyst paket programı kullanılarak, veri zarflama analizinin 2 ayrı yöntemi olan CCR ve BCC modeli kullanılmıştır. BCC modeli ile yapılan analizler sonucunda etkin banka sayısı artmıştır. 2010-2014 yıllarında mevcut durumlar belirlenirken, 2015 yılında yapılan analizler ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Ayrıca etkin olmayan bankalar için, etkin bankaların hangilerinin ne sıklıkla referans oldukları belirlenmiştir ve etkin olmayan bankaların referans bankalarla karşılaştırılarak etkin olan bankalar arasına girebilmeleri amacıyla hangi girdilerini ne oranda azaltmaları gerektiği veya hangi çıktıların ne oranda arttırılmaları gerektiği belirtilmiştir.

CCR yönteminde, belirlenen veriler kullanıldığında analiz sonuçlarına göre 6 yılın tümünde etkin bankaların sayısı sadece 1 iken, analizlerin BCC yöntemiyle yapıldığında bu sayının 8'e yükseldiği belirlenmiştir.

Analizde CCR ve BCC yöntemiyle elde edilen analiz sonuçlarında tam etkin olan ve tam etkin olamayan bankalar belirlenmiştir. BCC yönteminde etkinlik analizi skorlarının hesaplanmasında girdi ve çıktılarının ağırlıklandırılmasında sağladığı esneklik sebebiyle, CCR yöntemine göre daha fazla bankanın tam etkin sonuçlar elde etmesine sebep olmuştur.

Bankaların yıllara göre CCR ve BCC etkinlik analizleri CCR yöntemiyle yapılan analiz sonucuna göre çalışılan altı yılda da ekonomik performans açısından etkin olabilen banka sadece Alternatifbank' tır. Diğer 23 banka ise tam etkin olamamışlardır.

BCC yöntemiyle yapılan analiz sonucuna göre ise, söz konusu yıllarda tam etkin olmayı başaran bankaların sayısı 8'e yükselmiştir. Bu bankalar; Alternatifbank, Fibabank, Finansbank, ING Bank, İş Bankası, Turkish Bank, Vakıfbank ve Ziraat Bankası'dır.

Alternatifbank, hem CCR yöntemiyle hem de BCC yöntemiyle tüm yıllarda tam etkin olabilmeyi başarabilen tek banka olmuştur. Citibank ve HSBC Bank ise her iki analiz yöntemine göre söz konusu yıllar içerisinde tam etkinlik skorunu hiç yakalayamamışlardır.

2010 yılında CCR yöntemine göre Alternatifbank, Albarakatürk, Araptürk, Halk Bankası, ING Bank, TEB, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplam 8 banka tam etkin olmuştur. Diğer 16 banka ise tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

BCC yönteminde ise Alternatifbank, Albarakatürk, Akbank, Araptürk, Denizbank, Fibabank, Finansbank, Garanti Bankası, Halk Bankası, ING Bank, İş Bankası, Turkish Bank, TEB, Yapı Kredi, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplamda 16 banka etkin olurken, diğer 8 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

2011 yılında CCR yöntemine göre Alternatifbank, Fibabank, Finansbank, ING Bank, Şekerbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplam 6 banka tam etkin olmuştur. Diğer 18 banka ise tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

BCC yönteminde ise Alternatifbank, Anadolubank, Akbank, Fibabank, Finansbank, Garanti Bankası, Halk Bankası, ING Bank, İş Bankası, Kuveyttürk, Şekerbank, Turkish Bank, Yapı Kredi, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplamda 15 banka etkin olurken, diğer 9 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

2012 yılında CCR yöntemine göre Alternatifbank, Fibabank, ING Bank olmak üzere toplam 3 banka tam etkin olmuştur. Diğer 21 banka ise tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

BCC yönteminde ise Alternatifbank, Albarakatürk, Akbank, Denizbank, Fibabank, Finansbank, Garanti Bankası, ING Bank, İş Bankası, Kuveyttürk, Turkish Bank, TEB, Yapı Kredi, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplamda 15 banka etkin olurken, diğer 9 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

2013 yılında CCR yöntemine göre Alternatifbank, Fibabank, ING Bank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplam 4 banka tam etkin olmuştur. Diğer 20 banka ise tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

BCC yönteminde ise Alternatifbank, Denizbank, Fibabank, Finansbank, Garanti Bankası, ING Bank, İş Bankası, Turkish Bank, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplamda 10 banka etkin olurken, diğer 14 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

2014 yılında CCR yöntemine göre Alternatifbank, Albarakatürk, Fibabank ve ING Bank olmak üzere toplam 4 banka tam etkin olmuştur. Diğer 20 banka ise tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

BCC yönteminde ise Alternatifbank, Albarakatürk, Akbank, Denizbank, Fibabank, Finansbank, Garanti Bankası, Halk Bankası, ING Bank, İş Bankası, Turkish Bank, TEB, Yapı Kredi, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplamda 15 banka etkin olurken, diğer 9 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

2015 yılında CCR yöntemine göre Alternatifbank, Anadolubank, Albarakatürk, Fibabank, ICBC Bank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplam 6 banka tam etkin olmuştur. Diğer 18 banka ise tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

BCC yönteminde ise Alternatifbank, Anadolubank, Albarakatürk, Fibabank, Finansbank, Halk Bankası, ICBC Bank, ING Bank, İş Bankası, Türkiye Finans Bankası, Turkland Bank, Turkish Bank, TEB, Yapı Kredi, Vakıfbank ve Ziraat Bankası olmak üzere toplamda 16 banka etkin olurken, diğer 8 banka tam etkinlik skoruna ulaşamamıştır.

Yapılan analiz sonucunda tam etkin olamayan bankalar için referans kümeleri oluşturulmuştur. Oluşturulan referans kümeleri sonucunda tam etkin olamayan bankalar için Alternatifbank toplam 95 kez, Fibabank toplam 63 kez, ING Bank toplam 44 kez, Ziraat Bankası toplam 14 kez, Albarakatürk toplam 13 kez, Anadolubank toplam 11 kez, Halk Bankası ve ICBC toplam 4'er kez, Finansbank toplam 3 kez, Vakıfbank ve Şekerbank da toplamda 2'şer kez oluşturulan referans kümelerinde etkinlik skoruna ulaşamamış bankalara referans etmişlerdir.

2010-2015 yıllarında analize konu edilen ekonomik veriler ile ölçeğe göre sabit getiri altında CCR yöntemiyle yapılan veri zarflama analizi sonucunda, tüm yıllar boyunca

Alternatifbank etkin banka olarak 24 banka arasında tespit edilmiştir. Ölçeğe göre değişken getiri altında BCC yöntemiyle analiz yinlendiğinde, yöntemin ölçeğe göre değişken getiri altında sonuç vermesinin sağladığı esneklik nedeniyle Fibabank, Finansbank, ING, İş Bankası, Turkish, Vakıfbank ve Ziraat Bankası da etkin bankalar arasına katılmışlardır.

Çalışmada bazı kısıtlarla karşılaşılmıştır. Çalışmanın konusuna benzer başka bir çalışmada, bu kısıtlar ile karşılaşılmaması için bazı değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur. Bu kapsamda;

1. Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların resmi internet siteleri, BİST, TKBB, TÜİK sitelerinde ticari bankalar ile katılım bankaları için yapılacak çalışmalarda ihtiyaç duyulabilecek her türlü veri bulunulabilmektedir. Ancak verilerin hepsine ulaşamadığı durumlar da olabilmektedir. Bu durumda analiz sonuçlarındaki etkinlik skorlarını olumsuz etkileyebilmektedir.

2. Analiz sonuçları incelendiğinde oraya çıkan sonuçların sadece analizde kullanılan verilerle sınırlı olacağı belirtilebilir. Verilerin değiştirilmesi, bazı verilerin analizden çıkarılması veya analize yeni veriler eklenmesi bankaların etkinlik skorunu etkileyecektir.

3. Çalışmada kullanılan veri zarflama analizinin bir özelliği de statik bir etkinlik analizi olmasıdır. Bu özelliğiyle belirli bir dönem için etkinliğin ortaya çıkarılması ve müteakip dönemde alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi sağlanmalıdır. Fakat çalışmada 6 yıllık verilerle analiz yapılmıştır. Bu durum çalışmanın hacmini genişletmiştir.

4. Çalışmada kullanılan verilerin bazılarında eksiklikler yaşanmıştır. Tüm yıllar için ve bankalar için bulunamayan veriler mevcuttur. Analiz için önemli olan bulunamayan veriler regresyon yöntemi kullanılarak tamamlanmıştır.

5. Analize yeni ve farklı veriler eklenerek farklı sonuçlar elde edilip yorumlanabilir.

6. Analize yeni ve farklı bankalar eklenerek farklı sonuçlar elde edilip yorumlanabilir.

KAYNAKLAR

- Akal, Z. (1993). *İşletmelerde Performans Ölçüm Ve Denetimi: Çok Yönlü Performans Göstergeleri*, MPM Yayınları, No: 473.
- Akgüç, Ö. (1989). *Yüz Soruda Türkiye'de Bankacılık*, Gerçek Yayınevi, İstanbul.
- Akgüç, Ö. (1992). *100 Soruda Bankacılık*, Gerçek Yayınevi, İstanbul.
- Akhan, A. (2010). *Katılım Bankaları İle Mevduat Bankaları Müşteri Odaklarının Karşılaştırılması*, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, s.15.
- Akıncı, A. (1996). *Kalkınma Ve Yatırım Bankacılığının Doğuşu, Gelişimi Ve Uluslararası Boyutta Günümüzde Yaşanan Dönüşümler*, Tkb Araştırma Ve Planlama Müdürlüğü, Ankara.
- Akyol, M., Yavuz, S., Sanisoğlu, S. Alpar, R., ve Etikan, İ. (2003). *Veri Zarflama Analizi (Vza) İle Hastane Verimliliklerinin Ölçülmesi ve Örnek Bir Uygulama*, Ankara.
- Al Baraka Group, (1987). *Al Baraka Group: An Introduction*, Albaraka Grubu Yayını, Cidde, S. 13.
- Al H. (2000). *Bankalar Yeminli Murakıby, Tanzimat'a Kadar Osmanlı Devleti'nde Bankacılık Faaliyetleri, Türkiye'de Bankacılığın Tarihsel Gelişimi*, Active Bankacılık Ve Finans Makaleleri, Denizbank Yayınları, S. 95.
- Altan, M. (2001). *Fonksiyonlar Ve İşlemler Açısından Bankacılık*, Konya.
- Altuğ, O. (2000). *Banka İşlemleri Muhasebesi*, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Altun, D. (2006). *Türk Telekomünikasyon A.Ş. İl Telekom Müdürlüklerinin Etkinlik Ölçümü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 151s.
- Arabacı, N. (2007). *Katılım Bankalarının Türkiye'de Bankacılık Sektöründeki Yeri, İşleyişi Ve Performans Analizi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Finansman Anabilim Dalı , Eskişehir.
- Artun, T. (1983). *İşlevi, Gelişimi, Özellikleri Ve Sorunlarıyla Türkiye'de Bankacılık*, Tekin Yayınevi, İstanbul.
- Ataş, N. (1966). *Banka İşletmeciliği ve Tatbikatı*, İstanbul.
- Aydın, N. (2006). *Bankacılık Uygulamaları*, Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Bakdur, A. (2003). *Bankacılık Sektörünü Düzenleyen Kurumların Yapıları: Ülke Uygulamaları ve Türkiye İçin Öneri*. DPT Uzmanlık Tezi, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara, Türkiye.
- Bakır, E. M. (1980). *İslam Ekonomi Doktrini*, Hicret Yayınları, İstanbul.

- Bakırcı, F. (2006). *Üretimde Etkinlik ve Verimlilik Ölçümü Veri Zarflama Analizi Teori ve Uygulama*, Atlas Yayınları.
- Banker, R. D. (1984). *Estimation Of Returns To Scale Using Data Envelopment Analysis*”, European Journal of Operational Research, 174: 62 – 84.
- Başar, M., Çoşkun M. (2006). T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın No: 1711 No: 893.
- Bayındır, A. (2007). *Ticaret ve Faiz*, Süleymaniye Vakfı Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, , S.246.
- Berooğlu, H. (2002). *Nakit Yönetimi; Özel Finans Kurumları Açısından Teorik Ve Uygulamalı Bir Yaklaşım*, (Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi,2002) İstanbul, S.19.
- Birdal, İ. (1993). *Banka İşletmeciliği*, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, S.37
- Bulut, H. İ., Er B., (2009). *Katılım Bankacılığında İki Yeni Finansal Teknik Önerisi: Mudaraba-Risk Sermayesi Yatırım Ortaklıkları Ve Mudaraba-Risk Sermayesi Yatırım Fonları*”,*Finansal Yenilik Ve Açılımları İle Katılım Bankacılığı*, İstanbul, S.18.
- Business Economics, (2008). Mumbai University.
- Cengiz, E., (1992). *Faizsiz Kredi Modeli; Venture Kapital Finansman Modeli*, Bankacılar Dergisi, Nisan.
- Chilingerian Jon, A. (1995). *Evaluating Physician Efficiency in Hospitals: A Multivariate Analysis of Best Prac-tice*, European Journal of Operational Research, , 80(3), 548-574.
- Cihangir, A., (1986). *Faizsiz Bankacılık ve Kalkınma*, İstanbul, S.279.
- Cingi, S. ve Tarım, A. (2000). *Türk Banka Sisteminde Performans Ölçümü: DEAMalmquist TFP Endeksi Uygulaması*, Türkiye Bankalar Birliği-Araştırma Tebliği Serisi.
- Clifford, C. (1992). *Main Features Of Islamic Banking Booklet*, October.
- Cooper, W. (2000). *A Unified Additive Model Approach for Evaluating Inefficiency and Congestion with Associated Measures in DEA*, Socio-Economic Planning Sciences, 34, 1-25.
- Çankaya, F. ve Öz, M. (2011). *Türkiye'de Kamu Bankalarının Özelleştirilmesi*, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları,1,13.
- Çolak, Ö. F. (2002). *Finansal Kriz Sürecinde Türk Bankacılık Sektörünün Durumu ve Sektörün Yeniden Yapılandırılması, Kriz ve IMF Politikalar*, Alkım Yayınevi, İstanbul.
- Çonkar, K.. (1988). *Kalkınma Bankacılığı Ve Türkiye'deki Uygulama*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Depren, Ö. (2008). *Veri Zarflama Analizi ve Bir Uygulama*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, 2008) Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Doğan, A. (2011). *Türkiye'de Bankacılık Sektöründe Şube Etkinliği*, (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2011) Ankara, Türkiye.
- Doğan, S. (2008). *Katılım Bankaları Ve Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı, 2008) S.16.
- Erdem, E. (2008). *Para Banka Ve Finansal Sistem*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Ergin, A. ve Aypek N. (1997). *Ticari Bankalarda Etkinlik Ve Verimlilik*,. Verimlilik Kongresi, 14-16 Mayıs, Ankara.
- Eroğlu, H. (2007). *Bankacılıkta Veri Zarflama Analizi Uygulaması, İstanbul*, (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2007).
- Ertuğrul, A. ve Zaim O.(1996). *Türk Bankacılığında Etkinlik: Tarihi Gelişim Kantitatif Analiz, İşletme ve Finans Yayınları*, Ankara.
- Ertuğrul, İ. Ve Tuş I. (2008). *İşletmelerin VZA İle Mali Çizelgelerine Dayalı Etkinlik Ölçümü: Metal Ana Sanayinde Bir Uygulama*, Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt:X, Sayı:1, s.204-205, Afyon.
- Eyüpgiller, S. (1986). *Banka İşletmeciliği Bilgisi*, Banka Ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Eyüpgiller, S. (2000). *Bankalar İçin Banka İşletmeciliği Bilgisi*, Banka Ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Ferrier, G.D., Lovell, C.A.K. (1998). *Measuring Cost Efficiency in Banking: Econometric and Linear Programming Evidence*, Journal of Econometrics, 46, 229-245.
- Geylan, R. (1985). *Ticari Banka Yönetimi Ve Türk Ticari Bankalarının Temel Yönetim Sorunları*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Gücenme, Ü. (1994). *Türkiye'de Sermaye Piyasasında Son Gelişmeler*, Türkiye Bankalar Birliği Yayını, Ankara.
- Gülcü, A. Tutar, H., Yeşilyurt, C. (2004). *Sağlık Sektöründe Veri Zarflama Analiz Yöntemi ile Göreceli Verimlilik Analizi*, Seçkin Yayıncılık, Eskişehir.
- Güney, A. (2012). *Banka İşlemleri*. Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Hatipoğlu, H. (2007). *Ticari Bankacılık Sektöründe İlişkiye Dayalı Kredilendirme Sürecinin Belirleyicileri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Finansman Anabilim Dalı, 2007.) Ankara.

- Homoud, S. H. (1994) . *Progress Of Islamic Banking: The Aspirations And The Realities*, Islamic Economic Studies, V2,No.1.
- Idiab, A. I., Haron, M. S., & Ahmad, S. B. (2011). *Commercial Banks And Historical Development*, Journal Of Applied Sciences Research, 7: 1024-1029.
- Kaya, D. (2012). *Bankacılık Giriş Ve İlkeleri*, Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Kazgan, H. (1997). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk Bankacılık Tarihi*, Türkiye Bankalar Birliği, İstanbul.
- Keskin, E. (1993). *Türkiye Sanal Gerçekler Ülkesi Olmaktan Çıkmalı*, Ekonomi Dergisi.
- Keskin, E. (2008). *50. Yılında Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye 'de Bankacılık Sistemi (1958-2007)*, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları No: 262. Ankara.
- Kırılıoğlu, H. (1992). *Ticari Bankalarda Şube Yöneticilerinin Performanslarının Ölçülmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe/Denetim Anabilim Dalı, 1992) İstanbul.
- Korukçu, Ü. (1998). *Bankacılığın Tarihsel Gelişimi*. Bankalar Birliği Yayınları, Ankara.
- Kutlu, S. (2010). *Bankacılıkta Kredi Risk Yönetmeliği ve Vergi Zarflama Analizi ile Türk Bankacılık Sisteminin İncelenmesi*, Ankara.
- Küçükşimşek, M. (2004). *1999–2003 Döneminde Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının ÖSS'deki Etkinliklerinin DEA-Malmquist TFP Endeksi ile İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 1-33.
- Lee, K., Ullah, S. (2007). *Integration Of Islamic And Conventional Finance*, International Review Of Business Research Papers, 3(5), 241-265.
- Lorcu, F. (2008). *Veri Zarflama Analizi (DEA) İle Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Sağlık Alanındaki Etkinliklerinin Değerlendirilmesi*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,2008), İstanbul.
- Mannan M. A. (1980). *Slam Ekonomisi Teori Ve Pratik*, Fikir Yayınları, İstanbul.
- Mecit, E.D., (2005). *Veri Zarflama Analizinde Süper Etkinlik ve Bir Uygulama*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2005), Ankara.
- Nicholas, B. A. (1995). *Islamic And Western Banking: Legal Status And Appraisal Of Current Islamic Banking*, Middle East Executive Reports, Vol:18, Part:1, S. 13.
- Öçal T., (1997). *Para, Banka Teori Ve Politika*, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Öçal, T. ve Çolak, F. (1999). *Finansal Sistem Ve Bankalar*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

- Öçal, T., Çolak F. (2000). *Finansal Sistem ve Bankalar*, Nobel Yayınları, Ankara.
- Önal, R. (2000). *Türkiye 'de Özel Finans Kurumlarının Dünü, Bugünü Ve Yarını*, Albarakatürk Yayınları, İstanbul.
- Öncü, S., Aktaş, R. (2007). *Yeniden Yapılandırma Döneminde Türk Bankacılık Sektöründe Verimlilik Değişimi*, Yönetim ve Ekonomi, No:14, 248-260.
- Öner, A. (2008). *Veri Zarflama Analizi ve Finans Sektöründe Bir Uygulama*, (Yüksek Lisans Tezi, T.C. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008), s.20, İstanbul.
- Öner, N. (2010). *Sağlık Bakanlığına Bağlı Ağız ve Diş Sağlığı Kurumlarının Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Performansının Değerlendirilmesi*, (Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010), Ankara.
- Özcan, M. E. ve Hazıroğlu, T. (2000). *Bankacılıkta Yeni Bir Boyut: Katılım Bankacılığı*, Bereket Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 9.
- Özcan, G. (2007). *Veri Zarflama Analizi Ve Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama*, (Yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2007), Kütahya.
- Özdemir, S. (2002). *Avrupa Birliği Ve Türk Bankacılığı: Karşılaştırmalı Bir Analiz*, BDDK Yayını, Ankara.
- Özel Finans Kurumları Birliği, (2003). *Dünyada Faizsiz Bankacılık Sektörü Her Yıl Yüzde On Büyüyor*, S:24.
- Öztürk, N. (2011). *Para, Banka, Kredi*, Ekin Yayıncılık, İstanbul.
- Özulucan, A., Deran, A. (2009). *Katılım Bankacılığı İle Geleneksel Bankaların Bankacılık Hizmetleri Ve Muhasebe Uygulamaları Açısından Karşılaştırılması*, M. Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi; 6.Cilt-11.Sayı, S.94-98.
- Parasız, İ. (1994). *Modern Ansiklopedik Ekonomi Sözlüğü*, Bursa.
- Parasız, İ. (2001). *Modern Bankacılık Teori Ve Uygulama*, İstanbul.
- Parasız, İ. (2005). *Para Banka Ve Finansal Piyasalar*, Ezgi Kitabevi, İstanbul.
- Parasız, İ. (2011). *Türkiye 'de ve Dünyada Bankacılık*, Ezgi Kitabevi, İstanbul.
- Padmini, E., (1997). *Funds Management Of District Co-Operative Banks In Kerala*, Cochin University Of Science And Technology Department Of Industrial Fisheries.
- Pınar, A. ve Erdal B. (2003). *Para-Banka-Kredi Ve Para Politikası*, Turhan Kitabevi, Ankara.

- Sezgin, M., Şendoğdu, A., (2008). *Günümüz Bankacılığında Banka Hizmetleri Pazarlaması*, Literatür Yayınları, İstanbul.
- Sherman, H. D. (1984). *Data Envelopment Analysis as a new managerial audit methodology –test and evaluation*. *Auditing, A Journal of Practice and Theory*, 4:35-53.
- Somashekar, N.T. (2009). *Banking. New Delphi*, New Age International Publishers.
- Steiner, S., Solomon S. (1965). *Money And Banking*, 4. New York: Henry Holt And Co.
- Suiçmez, H. (1990). *Türkiye’de Kalkınma Ve Yatırım Bankacılığında Proje Değerlendirme Ve Verimlilik*, Mpm Yayınları, Ankara.
- Şahin, İ. (1998). *Sağlık Bakanlığı Hastanelerinin İllere Göre Karşılaştırmalı Verimlilik Analizi: Veri Zarflama Analizine Dayalı Bir Uygulama*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 1998), Ankara.
- Şakar, H. (2000). *Genel Bankacılık Bilgileri*, Strata Yayıncılık, İstanbul.
- Şekerci, O. (1981). *İslam İrketleri Hukuku*, Marifet Yayınları Tebrizi, Mikâtu’l Mesabih, Hadis No: 2087, İstanbul.
- Şendoğdu, A. (2011). *Bankacılığa Giriş*, Gençlik Kitabevi, Konya.
- Takan, M. (2001). *Bankacılık Teori, Uygulama Ve Yönetim*, Nobel Yayınları, Ankara.
- Takan, M., ve Boyacıoğlu, M. A. (2011). *Bankacılık Teori, Uygulama Ve Yöntem*, Nobel Akademik Yayıncılık. Ankara.
- Tarım, A. (2001). *Veri Zarflama Analizi: Matematiksel Programlama Tabanlı Göreli Etkinlik Ölçümü Yaklaşımı*, Sayıştay Yayın İşleri Müdürlüğü, Araştırma/İnceleme/Çeviri Dizisi, 15, 219s.
- TBB (1990). *90’lı Yıllarda Türk Bankacılığının Gündemindeki Konular Ve Öneriler*, Türkiye Bankalar Birliği Yayını, Ankara.
- Türk Finans Sisteminde Katılım Bankaları, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Sunu, Ankara, 2010
- Thomas, R. S. (1986). *The Methodology of Data Envelopment Analysis. In R.H. Silkman, editör, Measuring Efficiency: An Assessment of Data Envelopment Analysis*. Jossey – Bass Inc., San Francisco, S.1175-1188.
- TKBB (2007). *Dünyada Ve Türkiye’de Faizsiz Bankacılık Uygulamaları ve 2008 Küresel Finans Bankalarının Performansı Üzerine Bir Analiz*, Türkiye Katılım Bankaları Birliği Yayını, Düzce Üniversitesi, S.27.

- Töre, N. (1982). *Türk Bankacılığının Dışa Açılması*, Türkiye Bankalar Birliği, Ankara.
- Türkmenoğlu, R. E. (2007). *Katılım Bankaları Ve Türkiye'deki Finansal Yapı*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı,2007), Kırıkkale.
- Uçar, M. (1993). Türkiye’de – *Dünyada Faizsiz Bankacılık Ve Hesap Sistemleri*, Faysal Eğitim Ve Yardımlaşma Vakfı Yayınları, S. 22-23, İstanbul.
- Ulucan, A. (2000). *Şirket Performanslarının Ölçülmesinde Veri Zarflama Analizi Yaklaşımı: Genel ve Sektörel Bazda Değerlendirmeler*, Hacettepe Üniversitesi, İkt. Ve İd.Bilimler Fak. Dergisi, 18, 405–418.
- Ulucan, A. (2002). *ISO 5000 Şirketlerinin Etkinliklerinin Ölçülmesinde Veri Zarflama Analizi Yaklaşımı:Farklı Girdi Çıktı Bileşenleri ve Ölçeğe Göre Getiri Yaklaşımları ile Değerlendirmeler*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 57(2),185-202.
- Urganc, H. (1982). Para Ve Banka, Önder Matbaası, Adana,
- Uzkesici, N. (1993). *Bilgi Teknolojisinin Ticari Bankaların Yönetim Şekli Ve Organizasyon Yapısı Üzerine Etkileri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- William, W., Lawrence M. S., Kaoru T., (2000). *Data Envelopment Analysis: A Comprehensive Text with Models, Application References and DEA-Solver Software*, Kluwer Academic Publishers, s.3.
- Yavuz, İ. (2001). *Sağlık Sektöründe Etkinlik Ölçümü*, MPM Yayınları No:654, Ankara.
- Yavuz, İ. (2003). *Verimlilik ve Etkinlik Ölçümüne Yeni Yaklaşımlar ve İllere Göre İmalat Sanayinde Etkinlik Karşılaştırmaları*, Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları, Ankara.
- Yazıcı, M. (2011). *Bankacılığa Giriş*, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- Yıldırım, O. (2006). *Türk Bankacılık Sektörünün Temel Sorunları Ve Sektörde Yaşanan Mali Riskler*, Econturk.Org/Türkiye Ekonomisi.
- Yıldırım, O. (2010). *Türk Bankacılık Sektöründe Yeniden Yapılandırma Ve Düzenlemelerin Türkiye Ekonomisine Etkileri*.
- Yetiz, F. (2016). *Bankacılığın Doğuşu Ve Türk Bankacılık Sistemi*, Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.
- Yoluk, M. (2010). *Hastane Performansının Veri Zarflama Analizi (VZA) Yöntemi İle Değerlendirilmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010), , sayfa 68, Ankara.
- Zarakolu, A. (1973). *Cumhuriyet’in 50. Yılında Memleketimizde*, Bankacılık Yayını No.6 , Ankara.

Ziauddin, A. (1994). *Islamic Banking: State Of The Art*, Islamic Economic Studies V.2, No.1, December Jeddah.

Zirekoğlu, N. (2014). *Türk Bankacılık Sektöründe Yaşanan Gelişmelerin Hanehalkı Üzerinde Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilecik, Türkiye.

EKLER

Ek 1. Mevduat (Toplanan Fonlar) Oranı

	Mevduat (Toplanan Fonlar) Oranı					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Akbank	67.167	76.814	86.105	105.277	113.373	138.942
Albarakatürk	6.882	8.045	9.225	12.526	16.643	20.346
Alternatifbank	2.442	3.643	4.176	4.997	5.675	6.288
Anadolubank	2.637	3.667	3.921	4.945	6.512	7.323
Arap Türk	319	1.946	1.030	2.687	3.108	3.348
AsyaBank	11.167	12.397	15.742	18.512	8.887	
Citibank	4.339	5.402	5.172	4.015	4.640	5.976
Denizbank	15.793	20.066	26.696	35.632	43.101	46.588
Fibabank	750	2.051	2.689	4.548	5.246	7.460
Finans Bank	24.431	29.276	32.922	38.322	42.075	48.566
Garanti Bankası	72.658	84.543	87.482	106.474	120.308	140.899
Halk Bankası	54.782	66.247	79.974	100.756	103.708	122.146
HSBC	10.703	13.247	14.206	17.608	19.040	19.056
ICBC	1.791	2.464	2.715	2.526	2.509	2.257
ING	9.330	11.531	14.430	17.164	19.098	23.649
İş Bankası	88.260	98.313	105.383	120.975	133.551	153.802
Kuveyt Türk	7.382	9.918	12.755	17.031	22.145	28.123
Şekerbank	7.699	9.078	10.138	12.639	13.539	14.868
TEB	11.999	22.887	28.727	34.288	39.439	44.396
Türkiye Finans Bank	8.398	9.509	11.430	15.142	19.113	22.177
Turkish	643	549	617	653	906	775
Turkland Bank	1.143	1.596	2.149	2.837	3.589	4.481
Vakıfbank	47.701	60.939	67.242	81.533	91.757	109.923
Yapı Kredi	52.725	63.517	68.044	86.308	105.120	126.909
Ziraat	125.796	113.067	118.966	141.735	153.255	186.469

Ek 2. Özsermaye Oranı

	Özsermaye Oranı					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Akbank	17.565	17.554	21.913	21.339	25.112	26.689
Albarakatürk	853	1.004	1.218	1.497	1.791	2.104
Alternatifbank	462	485	569	595	959	997
Anadolubank	756	840	1.160	1.053	1.228	1.360
Arap Türk	306	354	413	462	532	602
AsyaBank	1.942	2.137	2.349	2.511	1.705	
Citibank	936	920	1.028	1.096	1.178	1.251
Denizbank	3.141	3.951	5.030	4.915	5.683	8.269
Fibabank	233	383	497	586	1.037	107
Finans Bank	5.208	5.696	7.325	7.648	8.574	9.024
Garanti Bankası	16.475	17.577	21.309	22.585	26.001	30.981
Halk Bankası	7.445	8.640	12.323	14.146	16.536	19.424
HSBC	2.700	2.795	3.050	3.015	2.994	2.660
ICBC	496	515	573	600	616	590
ING	2.085	2.361	3.072	3.392	3.467	4.482
İş Bankası	17.014	17.921	22.719	23.579	29.311	32.035
Kuveyt Türk	1.257	1.438	1.684	2.302	3.023	3.402
Şekerbank	1.400	1.462	1.825	2.055	2.392	2.527
TEB	1.813	4.213	4.806	5.286	5.903	6.962
Türkiye Finans Bank	1.406	1.614	2.125	2.522	3.154	3.357
Turkish	156	153	166	172	187	189
Turkland Bank	219	338	367	540	754	743
Vakıfbank	8.559	9.298	11.918	12.616	14.772	16.768
Yapı Kredi	10.318	11.700	16.862	17.309	19.126	23.084
Ziraat	13.458	13.177	17.167	18.367	28.540	31.546

Ek 3. Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider) Oranı

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider) Oranı					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Akbank	3.354	3.327	4.070	4.644	4.986	5.514
Albarakatürk	243	306	414	491	608	780
Alternatifbank	210	178	222	272	301	449
Anadolubank	204	223	274	294	326	319
Arap Türk	46	57	68	66	81	87
AsyaBank	646	676	801	898	1.015	
Citibank	368	415	592	332	337	367
Denizbank	1.187	1.536	1.795	2.229	2.652	2.824
Fibabank	69	113	174	233	287	47
Finans Bank	1.664	1.939	2.195	2.638	2.821	3.200
Garanti Bankası	4.150	4.423	4.878	5.672	6.454	7.686
Halk Bankası	2.092	2.429	2.997	3.526	3.881	4.371
HSBC	1.083	1.201	1.276	1.380	1.399	1.519
ICBC	102	106	117	119	133	157
ING	780	912	1.202	1.192	1.442	1.682
İş Bankası	3.889	4.278	5.507	5.887	6.875	7.444
Kuveyt Türk	353	463	617	788	1.023	1.223
Şekerbank	550	611	711	800	906	925
TEB	984	1.684	1.979	2.171	2.555	2.698
Türkiye Finans Bank	436	491	583	700	894	997
Turkish	29	31	37	35	42	50
Turkland Bank	88	90	103	133	173	171
Vakıfbank	2.114	2.478	2.948	3.346	4.007	4.633
Yapı Kredi	3.204	3.518	3.933	4.256	5.068	6.060
Ziraat	3.105	3.450	3.863	4.914	5.503	6.950

Ek 4. Kredi ve Alacaklar Oranı

	Kredi ve Alacaklar Oranı					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Akbank	52.896	70.306	87.656	110.676	125.978	141.763
Albarakatürk	6.297	7.287	9.100	12.060	16.184	19.505
Alternatifbank	3.246	4.336	5.201	6.416	7.882	9.345
Anadolubank	3.027	3.733	4.176	5.041	6.249	6.815
Arap Türk	496	878	736	1.448	1.364	1.358
AsyaBank	11.060	13.452	16.307	21.257	9.407	
Citibank	2.302	2.678	2.987	1.929	2.414	3.693
Denizbank	18.459	22.422	28.191	38.637	43.096	51.349
Fibabank	2.107	3.221	5.180	6.190	8.615	640
Finans Bank	24.859	30.271	36.440	42.724	50.246	57.226
Garanti Bankası	64.827	83.813	91.824	118.671	134.058	159.140
Halk Bankası	44.296	56.216	65.894	84.848	101.767	126.745
HSBC	9.672	13.833	15.422	19.096	19.334	20.491
ICBC	1.871	2.503	2.660	2.820	2.799	4.120
ING	12.184	15.377	18.842	24.481	28.046	35.205
İş Bankası	64.232	91.621	107.142	135.281	155.874	177.934
Kuveyt Türk	6.972	10.259	12.387	16.233	20.575	25.851
Şekerbank	7.006	8.510	9.974	13.502	14.633	16.726
TEB	11.753	25.652	29.686	38.135	45.392	53.213
Türkiye Finans Bank	7.975	10.347	12.763	17.448	23.056	27.015
Turkish	414	263	396	536	896	814
Turkland Bank	1.003	1.469	2.017	2.668	3.365	3.963
Vakıfbank	44.861	57.309	68.133	86.752	104.584	123.781
Yapı Kredi	52.615	67.780	75.769	96.039	121.993	148.779
Ziraat	57.443	71.430	71.426	111.048	141.915	186.813

Ek 5. Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri) Oranı

	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Akbank	8.636	9.101	11.289	11.422	14.094	15.247
Albarakatürk	667	770	997	1.153	1.502	1.935
Alternatifbank	337	515	857	787	1.049	1.071
Anadolubank	428	543	759	620	809	959
Araptürk	48	84	119	104	138	138
AsyaBank	1.207	1.278	1.672	1.816	1.291	
Citibank	513	585	732	453	708	738
Denizbank	2.465	3.071	4.095	4.515	5.744	6.805
Fibabank	168	336	460	708	891	72
Finans Bank	3.793	4.534	5.576	5.670	6.496	7.597
Garanti Bankası	9.500	10.484	12.670	12.741	15.086	17.420
Halk Bankası	6.351	7.279	8.991	9.205	11.451	13.657
HSBC	1.639	1.952	2.473	2.264	2.590	2.402
ICBC	186	256	339	292	340	344
ING	1.722	1.862	2.403	2.395	3.166	3.726
İş Bankası	9.798	10.898	13.390	13.461	16.086	19.200
Kuveyt Türk	699	966	1.296	1.440	2.019	2.565
Şekerbank	1.080	1.370	1.731	1.576	2.100	2.283
TEB	1.496	2.912	3.938	4.018	5.202	6.219
Türkiye Finans Bank	890	1.049	1.410	1.566	2.170	2.780
Turkish	49	51	60	56	94	98
Turkland Bank	115	171	264	281	441	510
Vakıfbank	5.883	6.501	8.757	9.221	11.374	13.630
Yapı Kredi	5.822	7.156	9.373	9.236	11.770	15.292
Ziraat	12.391	13.706	14.811	14.370	18.165	22.050

Ek 6. 2010 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları

		Hedeflenen	Gerçekleşen	Potansiyel İyileştirme
Alternatifbank	Mevduat	2442	2442	0
	Özsermaye	462	462	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	210	210	0
	Kredi ve Alacaklar	3246	3246	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	337	337	0
Anadolubank	Mevduat	2444,19	2637	-7,31
	Özsermaye	517,86	756	-31,5
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	189,08	204	-7,31
	Kredi ve Alacaklar	3027	3027	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	428	428	0
Albarakatürk	Mevduat	6882	6882	0
	Özsermaye	853	853	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	243	243	0
	Kredi ve Alacaklar	6297	6297	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	667	667	0
Akbank	Mevduat	67167	67167	0
	Özsermaye	17565	17565	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3354	3354	0
	Kredi ve Alacaklar	52896	52896	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	8636	8636	0
Araptürk	Mevduat	319	319	0
	Özsermaye	306	306	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	46	46	0
	Kredi ve Alacaklar	496	496	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	48	48	0
Citibank	Mevduat	3021,52	4339	-30,36
	Özsermaye	651,8	936	-30,36

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	243,6	368	-33,81
	Kredi ve Alacaklar	3727,09	2302	61,91
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	513	513	0
Denizbank	Mevduat	15793	15793	0
	Özsermaye	3141	3141	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1187	1187	0
	Kredi ve Alacaklar	18459	18459	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2465	2465	0
Fibabank	Mevduat	750	750	0
	Özsermaye	107	107	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	47	47	0
	Kredi ve Alacaklar	640	640	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	72	72	0
Finans Bank	Mevduat	24431	24431	0
	Özsermaye	5208	5208	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1664	1664	0
	Kredi ve Alacaklar	24859	24859	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	3793	3793	0
Garanti Bankası	Mevduat	65547,89	72658	-9,79
	Özsermaye	11275,82	16475	-31,56
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3743,89	4150	-9,79
	Kredi ve Alacaklar	64827	64827	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9500	9500	0
Halk Bankası	Mevduat	54782	54782	0
	Özsermaye	7445	7445	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2092	2092	0
	Kredi ve Alacaklar	44293	44296	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	6351	6351	0
HSBC	Mevduat	8883,22	1073	-17
	Özsermaye	1996,79	2700	-26,04
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	743,61	1083	-31,34

	Kredi ve Alacaklar	11604,49	9672	19,98
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1693	1693	0
ICBC	Mevduat	1765,06	1791	-1,45
	Özsermaye	424,2	496	-14,48
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	100,52	102	-1,45
	Kredi ve Alacaklar	1871	1871	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	194,23	186	4,42
ING	Mevduat	9330	9330	0
	Özsermaye	2085	2085	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	780	780	0
	Kredi ve Alacaklar	12184	12184	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1722	1722	0
İş Bankası	Mevduat	88260	88260	0
	Özsermaye	17014	17014	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3889	3889	0
	Kredi ve Alacaklar	64232	64232	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9798	9798	0
Kuveyt Türk	Mevduat	6859,58	7382	-7,08
	Özsermaye	1017,92	1257	-19,02
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	328,02	353	-7,08
	Kredi ve Alacaklar	6972	6972	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	808,68	699	15,69
Şekerbank	Mevduat	7021,73	7699	-8,8
	Özsermaye	1276,84	1400	-8,8
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	439,18	550	-20,15
	Kredi ve Alacaklar	7038,51	7006	0,46
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1080	1080	0
Türkiye Finans Bank	Mevduat	7593,89	8398	-9,58
	Özsermaye	1143,46	1406	-18,67
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	394,25	436	-9,58
	Kredi ve Alacaklar	7975	7975	0

	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	890	890	0
Turkland	Mevduat	966,65	1143	-15,43
	Özsermaye	185,21	219	-15,43
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	70,7	88	19,66
	Kredi ve Alacaklar	1003	1003	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	115	115	0
Turkish	Mevduat	643	643	0
	Özsermaye	153	153	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	29	29	0
	Kredi ve Alacaklar	414	414	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	49	49	0
TEB	Mevduat	11999	11999	0
	Özsermaye	1813	1813	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	984	984	0
	Kredi ve Alacaklar	11753	11753	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1496	1496	0
Yapı Kredi	Mevduat	46871,17	52725	-11,1
	Özsermaye	7585,92	10318	-11,1
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2848,27	3204	-11,1
	Kredi ve Alacaklar	52615	52615	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	5822	5822	0
Vakıfbank	Mevduat	47701	47701	0
	Özsermaye	8559	8559	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2114	2114	0
	Kredi ve Alacaklar	44861	44861	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	5883	5883	0
Ziraat	Mevduat	125796	125796	0
	Özsermaye	13458	13458	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3105	3105	0
	Kredi ve Alacaklar	57443	57443	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	12391	12391	0

Ek 7. 2011 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları

		Hedeflenen	Gerçekleşen	Potansiyel İyileştirme
Alternatifbank	Mevduat	3643	3643	0
	Özsermaye	485	485	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	178	178	0
	Kredi ve Alacaklar	4336	4336	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	515	515	0
Anadolubank	Mevduat	3667	3667	0
	Özsermaye	840	840	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	223	223	0
	Kredi ve Alacaklar	3733	3733	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	543	543	0
Albarakatürk	Mevduat	7641,4	8045	-5,02
	Özsermaye	988,07	1004	-1,59
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	301,14	306	-1,59
	Kredi ve Alacaklar	7287	7287	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	877,28	770	13,93
Akbank	Mevduat	76814	76814	0
	Özsermaye	17554	17554	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3327	3327	0
	Kredi ve Alacaklar	70306	70306	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9101	9101	0
Araptürk	Mevduat	1049,94	1946	-46,05
	Özsermaye	179,65	354	-49,24
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	43,67	57	-23,38
	Kredi ve Alacaklar	878	878	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	90,02	84	7,17
Citibank	Mevduat	3945,62	5402	-26,96

	Özsermaye	671,97	920	-26,96
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	246,28	415	-40,65
	Kredi ve Alacaklar	4832,97	2678	80,47
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	585	585	0
Denizbank	Mevduat	19815,23	20033	-1,25
	Özsermaye	3901,62	3951	-1,25
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1382,01	22422	-10,03
	Kredi ve Alacaklar	22422	22422	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	3071	3071	0
Fibabank	Mevduat	2051	2051	0
	Özsermaye	233	233	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	69	69	0
	Kredi ve Alacaklar	2107	2107	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	168	168	0
Finans Bank	Mevduat	29276	29276	0
	Özsermaye	5696	5696	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1939	1939	0
	Kredi ve Alacaklar	30271	30271	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	4534	4534	0
Garanti Bankası	Mevduat	84543	84543	0
	Özsermaye	17577	17577	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4423	4423	0
	Kredi ve Alacaklar	83813	83813	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	10484	10484	0
Halk Bankası	Mevduat	66247	66247	0
	Özsermaye	8640	8640	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2429	2429	0
	Kredi ve Alacaklar	56216	56216	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	7279	7279	0
HSBC	Mevduat	12128,7	13247	-8,44
	Özsermaye	2473,33	2795	-11,51
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	946,59	1201	-21,18

	Kredi ve Alacaklar	15878,67	13833	14,79
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1952	1952	0
ICBC	Mevduat	2296,81	303,48	-6,79
	Özsermaye	303,48	515	-41,07
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	98,81	106	-6,79
	Kredi ve Alacaklar	2503	2503	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	263,69	256	3
ING	Mevduat	11531	11531	0
	Özsermaye	2361	2361	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	912	912	0
	Kredi ve Alacaklar	15377	15377	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1862	1862	0
İş Bankası	Mevduat	98313	98313	0
	Özsermaye	17921	17921	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4278	4278	0
	Kredi ve Alacaklar	91621	91621	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	10898	10898	0
Kuveyt Türk	Mevduat	9918	9918	0
	Özsermaye	1438	1438	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	463	463	0
	Kredi ve Alacaklar	10259	10259	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	966	966	0
Şekerbank	Mevduat	9078	9078	0
	Özsermaye	1462	1462	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	611	611	0
	Kredi ve Alacaklar	8510	8510	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1370	1370	0
Türkiye Finans Bank	Mevduat	9403,3	9506	-1,11
	Özsermaye	1492,19	1614	-7,55
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	485,54	491	-1,11
	Kredi ve Alacaklar	10347	10347	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1212,42	1049	15,58

Turkland	Mevduat	1451,01	1596	-8,9
	Özsermaye	273,03	338	-19,22
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	81,99	90	-8,9
	Kredi ve Alacaklar	1469	1469	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	190,37	171	11,33
Turkish	Mevduat	549	549	0
	Özsermaye	153	153	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	31	31	0
	Kredi ve Alacaklar	263	263	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	51	51	0
TEB	Mevduat	22483,58	22887	-1,76
	Özsermaye	4138,74	4213	-1,76
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1395,5	1684	-17,13
	Kredi ve Alacaklar	25652	25652	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2969,07	2912	1,96
Yapı Kredi	Mevduat	63517	63517	0
	Özsermaye	11700	11700	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3518	3518	0
	Kredi ve Alacaklar	677,8	677,8	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	7156	7156	0
Vakıfbank	Mevduat	60939	60939	0
	Özsermaye	9298	9298	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2478	2478	0
	Kredi ve Alacaklar	57309	57309	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	6501	6501	0
Ziraat	Mevduat	113067	113067	0
	Özsermaye	13177	13177	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3450	3450	0
	Kredi ve Alacaklar	71430	71430	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	13706	13706	0

Ek 8. 2012 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları

		Hedeflenen	Gerçekleşen	Potansiyel İyileştirme
Alternatifbank	Mevduat	4176	4176	0
	Özsermaye	569	569	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	222	222	0
	Kredi ve Alacaklar	5201	5201	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	857	857	0
Anadolubank	Mevduat	3738,38	3921	-4,66
	Özsermaye	519,45	1160	-55,22
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	199,25	274	-27,28
	Kredi ve Alacaklar	4610,17	4176	10,4
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	759	759	0
Albarakatürk	Mevduat	7453,99	9225	-19,2
	Özsermaye	1039,46	1218	-14,66
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	353,31	414	-14,66
	Kredi ve Alacaklar	9100	9100	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1220,21	997	22,39
Akbank	Mevduat	71833,8	86105	-16,57
	Özsermaye	10022,48	21913	-54,57
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3395,43	4070	-16,57
	Kredi ve Alacaklar	87656	87656	0

	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	11691,03	11289	3,56
Araptürk	Mevduat	588,69	1030	-42,85
	Özsermaye	83,8	413	-79,71
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	48,64	66	-26,3
	Kredi ve Alacaklar	1148	1448	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	119	119	0
Citibank	Mevduat	3566,9	5172	-31,03
	Özsermaye	486,01	1028	-52,72
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	189,62	592	-67,97
	Kredi ve Alacaklar	4442,39	2987	48,72
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	732	732	0
Denizbank	Mevduat	22134,59	26696	-17,09
	Özsermaye	3808,29	5030	-24,29
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1488,3	1795	-17,09
	Kredi ve Alacaklar	28191	28191	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	4142,42	4095	1,16
Fibabank	Mevduat	2689	2689	0
	Özsermaye	383	383	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	113	133	0
	Kredi ve Alacaklar	3221	3221	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	336	336	0
Finans Bank	Mevduat	28831,92	32922	-12,42
	Özsermaye	4603,67	7325	-37,15
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1798,26	2195	-18,07
	Kredi ve Alacaklar	36440	36440	0

	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	5576	5576	0
Garanti Bankası	Mevduat	73420,98	87482	-16,07
	Özsermaye	10489,21	21309	-50,78
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4093,96	4878	-1607
	Kredi ve Alacaklar	91824	91824	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	14822,48	12670	16,99
Halk Bankası	Mevduat	53893,06	79974	-32,61
	Özsermaye	7502,41	12323	-39,12
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2577,92	2997	-13,98
	Kredi ve Alacaklar	65894	65894	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	8991	8991	0
HSBC	Mevduat	12314,79	14206	-13,31
	Özsermaye	1785,39	3050	-41,46
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	696,92	1276	-45,38
	Kredi ve Alacaklar	15422	15422	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2473	2473	0
ICBC	Mevduat	2188,19	2715	-19,4
	Özsermaye	306,62	573	-46,49
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	101,05	117	-13,63
	Kredi ve Alacaklar	2660	2660	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	339	339	0
ING	Mevduat	14430	14430	0
	Özsermaye	3072	3072	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1202	1202	0
	Kredi ve Alacaklar	18842	18842	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2403	2403	0

İş Bankası	Mevduat	89294,43	105383	-18,11
	Özsermaye	11801,29	22719	-48,06
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4509,49	5507	-18,11
	Kredi ve Alacaklar	107142	107142	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1865,39	1296	43,96
Kuveyt Türk	Mevduat	10038,53	12755	-21,3
	Özsermaye	1382,78	1684	-17,89
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	506,64	617	-17,89
	Kredi ve Alacaklar	12387	12387	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1865,39	1296	43,93
Şekerbank	Mevduat	8434,84	10138	-21,3
	Özsermaye	1149,29	1825	-37,03
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	448,4	711	-36,93
	Kredi ve Alacaklar	10505,17	9974	5,33
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1731	1731	0
Türkiye Finans Bank	Mevduat	11413,03	11430	-0,15
	Özsermaye	2110,31	2125	-0,69
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	582,13	583	-0,15
	Kredi ve Alacaklar	12763	12763	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1789,22	1410	26,89
Turkland	Mevduat	1649,1	2149	-23,26
	Özsermaye	229,48	367	-37,47
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	79,04	103	-23,26
	Kredi ve Alacaklar	2017	2017	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	276,25	264	4,64
Turkish	Mevduat	314,52	617	-49,02

	Özsermaye	48,3	166	-70,9
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	18,86	37	-49,02
	Kredi ve Alacaklar	396	396	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	61,8	60	2,99
TEB	Mevduat	23377,05	28727	-18,62
	Özsermaye	3910,96	4806	-18,62
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1528,15	1979	-22,78
	Kredi ve Alacaklar	29686	29686	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	4431,03	3938	12,52
Yapı Kredi	Mevduat	60386,5	680,44	-11,25
	Özsermaye	3910,96	4806	-18,62
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3490,39	3933	-11,25
	Kredi ve Alacaklar	75769	75769	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9373	12032,82	28,38
Vakıfbank	Mevduat	56009,03	67242	-16,71
	Özsermaye	7842,15	11918	-34,2
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2597,68	2948	-11,88
	Kredi ve Alacaklar	68133	38133	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	8757	8757	0
Ziraat	Mevduat	118966	118966	0
	Özsermaye	17167	17167	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3863	3863	0
	Kredi ve Alacaklar	71426	71426	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	14811	14811	0

Ek 9. 2013 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları

		Hedeflenen	Gerçekleşen	Potansiyel İyileştirme
Alternatifbank	Mevduat	4997	4997	0
	Özsermaye	595	595	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	272	272	0
	Kredi ve Alacaklar	6416	6416	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	787	787	0
Anadolubank	Mevduat	3936,65	4945	-20,39
	Özsermaye	468,74	1053	-55,49
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	214,28	294	-27,11
	Kredi ve Alacaklar	5054,54	5041	0,27
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	620	620	0
Albarakatürk	Mevduat	10348,34	12526	-17,39
	Özsermaye	1149,33	1497	-23,22
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	426,43	491	-13,15
	Kredi ve Alacaklar	12060	12060	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1153	1153	0
Akbank	Mevduat	92505,64	105277	-12,13
	Özsermaye	10467,87	21339	-50,94
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4132,03	4644	-11,02
	Kredi ve Alacaklar	110676	110676	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	11422	11422	0
Araptürk	Mevduat	1271,33	2687	-52,69
	Özsermaye	138,93	462	-69,93

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	32,71	68	-51,9
	Kredi ve Alacaklar	1148	1448	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	128,59	104	23,64
Citibank	Mevduat	2876,29	4015	-28,36
	Özsermaye	342,48	1096	-68,75
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	156,56	332	-52,84
	Kredi ve Alacaklar	3693,07	1929	91,45
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	453	453	0
Denizbank	Mevduat	29389,79	35632	-17,52
	Özsermaye	3996,96	4915	-18,68
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1694,86	229	-23,96
	Kredi ve Alacaklar	38637	38637	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	4515	4515	0
Fibabank	Mevduat	4548	4548	0
	Özsermaye	497	497	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	174	174	0
	Kredi ve Alacaklar	5180	5180	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	460	460	0
Finans Bank	Mevduat	36001,26	38322	-6,06
	Özsermaye	4286,72	7648	-43,95
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1959,64	2638	-25,71
	Kredi ve Alacaklar	46224,55	42724	8,19
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	5670	5670	0
Garanti Bankası	Mevduat	93048,26	106474	-12,61
	Özsermaye	12533,3	22585	-44,51

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4956,79	5672	-12,61
	Kredi ve Alacaklar	118671	118671	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	12741	12741	0
Halk Bankası	Mevduat	69604,5	100756	-30,92
	Özsermaye	7982,52	14146	-43,57
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3284,36	3526	-6,85
	Kredi ve Alacaklar	84848	84848	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9205	9205	0
HSBC	Mevduat	14627,37	17608	-16,93
	Özsermaye	1915,49	3015	-36,47
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	829,43	1380	-39,9
	Kredi ve Alacaklar	19096	19096	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2264	2264	0
ICBC	Mevduat	2313,46	2526	-8,41
	Özsermaye	278,39	600	-53,6
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	108,99	119	-8,41
	Kredi ve Alacaklar	2820	2820	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	292	292	0
ING	Mevduat	17164	17164	0
	Özsermaye	3392	3392	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1192	1192	0
	Kredi ve Alacaklar	21181	24481	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2395	2395	0
İş Bankası	Mevduat	109641,66	120975	-9,37
	Özsermaye	14256,64	23579	-39,54

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	5335,49	5887	-9,37
	Kredi ve Alacaklar	135281	135281	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	13461	13641	0
Kuveyt Türk	Mevduat	13385,21	17031	-21,41
	Özsermaye	1766,41	2302	-23,27
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	619,31	788	-21,41
	Kredi ve Alacaklar	16233	16233	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1485,8	1440	3,18
Şekerbank	Mevduat	10264,85	12639	-18,78
	Özsermaye	1400,06	2055	-31,87
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	592,74	800	-25,91
	Kredi ve Alacaklar	13502	13502	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1576	1576	0
Türkiye Finans Bank	Mevduat	14391,39	15142	-4,96
	Özsermaye	1897,58	2522	-24,76
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	665,3	700	-4,96
	Kredi ve Alacaklar	17448	17448	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1566	1596,79	1,97
Turkland	Mevduat	2193	2837	-22,7
	Özsermaye	257,7	540	-52,28
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	102,81	133	-22,7
	Kredi ve Alacaklar	2668	2668	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	281	281	0
Turkish	Mevduat	419,14	653	-35,81
	Özsermaye	58,39	172	-66,05

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	22,47	35	-35,81
	Kredi ve Alacaklar	536	536	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	56	56	0
TEB	Mevduat	28299,37	34288	-17,47
	Özsermaye	4362,76	5286	-17,47
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1730,24	2171	-20,3
	Kredi ve Alacaklar	38135	38135	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	4229,95	4018	5,28
Yapı Kredi	Mevduat	77432,37	86308	-10,28
	Özsermaye	10539,38	17309	-39,11
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3818,33	4256	-10,28
	Kredi ve Alacaklar	96039	96039	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9236	9236	0
Vakıfbank	Mevduat	71724,51	81533	-12,03
	Özsermaye	8179,71	12616	-35,16
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3308,52	3346	-1,12
	Kredi ve Alacaklar	86752	86752	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	9221	9221	0
Ziraat	Mevduat	141735	141735	0
	Özsermaye	18367	18367	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4914	4914	0
	Kredi ve Alacaklar	111048	111048	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	14370	14370	0

Ek 10. 2014 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları

		Hedeflenen	Gerçekleşen	Potansiyel İyileştirme
Alternatifbank	Mevduat	5675	5675	0
	Özsermaye	959	959	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	301	301	0
	Kredi ve Alacaklar	7882	7882	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1049	1049	0
Anadolubank	Mevduat	4653,72	6512	-28,54
	Özsermaye	727,6	1228	-40,75
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	237,98	326	-27
	Kredi ve Alacaklar	6249	6249	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	809	809	0
Albarakatürk	Mevduat	16643	16643	0
	Özsermaye	1791	1791	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	608	608	0
	Kredi ve Alacaklar	16184	16184	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1502	1502	0
Akbank	Mevduat	107814,8	113373	-4,9
	Özsermaye	12018,96	25112	-52,14
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4741,56	4986	-4,9
	Kredi ve Alacaklar	125978	125978	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	14284,02	14094	1,35
Araptürk	Mevduat	1307,01	3108	-57,95
	Özsermaye	142,49	532	-73,22

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	51,28	81	-36,69
	Kredi ve Alacaklar	736	736	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	138	138	0
Citibank	Mevduat	3830,22	4640	-17,45
	Özsermaye	647,26	1178	-45,05
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	203,15	337	-39,72
	Kredi ve Alacaklar	5319,79	2414	120,37
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	708	708	0
Denizbank	Mevduat	37663,82	43101	-12,61
	Özsermaye	4966,09	5638	-12,61
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1787,09	2652	-32,61
	Kredi ve Alacaklar	47209,51	43096	9,51
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	5744	5744	0
Fibabank	Mevduat	5246	5246	0
	Özsermaye	586	586	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	233	233	0
	Kredi ve Alacaklar	6190	6190	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	708	708	0
Finans Bank	Mevduat	35807,47	42075	-14,9
	Özsermaye	8574	6131,85	-28,48
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2043,96	2821	-27,54
	Kredi ve Alacaklar	50246	50246	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	6496	6946	0
Garanti Bankası	Mevduat	96372,03	120308	-19,9
	Özsermaye	16318,23	26001	-37,24

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	5169,94	6454	-19,9
	Kredi ve Alacaklar	134058	134058	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	17764,4	15086	17,75
Halk Bankası	Mevduat	87831,11	103708	-15,31
	Özsermaye	9774,25	16536	-40,89
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3830,01	3881	-1,31
	Kredi ve Alacaklar	101767	101767	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	11451	11451	0
HSBC	Mevduat	14831,97	19040	-22,1
	Özsermaye	2332,3	2994	-22,1
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	760,47	1399	-45,64
	Kredi ve Alacaklar	19965	19334	3,24
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2590	2590	0
ICBC	Mevduat	2016,34	2509	-19,64
	Özsermaye	340,33	616	-44,75
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	106,88	133	-19,64
	Kredi ve Alacaklar	2799	2799	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	340	372,36	9,52
ING	Mevduat	19098	19098	0
	Özsermaye	3467	3467	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1142	1442	0
	Kredi ve Alacaklar	28046	28046	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	3166	3166	0
İş Bankası	Mevduat	115370,25	133551	-13,61
	Özsermaye	18299,8	29311	-37,57

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	5939,08	6875	-13,61
	Kredi ve Alacaklar	155874	155874	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	16086	20283,93	26,1
Kuveyt Türk	Mevduat	16822,17	22145	-24,04
	Özsermaye	2078,06	3023	-31,26
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	777,11	1023	-24,04
	Kredi ve Alacaklar	20575	20575	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2443,58	2019	21,03
Şekerbank	Mevduat	11360,82	13539	-16,09
	Özsermaye	1919,83	2392	-19,74
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	602,57	906	-33,49
	Kredi ve Alacaklar	15779,03	14633	7,83
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2100	2100	0
Türkiye Finans Bank	Mevduat	18636,93	19113	-2,49
	Özsermaye	2373,9	3154	-24,73
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	871,73	894	-2,49
	Kredi ve Alacaklar	23056	23056	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2769,6	2170	27,63
Turkland	Mevduat	2469,4	3589	-31,2
	Özsermaye	399,55	754	-47,01
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	128,3	173	-25,84
	Kredi ve Alacaklar	3365	3365	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	441	441	0
Turkish	Mevduat	730,23	906	-19,4
	Özsermaye	90,99	187	-51,34

	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	33,85	42	-19,4
	Kredi ve Alacaklar	896	896	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	106,76	94	13,57
TEB	Mevduat	33992,13	39439	-13,81
	Özsermaye	5087,74	5903	-13,81
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2053,61	25555	-19,62
	Kredi ve Alacaklar	45392	45392	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	5202	5202	0
Yapı Kredi	Mevduat	95911,72	105120	-8,76
	Özsermaye	13132,3	19126	-31,34
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4624,05	5068	-8,76
	Kredi ve Alacaklar	121993	121993	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	15050,5	11770	27,87
Vakıfbank	Mevduat	90132,89	91757	-1,77
	Özsermaye	10033,36	14772	-32,08
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	3936,08	4007	-1,77
	Kredi ve Alacaklar	104584	104584	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	11783,41	11374	3,6
Ziraat	Mevduat	107099,51	153255	-30,12
	Özsermaye	16224,54	28540	-43,15
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	5398,38	5503	-1,9
	Kredi ve Alacaklar	141915	141915	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	18165	18165	0

Ek 11. 2015 Yılı Ekonomik Verileri İçin Hedeflenen, Gerçekleşen ve Potansiyel İyileştirme Oranları

		Hedeflenen	Gerçekleşen	Potansiyel İyileştirme
Alternatifbank	Mevduat	6288	6288	0
	Özsermaye	997	997	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	449	449	0
	Kredi ve Alacaklar	9345	9345	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1071	1071	0
Anadolubank	Mevduat	7323	7323	0
	Özsermaye	1360	1360	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	319	319	0
	Kredi ve Alacaklar	6815	6815	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	959	959	0
Albarakatürk	Mevduat	20346	20346	0
	Özsermaye	2104	2104	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	780	780	0
	Kredi ve Alacaklar	19505	19505	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	1935	1935	0
Akbank	Mevduat	125206,8	138942	-9,89
	Özsermaye	18186,27	26689	-31,86
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4968,91	5514	-9,89
	Kredi ve Alacaklar	141763	141763	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	15247	15247	0

Araptürk	Mevduat	1175,93	3348	-64,88
	Özsermaye	163,46	602	-72,85
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	45,24	87	-48
	Kredi ve Alacaklar	1368	1368	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	738	738	0
Citibank	Mevduat	4724,85	5976	-20,94
	Özsermaye	795,21	1251	-36,43
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	290,16	367	-20,94
	Kredi ve Alacaklar	6079,84	3693	64,63
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	738	738	0
Denizbank	Mevduat	43883,37	46588	-5,81
	Özsermaye	7419,81	8269	-10,27
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2660,05	2824	-5,81
	Kredi ve Alacaklar	55771,43	51349	8,61
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	6805	6805	0
Fibabank	Mevduat	7460	7460	0
	Özsermaye	1037	1037	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	287	287	0
	Kredi ve Alacaklar	8615	8615	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	891	891	0
Finans Bank	Mevduat	46743,41	48566	-3,75
	Özsermaye	9024	7662,95	-15,08
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı	3079391	3200	-3,75

	Gider)			
	Kredi ve Alacaklar	64324,06	57226	12,4
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	7597	7597	0
Garanti Bankası	Mevduat	120775,62	140899	-14,28
	Özsermaye	17978,89	30981	-41,97
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	6588,28	7686	-14,28
	Kredi ve Alacaklar	159140	159140	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	17420	17420	0
Halk Bankası	Mevduat	114717,2	122146	-6,08
	Özsermaye	17077,22	19424	-12,08
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4368,4	4371	-0,06
	Kredi ve Alacaklar	126745	126745	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	13657	13657	0
HSBC	Mevduat	14102,5	19056	-25,99
	Özsermaye	2236,04	2660	-15,94
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1007	1519	-33,71
	Kredi ve Alacaklar	20958,63	20491	2,28
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2402	2402	0
ICBC	Mevduat	2257	2257	0
	Özsermaye	590	590	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	157	157	0
	Kredi ve Alacaklar	4120	4120	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	344	344	0

ING	Mevduat	22447,51	23649	-5,08
	Özsermaye	4118,31	4482	-8,11
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1592,86	1682	-5,3
	Kredi ve Alacaklar	35202	35205	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	3726	3726	0
İş Bankası	Mevduat	142386,51	153802	-7,42
	Özsermaye	20746,07	32035	-35,24
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	6891,49	7444	-7,42
	Kredi ve Alacaklar	177934	177934	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	19200	19200	0
Kuveyt Türk	Mevduat	23716,16	28123	-15,67
	Özsermaye	2868,91	3402	-15,67
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	1031,36	1223	-15,67
	Kredi ve Alacaklar	25851	25851	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2677,84	2565	4,4
Şekerbank	Mevduat	14510,99	14868	-2,4
	Özsermaye	2430,91	2527	-3,8
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	902,79	925	-2,4
	Kredi ve Alacaklar	18904,59	16726	13,03
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2283	2283	0
Türkiye Finans Bank	Mevduat	21664,05	22177	-2,31
	Özsermaye	3264,35	3357	-2,76
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı	973,94	997	-2,31

	Gider)			
	Kredi ve Alacaklar	27015	27015	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	2780	2780	0
Turkland	Mevduat	4255,84	4481	-5,02
	Özsermaye	705,67	743	-5,02
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	162,41	171	-5,02
	Kredi ve Alacaklar	4342,16	3913	9,57
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	510	510	0
Turkish	Mevduat	610,27	775	-21,25
	Özsermaye	100,86	189	-46,63
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	39,37	50	-21,25
	Kredi ve Alacaklar	823,08	814	1,12
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	98	98	0
TEB	Mevduat	40311,09	44396	-9,2
	Özsermaye	6321,42	6962	-9,2
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	2449,75	2698	-9,2
	Kredi ve Alacaklar	54434,1	53213	2,29
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	6219	6219	0
Yapı Kredi	Mevduat	115689,45	126909	-8,84
	Özsermaye	17990,73	23084	-22,06
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	5524,26	6060	-8,84
	Kredi ve Alacaklar	148779	148779	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	15292	15292	0

Vakıfbank	Mevduat	108368,21	109923	-1,41
	Özsermaye	16152,82	16768	-3,67
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	4567,47	4633	-1,41
	Kredi ve Alacaklar	123781	123781	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	13630	13630	0
Ziraat	Mevduat	186469	186469	0
	Özsermaye	31546	31546	0
	Faiz Dışı Gider (Kâr Payı Dışı Gider)	6950	6950	0
	Kredi ve Alacaklar	186813	186813	0
	Faiz Geliri (Kâr Payı Gelirleri)	22050	22050	0

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : YILMAZ, Serkan
Uyruğu : T.C
Doğum Tarihi (gün/ay/yıl) : 14/11/1990
Doğum Yeri : Adana
Medeni hali : Bekar
Adresi : Denizli mah. 57094 sk No:4 Seyhan/ADANA
Telefon : 555 437 3975
E-Posta : serkanyilmaz001@gmail.com

Eğitim Derecesi	Eğitim Birimi	Mezuniyet yılı
Yüksek lisans	Toros Üniv. Sosyal Bil. Ens. İşletme Tezli YL.	2018
Lisans	Cumhuriyet Üniversitesi, Zara Veysel Dursun Uyg.Bil.Yüksekokulu	2015
Lise	Abdülkadir Paksoy Lisesi	2009

İş Deneyimi

Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
2011-2011	Sodexo Entegre Hizmet Yönetimi A.Ş	Kasa Sorumlusu
2013-2013	SMMM Osman Karabulut	Zorunlu Staj
2014-2014	Adana Toyota Onatça Plaza A.Ş	Zorunlu Staj

Yabancı Dil

İngilizce

İlgi Alanları

Yüzme, Futbol, Siyaset

T.C.
TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU KARARLARI

Karar Tarihi	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı
12.01.2018	02	21

Enstitümüz İşletme Ana Bilim Dalı Başkanlığının 11.01.2018 tarihli ve 5 sayılı Serkan YILMAZ'ın, tez başlığı değişikliği konulu yazısı görüşüldü.

Enstitümüz İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Tezli Yüksek Lisans Programı 159021006 numaralı öğrencisi Serkan YILMAZ'ın, 05.01.2018 tarihinde yapılan tez savunma sınavında, tez başlığının savunma sınavı jüri üyelerinin önerisi üzerine "*Türkiye'de Faaliyet Gösteren Bankaların Etkinliklerinin Analizi*" olarak değiştirilmesine, danışmanına duyurulmak üzere konunun Ana Bilim Dalı Başkanlığına ve adı geçen öğrencinin e-posta adresine bildirilmesine oy birliğiyle karar verildi.

(imza)

Başkan

Prof.Dr.Haluk KORKMAZYÜREK
Müdür

(imza)

Yrd.Doç.Dr.Ayhan DEMİRCİ
Enstitü Müdür Yardımcısı

(imza)

Prof.Dr.Kamuran ELBEYOĞLU
Üye

(imza)

Doç.Dr.Mert AKTAŞ
Üye

(imza)

Yrd.Doç.Dr.Ayhana DEMİRCİ
Üye

ASLI GİBİDİR

Nazmiye GÖKÇEL
Enstitü Sekreteri

T.C.
TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İNTİHAL PROGRAMI RAPORU

İŞLETME ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 31/09/2017

Tezin Başlığı: Katılım ve Ticaret Bankalarının Performans Açısından Karşılaştırılması: Türkiye Örneği

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın;

a) Giriş,

b) Ana bölümler ve

c) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 186 sayfalık kısmına ilişkin, 31/09/2017 tarihinde enstitü tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 23 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar hariç
- 3- Benzer kelime sayısı 10 adet

yapıldığında en fazla %10,

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar dahil
- 3- Benzer kelime sayısı 10 adet

yapıldığında en fazla %30'u geçmemelidir.

Tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Yukarıda belirtilen başlıkta danışmanımınla birlikte tamamlamış olduğum tezin fikir/araştırma sorusu, yöntem, bulgular ve tartışma kısımları özgün olup kısmen veya tamamen diğer çalışmalardan alınan kısımlar olduğu durumlarda kaynak belirtilmesine dikkat edilmiştir. Tezin tez yazım kurallarına uygun olarak ve intihal olmaksızın hazırladığımı taahhüt eder; intihal olması durumunda tez çalışmamın başarısız sayılacağını ve mezuniyetimin iptalini kabul ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı : Serkan YILMAZ

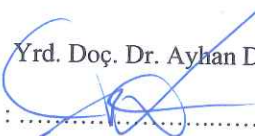
İmzası : Tarih: 31/09/2017

Yukarıda kişisel ve tez bilgileri verilen öğrencimin belirtilen başlıkta birlikte tamamlamış olduğumuz tezi Turnitin intihal yazılım programında kontrol edilmiş ve etik bir ihlale rastlanmamıştır. İntihal yazılım programının rapor çıktısı ektedir. Ayrıca tezin fikir/araştırma sorusu, yöntem, bulgular ve tartışma kısımları özgün olup kısmen veya tamamen diğer çalışmalardan alınan kısımlar olduğu durumlarda kaynak belirtilmesine dikkat edilmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Yrd. Doç. Dr. Ayhan DEMİRCİ

İmzası

: Tarih: 31/09/2017

Ek: İntihal yazılım programının rapor çıktısı (186 sayfa)

Katılım ve Ticaret Bankalarının Performans Açısından Karşılaştırılması: Türkiye Örneği

Yazar Serkan Yılmaz

Gönderim Tarihi: 31-Eki-2017 12:10AM (UTC+0200)

Gönderim Numarası: 871600116

Dosya adı: SERKAN_YILMAZ-TEZ-1.docx (2.65M)

Kelime sayısı: 32090

Karakter sayısı: 225935

Katılım ve Ticaret Bankalarının Performans Açısından Karşılaştırılması: Türkiye Örneği

ORIJINALLIK RAPORU

%23
BENZERLİK ENDEKSİ

%19
İNTERNET
KAYNAKLARI

%12
YAYINLAR

%16
ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

Submitted to TechKnowledge Turkey

Öğrenci Ödevi

%14

2

acikerisim.deu.edu.tr

İnternet Kaynağı

%2

3

acikerisim.nigde.edu.tr:8080

İnternet Kaynağı

%2

4

www.toros.edu.tr

İnternet Kaynağı

%2

iibfdergi.nigde.edu.tr 5

İnternet Kaynağı

%1

6

www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080

İnternet Kaynağı

%1

7

www.docstoc.com

İnternet Kaynağı

%1

Alıntıları çıkart

Kapat

Eşleşmeleri çıkar

< %1

Bibliyografyayı Çıkart

üzerinde